

***

OBRADY KRSTU DETÍ

A

SOBÁŠNE OBRADY

PODĽA RÍMSKEHO RITUÁLA
OBNOVENÉHO PODĽA SMERNÍC II. VŠEOBECNÉHO VATIKÁNSKEHO
KONCILU

Vydał spolok sv. Vojtecha, Trnava, v Cirkevnom nakladateľstve, Bratislava, 1977.

OBRADY KRSTU A SOBÁŠA

Vytlačili Polygrafické závody, n. p., Bratislava, závod Trnava, Strán 162.

AH 14,60, VH 14,65

IMPRIMATUR

Trnava 17. marca 1976

Mons. Dr. Július Gábris,
biskup, apoštolský administrátor

© ZOS — Slovenská liturgická komisia — 1976

1976

VYDAL SPOLOK SV. VOJTECHA, TRNAVA
V CIRKEVNOM NAKLADATEĽSTVE, BRATISLAVA

D E K R É T

Druhý vatikánsky koncil v konštitúciu o posv. liturgii (čl. 67—69) nariadił, aby sa krst detí upravil a prispôsobil ku skutočnej situácii. Rada pre uskutočnenie konštitúcie o posv. liturgii prepracovala tento obrad a pápež Pavol VI. ho mocou svojej apoštolskej autority schválil. Posvätná kongregácia pre bohoslužbu na osobitný prikaz Sv. Otca tento obrad publikovala dňa 15. mája 1969.

Koncil v tej istej konštitúcii (čl. 77) nariaduje prepracovať aj obrad uzavierania manželstva, aby jasnejšie vystihoval milosť tejto sviatosti a zdôraznil povinnosť rodičov. Rada pre uskutočnenie konštitúcie o posv. liturgii upravila aj tento obrad a pápež Pavol VI. ho mocou svojej apoštolskej autority schválil. Posvätná kongregácia obradov tento obrad publikovala 19. marca 1969.

Slovenská liturgická komisia podľa latinských predloh pripravila slovenské znenie obidvoch obradov. V zmysle čl. 63 a 77 je v kompetencii miestnej územnej cirkevnej autority upraviť alebo doplniť obrady krstu a sobáša podľa krajinových zvyklostí alebo potrieb. Tieto časti obradov sú vyznačené kurzívnym typom písma.

Zbor biskupov a ordinárov Slovenska schválil slovenské texty obidvoch obradov a poslal ich Sv. Stolici na potvrdenie. Posvätná kongregácia pre bohoslužbu s určitými pripomienkami obidva obrady dňa 21. sept. 1972 potvrdila (Prot., n. 757/72).

Zbor biskupov a ordinárov Slovenska po úpravách v zmysle schvákovacieho dekrétu Posv. kongregácie zverejňuje slovenské znenie obradu krstu detí a uzavierania manželstva a ustanovuje, aby sa v jazykovej oblasti slovenskej začal používať namiesto doterajšieho obradu ihneď, ako bude k dispozícii.

V Banskej Bystrici dňa 15. septembra 1973, na sviatok Bolestnej Panny Márie.

MONS. JOZEF FERANEC,
predseda Zboru biskupov a ordinárov

MONS. Dr. JÁN PÁSZTOR,
predseda Slov. liturg. komisie

SACRA CONGREGATIO PRO CULTU DIVINO

Prot. n. 757/72

DIOECESIUM ČSSR

Instante defleto Domino Roberto Pobozny, Episcopo tit. Neileno, Administratore Apostolico Rosnaviensi, Praeside Coetus Episcoporum Reipublicae Cecoslovachiae, litteris die 30 maii 1972 datis, vi-
gore facultatum huic Sacrae Congregationi a Summo Pontifice
PAULO VI tributarum, interpretationem Slovacham Ordinis Baptis-
mi parvolorum et Ordinem celebrandi Matrimonium, prout in adiec-
tis prostat exemplaribus, perlibenter probamus seu confirmamus.

Textus autem novae revisioni subiciantur iuxta ea quae proponun-
tur in fasciculo Animadversiones, huic decreto adnexo.

In textibus imprimendis mentio fiat de confirmatione ab Apostolica
Sede concessa. Eiusdem insuper textus impressi duo exemplaria
transmittantur ad hanc Sacram Congregationem.
Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Sacrae Congregationis pro Cultu Divino, die 21 sep-
tembris 1972.

Sigillum:
SACRA CONGREGATIO
PRO CULTU DIVINO

ARTURUS CARD. TABERA v. r.
Praefectus

† A. BUGNINI v. r.
Archiep. tit. Diocletianen.
a Secretis

OBRADY KRSTU DETÍ

OBSAH

Dekrét Zboru biskupov a ordinárov	3
Potvrdenie prekladov krstu a sobáša Posv. kongregáciou	4
SVIATOSŤ KRSTU	
Dekrét Posv. kongregácie pre bohoslužbu	7
Uvedenie do kresťanského života	
Všeobecný úvod	9
Krst detí	
Úvod	15
Krst viacerých detí	22
Krst jedného dieťaťa	37
Prijatie súrne pokrsteného dieťaťa	51
Dodatok — Rozličné texty	
I. Biblické čítania	59
II. Spoločné modlitby	74
III. Formuly posvätenia krstnej vody	77
IV. Formuly záverečného požehnania	79
V. Aklamácie, hymny, tropáriá	81
SVIATOSŤ MANŽELSTVA	
Dekrét Posv. kongregácie obradov	87
Úvod	89
Hlava I. — Obrad sviatosti manželstva v omši	93
Hlava II. — Obrad sviatosti manželstva bez omše	107
Hlava III. — Sobášny obrad katolíka s nepokrsteným	118
Hlava IV. — Rozličné texty k sobášnym obradom	
I. Biblické čítania	124
II. Omšové texty	148
III. Sobášne formuly	159
IV. Spoločné modlitby	160

POSVÄTNÁ KONGREGÁCIA PRE BOHOSLUŽBU

Prot. č. 50/69

DEKRET

Druhý vatikánsky všeobecný koncil vyhlásil, že treba prepracovať obrad krstu detí, ktorý je v Rímskom rituáli. Obrady sa majú pri- spôsobiť tak, aby to bol naozaj krst detí, aby v nich jasnejšie vynikla úloha a povinnosti rodičov i krstných rodičov. Tento obrad treba upraviť aj pre krst viacerých detí a pre krst, ktorý budú vysluhovať katechisti v misiach alebo iní tam, kde nie je riadneho vysluhovateľa krstu. Treba zostaviť aj poriadok pre dieťa z nútora po krstené krátkym obradom, aby sa tak naznačilo, že bolo prijaté do Cirkvi (konšt. o posvätnej liturgii, čl. 67—69).

Krstný obrad prepracovala Rada na uskutočnenie konštitúcie o posvätej liturgii. Pápež Pavol VI. svojou apoštolskou autoritou ho schválil, priblížil uverejnif a nariadil používať namesto doterajšieho krstného obradu v Rím. rituáli.

Na osobitný príkaz Sv. Otca vyhlasuje ho teraz táto Posvätná kongregácia a určuje, že sa má používať od 8. septembra 1969.

Všetky rozhodnutia, ktoré sú s týmto v rozpore, strácajú platnosť. V budove Posvätej kongregácie pre bohoslužbu dňa 15. mája 1969 na slávnosť Nanebevstúpenia Pána.

KARDINÁL BENNO GUT,
prefekt

A. BUGNINI,
tajomník

UVEDENIE DO KRESTANSKÉHO ŽIVOTA

VŠEOBECNÝ ÚVOD

1. Základnými kresťanskými sviatosťami sa človek oslobodzuje od moci tmy, spolu s Kristom umiera, s ním je pochovaný a s ním vstáva aj zmŕtvych, prijíma Ducha adoptovaných Božích detí a s celým Božím ľudom slávi pamiatku Pánovej smrti a zmŕtvychvstania (Druhý vatik. koncil, dekrét Ad gentes o misijnej činnosti Cirkvi, čl. 14.).

2. Veriaci sa totiž krstom včleňujú do Kristovho tela a utvárajú Boží ľud; odpúšťajú sa im všetky hriechy a tým sa vyslobodzujú z moci tmy a pozdvihujú sa do stavu adoptovaných Božích detí (Porov. Kol 1, 13; Rim 8, 15; Gal 4, 4; porov. Trid. koncil, VI. zasadanie, dekrét o ospravedlení, hl. 4; Denz. 796/1524), lebo z vody a z Ducha Svätého povstali ako nové stvorenia. Preto sa nazývajú Božími detmi a nimi aj naozaj sú (porov. 1 Jn 3, 1).

Vo sviatosti birmovania zasa dostávajú ako pečať toho istého Ducha, dokonalejšie sa pripodobňujú Panovi a napĺňa ich Duch Svätý, aby mu pred svetom vydávali svedectvo a čo najskôr priviedli Tajomné telo Kristovo k plnej dokonalosti (porov. Druhý vatik. konc., dekrét Ad gentes o misijnej činnosti Cirkvi č. 36).

Napokon pri eucharistickej hostine jedia Telo Syna človeka a pijú jeho Krvi, aby prijali večný život (porov. Jn 6, 55) a zvýraznili jednotu Božieho ľudu. A keď obetujú seba s Kristom, majú účasť na všeobčianskej obete, ktorou sa rukami Veľkňaza — Ježiša Krista obetuje celé vykúpené spoločenstvo (sv. Augustín, De civitate Dei X, 6: PL 41, 284; Druhý vatik. konc., dogmatická konštitúcia Lumen gentium — o Cirkvi, čl. 11.; dekrét o službe a živote kňazov, čl. 2), a prosia, aby týmto hojnejším vyliatím Ducha Svätého celé ľudstvo utvorilo jednu Božiu rodinu (porov. Druhý vat. konc., dogmatická konštitúcia Lumen gentium o Cirkvi, čl. 28).

Tieto tri základné kresťanské sviatosti teda vzájomne súvisia a veriacich, ktorí uskutočňujú poslanie celého kresťanského ľudu v Cirkvi a vo svete, majú priviesť k plnému rozvoju kresťanskej osobnosti (tamtiež, čl. 31).

I. VÝZNAM KRSTU

3. Krst je bránou do života a do Božieho kráľovstva. Je prvou sviatosťou Nového zákona. Kristus ho určil pre všetkých, aby mali večný život (porov. Jn 3, 5) a spolu s evanjelom zveril ho Cirkvi, keď prikázal apoštolom: „Chodte a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého“ (Mt 28, 19). Preto je krst predovšetkým sviatosťou viery, ktorou Iudia, osvetení milostou Ducha Svätého, odpovedajú na Kristovo evanjelium. Je základnou a vlastnou úlohou Cirkvi vyzývať všetkých — katechumenov i rodičov a krstných rodičov krstniatok — aby pravú vieru praktizovali, lebo len tak sa môžu spojiť s Kristom a vstúpiť do spoločenstva novej zmluvy alebo toto spoločenstvo upevňovať. To je cieľom pastoračnej náuky katechumenov aj prípravy rodičov, bohoslužby slova a vyznania viery pri krste.

4. Krst je sviatosťou, ktorou sa Iudia včleňujú do tela Cirkvi a ktorou utvárajú Boží príbytok v Duche Svätom (porov. Ef 2, 22), kráľovské krážstvo a svätý Iud (porov. 1 Pt 2, 9). Krst tiež vytvára sviatostný zväzok jednoty medzi všetkými, ktorí boli pokrstení (Druhý vat. konc. dekrét Unitatis redintegratio — o ekumenizme, čl. 22). O tomto nezmeneniteľnom účinku hovorí latinská liturgia, keď za prítomnosti Božieho Iudu pri vysluhovaní tejto sviatosti pomazáva pokrstených krizmou. A preto všetci kresťania majú mať vo veľkej úcte krstné obrady a nik nesmie opakovať krst, keď ho platne udelili hoc aj odlúčení bratia.

5. Krst je obmytie vodou sprevádzané slovom života (porov. Ef 5, 26). Ludí obmýva od každej škvŕny hriechu, tak dedičného, ako aj osobného, a dáva im účasť na Božej prirodzenosti (2 Pt 1, 4) a prijíma ich za Božie deti (porov. Rim 8, 15; Gal 4, 5). Krst, ako to vyjadrujú modlitby pri svätení vody, je kúpeľom znovuzrodenia (porov. Tit 3, 5) synov Božích, narodených zhora. Vzývanie Najsvätejšej Trojice nad krstencami pôsobí, že ti, čo sú poznáčení jej menom, jej sa zasväčujú a vstupujú do spoločenstva s Otcom i Synom i Duchom Svätým. Na toto vyvrcholenie pripravujú a k nemu vedú čítania zo Sv. písma, prosby cirkevnej obce a trojté vyznanie viery.

6. To, čo dávny zákon očisťovania v Starom zákone iba naznačoval, v plnosti pôsobí krst silou tajomstva Pánovho umučenia a zmŕtvychvstania. Ti, čo sa krstia, zrastajú s Kristom a s ním umierajú (porov. Rim 6, 5. 4), v Kristovi ožívajú, v ňom a s ním spolu vstávajú zmŕtvych (porov. Ef 2, 5, 6). V krste sa teda naozaj pripomína a znova uskutočňuje veľkonočné tajomstvo, pretože krstom prechádzajú Iudia zo smrti hriechu do života. Preto jeho vysluhovanie má žiarif veľkonočnou radosťou, najmä ak sa udeľuje na Veľkonočnú vigiliu alebo v nedele.

II. POSVÄTNÉ SLUŽBY PRI SLÁVENÍ KRSTU

7. Pripravovala na krst a poučať o kresťanstve je úlohou najmä Božieho ľudu, t. j. Cirkvi, ktorá ďalej odovzdáva a udržiava vieru prijatú od apoštolov. Duch Svätý službou Cirkvi volá k evanjeliu dospelých a deti sa vo viere Cirkvi krstia a vychovávajú. Tak možno vyjadriť spoločenstvo viery a spoločnú radosť nad prijatím pokrstených do Cirkvi.

8. Je starodávnym zvykom Cirkvi, že sa dospelý človek nepripúšťa ku krstu bez krstného rodiča, člena cirkevnej obce. Tento má krstencovi pomáhať aspoň pri poslednej príprave na prijatie sviatosti a po krste má zasa stále dbať, aby si pokrstený zachoval vieru a po kresťansky žil.

Aj pri krste diefa má byť krstný rodič; má zastupovať duchovne rozšírenú rodinu krstniatka i matku Cirkev, prípadne má rodičom aj pomáhať, aby sa diefa naučilo vyznávať vieru slovom i životom.

9. Krstný rodič sa zúčastňuje aspoň na posledných obradoch katechumenátu a pri samom krste, aby svedčil o viere krstenca, ak je ten dospelý, alebo aby spolu s rodičmi diefa vyznal vieru Cirkvi, v ktorej sa diefa krstí.

10. Preto duchovný pastier má posúdiť, či krstný rodič, ktorého si volí katechumen alebo rodina, má vlastnosti potrebné k liturgickým úkonom jemu vlastných, o ktorých sa hovorí v čl. 9.

- a) Má byť dostatočne vyspelý pre túto úlohu.
- b) Prijal už tri základné sviatosti: krst, birmovanie a Eucharistiu.
- c) Má byť katolík a z právnej stránky bez prekážky pre túto úlohu.

Pokrstený v odlúčenej cirkvi alebo v náboženskej spoločnosti, ale veriaci v Krista, môže byť spolu s katolíckym krstným otcom alebo katolíckou krstnou matkou krstným rodičom alebo kresťanským svedkom krstu, ak si to prajú rodičia. Treba však zachovať smernice o ekumenizme určené pre rozličné prípady.

11. Riadnymi vysluhovateľmi krstu sú biskupi, knazi a diakoni. Pri každom vysluhovaní tejto sviatosti nech si pamätajú, že konajú v Cirkvi v mene Krista a mocou Ducha Svätého. Preto nech svedomite konajú službu Božieho slova i sviatostné tajomstvo. Nech sa využíbajú všetkému, čo by si mohli veriaci oprávnenie vysvetľovať ako uprednostňovanie istých Iudí (porov. Druhý vat. konc., konštitúcia Sacrosanctum Concilium o posvätnej liturgii, čl. 32; pastorálna konštitúcia Gaudium et spes — o Cirkvi v dnešnom svete, čl. 29.).

12. Biskupi sú hlavní správcia Božích tajomstiev a usmerňovatelia všetkého liturgického života v Cirkvi im zverenej. (Druhý vat. konc., dekrét Christus Dominus o dušpastierskej úlohe biskupov, čl. 15). Oni

usmerňujú aj udeľovanie krstu, ktorým sa dáva účasť aj na Kristovom kráľovskom knazstve (Druhý vat. conc. dogmatická konštitúcia Lumen gentium — o Cirkvi, čl. 26). Nech ani sami nemeškajú krstie, najmä na Veľkonočnú vigiliu. Osobitne sa im odporúča starosť o prípravu a krst dospelých.

13. *Úlohou duchovných pastierov je pomáhať biskupovi pri vyučovaní a krste dospelých zverených ich starostlivosťi, pripravovať a napomáhať rodičov a krstných rodičov ku krstu ich krstniatok a napokon ich úlohou je udeľovať sviatosť krstu deťom.*

14. Ostatní knazi a diakoni, keďže sú pomocníkmi svojho biskupa a spolupracovníkmi farárov, tiež pripravujú na krst a keď ich biskup alebo farár vyzve alebo im dá na to súhlas, aj krstia.

15. *Celebrantovi môžu pomáhať aj iní knazi.*

16. Keď niet knaza alebo diakona a hrozí nebezpečenstvo smrti alebo diefa už umiera, každý veriaci, ba každý človek môže alebo niekedy je aj povinný udeliť krst, ak ho vedie dobrý úmysel. Ak ide len o nebezpečenstvo smrti, sviatosť má udeliť, pokiaľ možno, veriaci človek, a to podľa skráteného obradu. Patrí sa, aby sa aj v tomto prípade zhromaždila menšia skupina ľudí alebo aby tam boli, nakoľko možno, aspoň jeden-dvaja svedkovia.

17. *Všetci laici, pretože majú účasť na všeobecnom knazstve, by mali chápať ako svoju vážnu povinnosť vedieť správne krstieť v prípade nutnosti.*

III. ČO JE POTREBNÉ KU KRSTU

18. Krstná voda má byť prirodzená a čistá, aby bola naozaj znakom toho, čo označuje, a zdravotne bezchybná.

19. Cistá a vkusná má byť aj krstiteľnica alebo nádoba, v ktorej sa podľa potreby v presbytériu pripravuje voda na krstenie.

20. Ak je potrebné (podľa podnebia kraja), voda sa má aj dostatočne zožariať.

21. Knaz a diakon okrem nevyhnutného prípadu majú krstieť iba posvätenou vodou. Ak sa krstná voda svätilla na Veľkonočnú vigiliu, má sa — nakoľko možno — uchovať a používať cez celé Veľkonočné obdobie, aby sa tak výraznejšie naznačila spojitosť krstu s veľkonočným tajomstvom. Inak je žiaduce, aby sa mimo veľkonočného obdobia svätilla voda pre každé krstenie osobitne, lebo slovami svätenia vody sa jasne naznačí tajomstvo spásy, ktoré Cirkev pripomína a ohlasuje. Ak je baptistérium

zariadené tak, že v ňom voda vyviera a tečie, posväti sa tento vyvieračí prameň.

22. Možno právom použiť obidva spôsoby krstu: obrad ponorenia, ktorý lepšie vyjadruje účasť na Kristovej smrti a zmŕtvychvstaní alebo obrad latiatia krstnou vodou.

23. V latinskej Cirkvi sa udeľuje krst týmito slovami: „Ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“ (Ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.)

24. Pre bohoslužbu slova pri krste nech sa pripraví vhodné miesto v baptistériu alebo v kostole.

25. Baptisterium čiže miesto, kde vyviera krstný prameň alebo kde je uložená krstná nádrž, nech je vyhradené len pre sviatosť krstu a svojím dôstojným vzhľadom nech naznačuje, že sa tu rodia kresťania z vody a z Ducha Svätého. Či je už baptisterium v niektornej kaplnke, či v kostole alebo pri kostole, či v niektojej časti kostola, vždy má byť na dohľad veriacim a má byť dosť veľké. Po skončení Veľkonočného obdobia veľkonočná svieca sa má umiestniť v baptistériu na čestnom mieste. Pri vysluhovaní krstu sa má zapálisť a od nej sa potom zapalujú sviece po krstených.

26. *Pre obrady krstu, ktoré sa konajú mimo baptistériá, majú sa vybrať v kostole také miesta, ktoré by zodpovedali príslušným liturgickým obradom.*

27. Krst sa má udeľovať v určitý deň spoločne všetkým, ktorí sa nedávno predtým narodili. Bez vážneho dôvodu sa v tom istom kostole v ten istý deň nemá udeľovať sviatosť krstu dva razy.

28. O čase krstu dospelých a malých detí sa podrobnejšie hovorí na príslušných miestach. Vysluhovanie sviatosti má však mať vždy veľkonočný ráz.

29. Farári sú povinní ihneď a presne zapísat do matriky pokrstených mená pokrstených. Treba uviesť aj meno toho, kto krstil, mená rodičov a krstných rodičov, miesto a deň krstu.

30. *Spev mnoho prispieva k slávnostnému rázu udeľovania krstu. Podporuje vedomie jednoty prítomných, spoločenstvo modlitby a vyjadruje veľkonočnú radosť, ktorá má zaznieť pri udeľovaní tejto sviatosti. Na príslušných miestach krstných obradov je naznačené, kedy sa odporúča spev.*

KRST DETÍ

IV. ÚPRAVY, KTORÉ PATRIA DO KOMPETENCIE KŇAZA

31. Kňaz, ktorý krstí, má si všímať okolnosti a potreby i žiadosti veriacich. Ochotne má využiť všetky možnosti, ktoré mu dávajú obrady krstu.
32. *Kňaz urobí výber textov podľa okolností.*

ÚVOD

I. DÔLEŽITOSŤ KRSTU DETÍ

1. Pod menom dieťa alebo nemluvňa sa rozumejú tie deti, ktoré ešte nedospeli k vlastnému rozumovému úsudku a nemôžu vlastnú vieru vyznávať.
2. Cirkev dostala poslanie hlásať evanjelium a krstiať. Preto už od počiatku krstila nielen dospelých, ale aj deti. Lebo Pánove slová: „Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha Svätého, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho“ (Jn 3, 5), vždy chápala tak, že ani deti nemajú byť vylúčené z možnosti prijať krst, pretože ho prijímajú vo viere Cirkvi, ktorú vyznávajú rodičia, krstní rodičia a ostatní prítomní. Oni totiž sprítomňujú miestne spoločenstvo Cirkvi i celé spoločenstvo svätých a veriacich. Matka Cirkev, ktorá rodí všetkých, rodí každého osobitne (sv. Augustín, Epist. 98, 5: PL 33, 362).
3. K pravdivému dovršeniu sviatosti však treba, aby boli deti vychovávané vo viere, v ktorej boli pokrstené. Jej základom je totiž sviatosť, ktorú predtým prijali. Kresťanská výchova, ktorá deťom právom patrí, má predovšetkým smerovať k tomu, aby deti postupne poznávali Boží zámer, vyjadrený v Kristovi, a tak životom dovršovali vieru, v ktorej boli pokrstené.

II. POSVÄTNÉ SLUŽBY PRI SLÁVENÍ KRSTU

4. Boží Iud, t. j. Cirkev, sprítomnená miestnym spoločenstvom veriacich, má pri krste dospelých i detí veľmi dôležitú úlohu. Dieťa totiž pred prijatím krstu i po ňom má právo na lásku a pomoc spoločenstva veriacich. Pri krstných obradoch má toto spoločenstvo nielen

plniť svoje poslanie, ako o ňom hovorí Všeobecný úvod v čl. 7, ale aj spolu s kňazom vysloví svoj súhlas po vyznani viery rodičov a krstných rodičov. Týmto súhlasom sa jasne naznačí, že viera, v ktorej sa dieťa krstí, nie je iba vierou rodiny dieťaťa, ale je pokladom celej Kristovej Cirkvi.

5. Zo samého poriadku stvorenia vyplýva, že služba a poslanie rodičov pri krste detí sú dôležitejšie, ako je poslanie krstných rodičov.

1) Je veľmi dôležité, aby sa rodičia pred udelením krstu pripravovali na uvedomené slávenie tejto sviatosti, či sú už k tomu vedení vlastnou vierou alebo im v tom pomáhajú priatelia alebo ostatní členovia cirkevného spoľačenstva. Nech na to používajú vhodné prostriedky, ako sú knihy, listy či katechizmy určené rodinám. A farár, bud' osobne alebo prostredníctvom iných, nech navštívi takýchto rodičov alebo nech zhromaždi viačerých takých rodičov a nech ich vhodným poučením i spoločnou modlitbou pripraví na sviatosť krstu.

2) Mnoho záleží na tom, žeby rodičia krstenca boli prítomní na slávnosti krstu, kde sa ich dieťa znova rodí z vody a z Ducha Svätého.

3) Rodičia dieťaťa majú totiž pri udeľovaní krstu naozaj dôležité poslanie. Predovšetkým majú počúvať pripomienky kňaza a majú mať účasť na spoločnej modlitbe prítomných veriacich. Okrem toho sami vykonávajú pri udelení krstu tieto služby:

- a) verejne žiadajú krst pre svoje dieťa,
- b) po kňazovi i oni značia dieťa na čelo znakom kríža,
- c) zriekajú sa zlého ducha a vyznávajú vieru,
- d) prinášajú dieťa ku krstnému prameňu (predovšetkým matka),
- e) držia zapálenú sviecie,
- f) dostávajú požehnanie, ktoré je osobitne určené matke a otcovi.

4) Ak niektorý z rodičov nemôže urobiť vyznanie viery, napr. preto, že nie je katolík, môže mlčať. Žiada sa však, aby pri žiadosti o krst dal zárukou alebo aspoň súhlas, že dieťa bude vychovávané vo viere, ktorú prijalo pri krste.

5) Po krste viaže rodičov povinnosť — a to z vďačnosti k Bohu i z vernosti voči úlohe, ktorú na seba vzali — viesť dieťa k poznaniu Božia, ktorého adoptívnym dieťaťom sa stalo. Tak isto majú dieťaťa pripravovať na birmovanie a svätej prijímanie. V tomto poslani im má farár znova pomáhať vhodnými prostriedkami.

6. Každé dieťa môže mať pri krste krstného otca i krstnú matku.

Ak si rodičia žiadajú za krstného rodiča člena orientálnej cirkvi, môže ním byť, ale iba spolu s krstným rodičom katolíkom. Ak si však žiadajú veriaceho kresťana iných cirkví alebo náboženských komunit, môže byť priпущенý iba ako svedok krstu, pravda, spolu s katolíckym krstným rodičom (porov. Normy ekumenického direktória, čl. 48 a 57; Notitiae, 1971, n. 62, p. 92).

7. Okrem toho, čo uvádza Všeobecný úvod o riadnom vysluhovateľovi krstu (č. 11 — 15), treba ešte pripomenúť toto:

1) Je povinnosťou duchovných pastierov pripravovať rodiny na krst detí a pomáhať im pri výchove, ktorá vyplýva z prijatia krstu. Úlohou biskupov je zasa koordinovať vo svojej diecéze túto pastoračnú úlohu.

2) *Okrem toho sa majú duchovní pastieri postarať, aby sa udeľovanie krstu konalo s náležitou dôstojnosťou a — pokiaľ je to možné a nie je to v rozpore s liturgickými a štátnymi zákonomi — aby sa vychádzalo v ústrety podmienkam a želaniam rodín. Každý, kto krstí, nech vykonáva obrady presne a nábožne a nech sa usiluje ku všetkým byť ľudský a privetivý.*

III. ČAS A MIESTO KRSTU

8. Pri určovaní času udelenia sviatosti krstu treba prihliadať k týmto okolnostiam: predovšetkým je to spásu dieťaťa — aby dieťa nebolo zbabavené dobrodenia krstu; potom je to zdravotný stav matky — aby, pokiaľ je to možné, bola prítomná na krste; a napokon sú to pastoračné dôvody.

Preto:

1) Ak je dieťa v nebezpečenstve smrti, treba ho bez meškania pokrstiť spôsobom uvedeným pod č. 21.

2) V ostatných prípadoch rodičia majú čo najskôr — môže to byť už aj pred narodením dieťaťa — oznámiť farárovi krst svojho dieťaťa, aby sa slávnosť krstu mohla náležite pripraviť.

3) Udelenie krstu nech je v prvých týždňoch po narodení dieťaťa. Zbor ordinárov však z vážnych príčin pastoračnej povahy môže stanoviť dlhšie časové obdobie.

4) Je v právomoci farára, aby s prihliadnutím na pokyny biskupskej konferencie sám stanobil čas krstu detí, ak ich rodičia nemajú dostatočné predpoklady k vyznaniu viery ani potrebné základy k výchove detí v kresťanskej viere.

9. Na zvýraznenie spojenia krstu s veľkonočným tajomstvom sa odporúča, aby sa krst udeľoval na Veľkonočnú vigiliu alebo v nedele, keď si Cirkev pripomína zmŕtvychvstanie Pána. V nedele možno krst udeľovať aj pri omši, aby mohlo byť prítomné celé spoločenstvo veriacich a aby jasnejšie vynikal úzky vzťah medzi krstom a Eucharistiou. Nemá to byť však príliš často. Pokyny ku krstu, ktoré sa udeľuje na Veľkonočnú vigiliu alebo pri nedelnej omši, sa uvádzajú na príslušnom mieste.

10. Krst má jasne ukázať, že je sviatosťou viery Cirkvi a že pokrstených pričleňuje k Božiemu ľudu. Preto sa má spravidla udeľovať vo farskom kostole, kde má byť krstný prameň.

11. Biskup však po porade s miestnym farárom môže dovoliť alebo prikázať, aby krstný prameň bol aj v inom kostole alebo vo verejnej kaplnke na území tej istej farnosti. Farár má spravidla právo udeľovať krst aj na týchto miestach.

12. V súkromných domoch krst sa nemá udeľovať okrem prípadov nebezpečenstva smrti.

13. Krst sa nemá udeľovať ani v nemocničiach (pôrodniciach), okrem nutných prípadov alebo z naliehavých pastoračných dôvodov, pokiaľ biskup nestanoviť inak (porov. č. 11). Vždy však treba dbať na to, aby bol o tom upovedomený farár a aby predchádzala primeraná príprava rodičov.

14. Odporuča sa, aby počas bohoslužby slova boli deti uložené v oddeľenej miestnosti. Je totiž potrebné starať sa aj o matky a krstné matky, aby nerušene mohli počúvať bohoslužbu slova. Preto nech sa zatiaľ deti zveria iným ženám.

IV. ŠTRUKTÚRA OBRADU KRSTU DETÍ

A) Obvyklý obrad krstu (keď ho udeľuje kňaz alebo diakon)

15. Ak nehrozí nebezpečenstvo smrti, celebrant vykoná celý obrad krstu tak, ako je tu uvedený, či už krstí jedno či niekoľko alebo väčší počet detí. Ak krstí jedno dieťa, časti týkajúce sa dieťaťa hovorí v jednotnom čísle.

16. Obrad krstu sa začína privítaním detí, v ktorom sa vyjadruje vôľa rodičov i krstných rodičov a úmysel Cirkvi udeliť sviatosť krstu. Kňaz i rodičia to dajú najavo tým, že poznačia dieťa na čele znakom kríža.

17. Bohoslužba slova má vzbudiť vieri rodičov, krstných rodičov i ostatných prítomných pred úkonom sviatostného tajomstva a spoločnou modlitbou vyprosiť hojné ovocie sviatosti. Bohoslužba slova pozostáva z jedného alebo viacerých čítaní Písma, z homilie a chvíľky ticha; potom z modlitieb veriacich, ktoré uzaviera exorcizmus, a z úvodu k pomazaniu olejom krstencov alebo ku vkladaniu rúk.

18. Vlastné udelenie krstu

1) začína sa bezprostrednou prípravou, a to tak, že

a) kňaz slávnostnou modlitbou svätí krstnú vodu alebo pripomína jej posvätenie. Táto modlitba je vyzývaním Boha a spomienkou na zámerky spásy.

b) Potom sa rodičia i krstný rodičia zriekajú diabla a vyznávajú vieri. K tomu sa pripája súhlas kňaza a spoločenstva veriacich. Napokon je to posledná otázka k rodičom a krstným rodičom.

2) Krst sa udeľuje obmytím vodou. To sa deje — podľa miestnych zvykov — buď ponorením alebo liatím vody, pričom sa vzýva Najsvätejšia Trojica.

3) Záver vlastného obradu krstu tvorí pomazanie krizmou, čo vyjadruje kráľovské kniezastvo pokrsteného a jeho príčlenenie k Božiemu ľudu, a obrad zavŕšuje podanie bieleho rúcha a horiacej sviecie.

19. Po alokúciu kňaza recituje sa pri oltári modlitba Pána ako náznak budúcej účasti na Eucharistii. V tejto modlitbe sa obracajú Božie deti k svojmu Otcovovi, ktorý je na nebesiach. Napokon kňaz udeľuje požehnania matkám, otcom i všetkým prítomným, aby sa v nich rozmnožila milosť Bežia.

B) Skrátený obrad krstu

20. Skrátený obrad krstu, ktorý udeľujú katechisti (porov. Druhý vat. konc., konštitúcia Sacrosanctum Concilium — o posv. liturgii, čl. 68.), má tieto časti: privitanie detí, bohoslužba slova alebo exhorta katechistu a modlitby veriacich. Pri krstiteľinci katechista prednesie modlitbu, v ktorej vzýva Boha a pripomína dejiny spásy v súvislosti s krstom. Po udelení krstu sa vynecháva pomazanie krizmou a nahradzsa sa to osobitne upravenou modlitbou. Celý obrad sa uzaviera zvyčajným záverom. Vynecháva sa teda exorcizmus, pomazanie olejom katechumenov a pomazanie krizmou.

21. Skrátený obrad krstu dieťaťa v nebezpečenstve smrti — keď nie je prítomný riadny vysluhovateľ sviatosti — je dvojaký:

1) V okamihu smrti alebo keď sa už smrť bliží a čas súri, vysluhovateľ (porov. Všeobecný úvod, čl. 16.) použije prirodzenú vodu, aj keď nie je posvätená, a leje ju na hlavu dieťaťa, pričom hovorí krstnú formulu (porov. tamtiež, čl. 23). Všetko ostatné vynechá.

2) Ak však podľa rozumného uváženia je viacej času, odporuča sa zhromaždiť niekoľko veriacich, z ktorých by jeden viedol spoločnú modlitbu. V tom prípade sa udeľuje krst takto: najprv je krátká exhorta vysluhovateľa sviatosti, potom krátke modlitby veriacich, vyznanie viery rodičov alebo krstného rodiča a liatie vody s príslušnými slovami. Ak by prítomní nevedeli vykonať tento obrad, vtedy vysluhovateľ krstu sa nahlas pomaľí. Vyznanie viery a udelí krst ako v okamihu smrti.

22. Skrátený obrad krstu môže použiť — ak to ináč nevyhčadza — aj kňaz i diakon, keď hrozí nebezpečenstvo smrti. Farár alebo iný kňaz, čo má právomoc birmovať v nebezpečenstve smrti, nech nezabudne, ak je dostatok času, takto pokrstené dieťa aj pobirmovať — pravda, ak má poruke

krizmu. V tom prípade pomazanie krizmou, zvyčajne pri krste, sa vyniechá.

V. ÚPRAVY, KTORÉ MÔŽE UROBIŤ BISK. KONFERENCIA ALEBO BISKUP

23. *Upravy povolené v slovenskej jazykovej oblasti sú vždy uvedené na príslušných miestach.*

24. *Po modlitbe Pána rodiča obetujú svoje dieťa Pánu Bohu slovami, ako sú uvedené na príslušnom mieste.*

25. Ak rodičia nie sú dostatočne na krst svojich detí pripravení alebo žiadajú krst pre deti, ktoré nebudú po kresťansky vychovávané či dokonca vieru stratia, a túto otázku by nevyriešilo ani napomenutie pri krste ani vyznanie viery, Zbor ordinárov môže na pomoc farárom vydať pastoračné pokyny, v ktorých sa môže určiť dlhší čas potrebný na udelenie krstu.

26. Krstné čítania evanjeliové číta iba kňaz.

Pri exorcizme, ak si kňaz drží knihu sám, vystrie nad dieťa aspoň pravicu.

VI. ÚPRAVY, KTORÉ MÔŽE UROBIŤ KŇAZ ALEBO DIAKON

27. Pri príprave rodičov na krst detí mnoho záleží na tom, aby sa poučenie podporilo výkladom modlitieb a obradov krstu. Možno na to využiť rozmanité možnosti, s ktorými počíta krstný obrad pre bohoslužbu slova.

28. Krst detí na Veľkonočnú vigľiu sa koná takto:

1) Ešte pred obradmi Veľkonočnej viglie vo vhodnom čase a na vhodnom mieste sa koná obrad privítania detí a hned potom je exorcizmus (bohoslužba slova sa môže vyniechať) a pomazanie olejom katechumenov.

2) Vlastný krst sa koná po posvätení vody (56 — 58; 60 — 63), ako sa uvádzajú v obradoch Veľkonočnej viglie.

3) Vynecháva sa súhlas celebranta a spoločenstva veriacich (59) a podanie zažatej sviece (64).

4) Vynechávajú sa aj záverečné obrady (67 — 71).

29. Keď sa krst udeľuje počas nedeľnej omše, berie sa omša z nedele

alebo — ak sú to nedele vo vianočnom období alebo v roku (per annum) — omša pri udeľovaní krstu detí. Obrady krstu sa upravia:

1) Obrad privítania dieťaťa (33 — 43) je na začiatku omše, a preto sa vyniechá úvodný pozdrav a úkon kajúcnosti.

2) Pri bohoslužbe slova:

a) čítania sa berú z nedele. Vo vianočnom období a v nedele v roku (per annum) môžu sa bafať tie, ktoré sú určené pre krstné obrady (pozri v dodatku tohto obradu).

Ak rituálna omša nie je dovolená, môže sa bafať iba jedno čítanie z čítaní určených pre krst. Treba mať však na zreteľ duchovné dobro veriacich a povahu liturgického dňa.

b) Homilia nadvázuje na posvätné texty; treba však mať zreteľ na udeľovanie krstu.

c) Omšové Krédo sa vynecháva; nahradza sa vyznaním viery celého spoločenstva pred udeľením krstu.

d) Modlitby veriacich sa berú z krstných obradov; ku koncu (pred vzývaním svätých) treba však vložiť prosby za celú Cirkev a za potreby sveta.

3) Slávnosť krstu pokračuje exorcizmom, pomazaním a ďalšími úkonomi, ako ich uvádzajú krstné obrady (49 — 65 a 69).

4) Po slávnosti krstu omša pokračuje prinášaním obetných darov.

5) Na záverečné požehnanie omše môže kňaz použiť niektoré požehnanie z obradov krstu (70).

30. Ak sa krst udeľuje pri omši vo všedný deň, obrad sa koná tak ako v nedeľu. Je však dovolené, aby sa pri bohoslužbe slova použili texty, ktoré sú určené pre krstné obrady.

31. Podľa smerníc, ktoré uvádzajú Všeobecný úvod (č. 34), môže vysluhovateľ krstu urobiť niektoré úpravy v obrade krstu, ak to vyžadujú okolnosti.

1) Ak matka dieťaťa pri pôrade umrela, treba na to bafať zreteľ pri úvodnom privítaní (č. 36), pri modlitbách veriacich a pri záverečnom požehnaní.

2) V úvodnom dialógu s rodičmi (č. 37 — 38) treba bafať do úvahy ich odpovede. Ak nepovedia „krst“, ale „vieru“ alebo „milosť Kristovu“ alebo „vstup do Cirkvi“ alebo „život večný“, potom vysluhovateľ krstu nezáčina slovami „žiadate krst“, ale nadvázuje na slová, ktoré povedali rodičia.

3) Obrad, ktorý je určený na prijatie dieťaťa pokrsteného v nebezpečenstve smrti do spoločenstva veriacich, možno podľa potreby prispôsobiť i pre iné príležitosti, napr. ak bolo dieťa pokrstené v čase prenasledovania alebo v prípade dočasnej roztržky medzi rodičmi.

KRST VIACERÝCH DETÍ

I. OBRAD PRIVÍTANIA DETÍ

32. Krst nech sa podľa možnosti udeľuje v nedeľu. Vtedy si totiž Cirkvi pripomína veľkonočné tajomstvo. Na krstnú slávnosť sa prinesú deti narodené nedávno predtým, aby mohli byť spoločne pokrstené. Krst sa vysluhuje za účasti veriacich, najmä príbuzných.

33. Dieťa majú dať pokrstiť otec a matka. Sprevádzajú ich krstní rodičia.

34. Pomoc prítomných kňazov je na príslušných miestach obradu vyznačená.

35. Veriaci môžu spievať vhodný žalm alebo inú vhodnú pieseň. Zatial krstiteľ v albe alebo v superpelicii a štole, prípadne aj v pluviáli (jeho farba sa riadi príslušným sviatočným dňom), ide s miništrantmi ku bráne kostola alebo na to miesto v kostole, kde sa zhromaždili rodičia a krstní rodičia s krstnatiatmi.

36. Kňaz pozdraví prítomných, najmä diečov a krstných rodičov, a vyjadri radosť nad tým, že rodičia prijali dieťa ako Boží dar. Veď Boh je prameňom všetkého života a teraz chce dieťaťu uštredziť aj svoj vlastný život. Prehovorí k nim takto alebo podobne:

Príhovor

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Pán s vami. (Alebo: Milosť nášho Pána Ježiša Krista ...).

Milí rodičia a krstní rodičia, drahí bratia a sestry, s radostou vás vitaním v tomto Božom chráme. Zhromaždili ste sa, aby ste boli svedkami krstnej slávnosti, pri ktorej sa duchovne znova-

zrodia tieto deti a stanú sa Božimi deťmi a členmi Kristovej Cirkvi. Vy, milí rodičia, prijali ste dieťa s radostou ako Boží dar, lebo Boh je prameňom všetkého života. A teraz vo svojej nekonečnej láske chce dať vašmu dieťaťu nový, božský život, aby mohlo žiť s ním večne.

37. Kňaz sa opýta rodičov každého dieťaťa:

Kňaz: Aké meno dávate svojmu dieťaťu?

Rodičia: M.

Kňaz: Čo si žiadate od Božej Cirkvi pre M.?

Rodičia: Krst.

Ak je krstniatok viacej, krstiteľ sa pýta naraz všetkých rodičov na mená krstniatok. A každá rodina postupne odpovedá. Aj druhú otázku možno dať všetkým naraz.

Kňaz: Aké meno dávate svojmu dieťaťu?

Rodičia: M., M., M., ...

Kňaz: Čo si žiadate od Božej Cirkvi pre vaše deti?

Rodičia: Krst.

39. Kňaz potom osloví rodičov takto (alebo podobne):

Milí rodičia, žiadate krst pre svoje dieťa. Tým beriete na seba povinnosť vychovávať ho vo viere, aby potom zachovávalo Božie prikázania a milovalo Pána Boha a svojho bližného, ako nás o tom poučil Kristus. Ste si vedomi tejto povinnosti?

Rodičia: Áno.

Každá rodina odpovedá osobitne. Ak je však krstniatok viacej, odpoved môžu dať všetci naraz.

40. Kňaz sa obráti ku krstným rodičom a pýta sa ich takto (alebo podobne):

Kňaz: A vy, krstní rodičia, máte pomáhať rodičom plniť túto povinnosť. Ste ochotní im v tom pomáhať?

Krstní rodičia (všetci naraz): Ano.

41. Kňaz potom pokračuje:

M., M.,... (Milé deti), svätá matka Cirkev vás prijíma s veľkou radostou. V jej mene vás poznačujem znakom kríža.

A bez slova poznačí krížom na čele každé dieťa. Potom vyzve rodičov, prípadne aj krstných rodičov, aby aj oni poznačili svoje deti znakom kríža.

Kňaz: Aj vy, rodičia, (a krstní rodičia) poznačte deti na čele znakom Krista, nášho Spasiteľa.

Rodičia (a krstní rodičia) mlčky poznačia deti na čele znakom kríža.

42. Kňaz vyzve prítomných, aby sa zúčastnili na bohoslužbe slova:

Milí rodičia, drahí veriaci, zúčastnite sa teraz nábožne na bohoslužbe slova, aby sme sa pred úkonom sviatostného tajomstva posílili vo viere a aby sme spoločnou modlitbou vyprosili hojné ovocie sviatosti.

Ked' to okolnosti dovoľujú, všetci idú na miesto, kde sa bude konať bohoslužba slova. Cestou možno spievať primeranú pieseň, napr. žalm 84, 7—9ab alebo prvý verš z piesne JKS č. 492.

43. Ked' to okolnosti dovoľujú, možno deti odniesť na oddelené miesto a ponechať ich tam za dozoru iných žien, pokiaľ sa neskončí bohoslužba slova.

II. BOHOSLUŽBA SLOVA

BIBLICKÉ ČÍTANIA A HOMÍLIA

44. Cíta sa jedna alebo aj dve z perikop určených pre slávnosť krstu. Z evanjeliových čítaní sú to predovšetkým: Jn 3, 1—6; Mt 28, 18—20; Mk 1, 9 — 11; Mk 10, 13 — 16. Z ďalších, ktoré sú v dodatku, možno vybrať podľa želania rodičov prípadne tie, ktoré sa dotýkajú ich duchovných potrieb.

Ak sú dve čítania, možno spievať aj rezponzóriové žalmy a verše, ako sú uvedené v dodatku, str. 67 a nasl.

Učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša

28, 18 — 20

V tom čase pristúpil Ježiš k učeníkom a povedal im: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Idťte teda a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal! A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta!“

Počuli sme slovo Pánovo.

45. Po čítaní povie kňaz krátku homíliu. V nej objasní, čo sa prečíta, priviedie prítomných k hlbšiemu chápaniu sviatosti krstu a povzbudí najmä rodičov a krstných rodičov k plneniu povinností, ktoré vyplývajú z krstu.

HOMÍLIA k Mt 28, 18 — 20

Počuli ste slová Pánove, ktorými ustanovil sviatosť krstu. Kristus Pán nám ziskal túto najpotrebnejšiu sviatosť svojou smrťou a zmŕtvychvstaním. Sv. Pavol apoštol hovorí, že krstom sme boli ponorení do Kristovej smrti, aby sme boli s Kristom vzkriesení k novému životu (porov. Rim 6, 3 — 5). Sviatosť krstu nám teda dáva účasť na Kristovom živote, ktorý je božský a večný. Krst zmýva z nás škurnu dedičného hriechu a obdarúva takou veľkou milosťou, že sa Božími deťmi nielen menujeme, ale nimi aj sme (porov. 1 Jn 3,1). Krstom ďalej vstupujeme do veľkej Božej rodiny, ktorú voláme Kristovou Cirkvou, a včleňujeme sa do tajomného tela, ktorého hlavou je Kristus. Krst je takto základnou sviatostou a bránou do Božieho kráľovstva. Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha Svätého, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho (Jn 3,5).

Krst je však aj záväzkom. Sme povinní usilovať sa o plnosť života s Kristom a zároveň ohlasovať, aké veľké veci nám vykonal Pán, keď nás povolal z tmy do svojho predivného sveta.

Milí rodičia, radujte sa, že vaše dieťa sa krstom stáva chrámom

Ducha Svätého, ktorý v ňom začne prebývať tajomným spôsobom. Za pomoci krstných rodičov rozvíjajte tento božský život vo svojom dieťati a chráňte ho pred zlom, aby ste raz mohli ísi s ním s radostou v ústrety Pánovi, keď príde v sláve.

46. Po homílii alebo po prosbách, prípadne medzi nimi, sa odporúča chvíľka ticha. Krstiteľ vyzvuje všetkých, aby sa v srdci modlili. Možno pripojiť aj vhodnú pieseň na slová aklamácií, hymnov a tropárií, ako sú uvedené v dodatku, prípadne spievať druhý verš piesne JKS, č. 492.

SPOLOČNÁ MODLITBA

47. Nasleduje spoločná modlitba:

Kňaz: Bratia a sestry, prosme nášho milosrdného Pána Ježiša za tieto deti, ktoré majú prijať milosť krstu. Modlime sa aj za ich rodičov a krstných rodičov i za všetkých pokrstených.

1. Pane Ježišu, daj týmto deťom účasť na tajomstve twojej smrti a zmŕtvychvstania.

Všetci: Prosíme ťa, vyslyš nás.

2. Udel' im milosť znovuzrodenia a začleň ich do svätej Cirkvi.

3. Upevni ich vo viere a urob z nich verných učeníkov a svedkov twojho evanjelia.

4. Pomáhaj im k svätosti života a ved' ich do radosti svojho kráľovstva.

5. Pane Ježišu, daj týmto rodičom i krstným rodičom živú vieru, aby boli dobrým príkladom pre svoje deti.

6. Zachovaj vo svojej láske aj rodiny týchto detí.

7. Aj nás všetkých obnov, Pane, aby sme si živšie uvedomili svoje znovuzrodenie v krste.

48. Teraz kňaz vyzve prítomných, aby vzývali svätých. (Deti, čo boli na oddelenom mieste, sa prinesú späť do kostola.)

Kňaz: A teraz sa obráťme k svätým o pomoc:

Svätá Mária, Matka Božia,

oroduj za nás.

Svätý Ján Krstiteľ,

oroduj za nás.

Svätý Jozef,

oroduj za nás.

Svätý Peter a Pavol,

orodujte za nás.

Možno pridať i mená ďalších svätcov, predovšetkým patrónov detí, kostola a obce.

Svätý M., M... (patróni detí),

orodujte za nás.

Svätí anjeli strážcovia

orodujte za nás.

Všetci Boží svätí a sväté,

orodujte za nás.

EXORCIZMUS A PREDKRSTOVÉ POMAZANIE

49. Po spoločnej modlitbe kňaz sa modlí s vystretnými rukami nad detmi:

Všemohúci večný Bože,

ty si poslal na svet svojho Syna,

aby zlomil moc zlého ducha, ducha nepravosti,

a vytrhol nás z temnôt

a preniesol do obdivuhodného svetla svojho kráľovstva; pokorne ťa prosíme:

zbav tieto deti dedičného hriechu,

urob z nich chrám svojej slávy

a daj, aby v nich prebýval Duch Svätý.

Skrze Krista, nášho Pána.

Všetci: Amen.

Iná formula exorcizmu:

Všemohúci Pane Bože,

ty si poslal svojho jednorodeného Syna,

aby nás vyslobodil z otroctva hriechu

a obdaroval slobodou Božích detí.

Čo najpokornejšie ťa prosíme za tieto deti;

ty vieš, že svet ich bude zvádzat

a oni budú musieť zápasit s pokúšaním diabla.
 Silou umučenia a zmŕtvychvstania tvojho Syna
 vyslobodí ich teraz zo skazy dedičného hriechu
 a potom vyzbrojených milostou Kristovou
 neprestajne ochraňuj na ceste života.
 Skrze Krista, nášho Pána.

Všetci: Amen.

50. Kňaz pokračuje:

Nech vás posilňuje sila Krista, nášho Spasiteľa;
 na znak toho vás pomažeme olejom spásy
 v Kristovi, našom Pánovi,
 ktorý žije a kraľuje na veky vekov.

Všetci: Amen.

Kňaz pomaže olejom katechumenov každé dieťa na prsiach.

51. Predkrstové pomazanie sa môže vynechať, ak to biskupská konferencia uzná zo závažných dôvodov za vhodné.

Aj u nás sa môže predkrstové pomazanie vynechať, a to v jednotlivých prípadoch, ak sú na to určité dôvody, napr. studený kostol, nevhodné oblečenie detí a pod.

V takomto prípade kňaz povie iba túto formulu:

Nech vás posilňuje sila Krista, nášho Spasiteľa,
 ktorý žije a kraľuje na veky vekov.

Všetci: Amen.

A hned bez slova položí ruku na každé dieťa.

52. Ak je krstiteľnica mimo kostola alebo z dohľadu veriacich, idú k nej všetci.

Ak je však umiestnená tak, že všetci môžu sledovať krst zo svojich miest, ku krstiteľnici ide len kňaz, rodičia a krstní rodičia s deťmi.

Ak by do krstnej kaplnky nevošli všetci, možno udeľovať krst aj v samom kostole na vhodnom mieste.

Pri prechádzaní ku krstiteľnici možno spievať niečo vhodné, napr. žalm 22 (pozri na str. 69).

III. SLÁVNOSŤ KRSTU

53. Pri krstiteľnici kňaz krátko pripomenie prítomným obdivuhodný úmysel Pána Boha, ktorý chce vodou posvätiť dušu i telo človeka. Môže to urobiť týmito alebo podobnými slovami:

Modlime sa, milovaní bratia a sestry, k Bohu Otcu všemohúcomu, aby daroval týmto detom nový život z vody a z Ducha Svätého.

SVÄTENIE VODY

54. Kňaz sa obráti ku krstnému prameňu a takto ho sväti:

Kňaz: Dobrotivý Otče, ty nám v krstnom pramene dávaš nový život, život Božích detí.

Všetci: Velebíme ťa, Bože.

Kňaz: Ty vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi spájaš v jeden ľud všetkých, čo sú pokrstení vodou a Duchom Sväтыm.

Všetci: Velebíme ťa, Bože.

Kňaz: Ty vlievaš do našich sŕdc Ducha svojej lásky a dávaš nám slobodu a svoj pokoj.

Všetci: Velebíme ťa, Bože.

Kňaz: Ty posielas kresťanov, aby všetkým ľuďom radostne hlásali Kristovo evanjelium.

Všetci: Velebíme ťa, Bože.

Kňaz: Požehnaj, Bože, túto vodu, ktorou pokrstíme tvojich služobníkov (M., M.) a tvoje služobnice (M., M.). Veď si ich

vo viere Cirkvi povolal k prameňu znovuzrodenia, aby mali život večný. Skrze Krista, nášho Pána.

Všetci: Amen.

---

55. Vo veľkonočnej dobe, ak má kňaz krstnú vodu posvätenú pri Veľkonočnej vigllii, vynecháva sa formula posvätenia vody (Požehnaj, Bože, túto vodu) a namiesto nej sa hovorí nasledujúca modlitba.
(Predchádzajúca časť sa však vždy hovorí, aby nechýbal prvak vdaky a prosby.)

Bože, daj, aby sa z tejto posvätej vody duchovne znovuzrodili tvoji služobníci (M., M.) a tvoje služobnice (M., M.). Veď si ich vo viere Cirkvi povolal k prameňu znovuzrodenia, aby mali život večný. Skrze Krista, nášho Pána.

Všetci: Amen.

Iné formuly posvätenia pozri v dodatku, str. 77.

ZRIEKNUTIE SA ZLÉHO DUCHA A VYZNANIE VIERY

56. Kňaz sa prihovorí rodičom a krstným rodičom týmito slovami:

Mili rodičia a krstní rodičia, priniesli ste tieto deti na krst. Dobrý Pán Boh im dá v tejto sviatosti nový život. Deti sa znovuzrodia z vody a z Ducha Svätého. Usilujte sa vychovávať tieto deti tak, aby sa v nich božský život stále zveľaďoval. Chráňte ich pred hriechom, lebo hriech ohrozuje boží život v človekovi.

Ak ste teda v duchu viery ochotní vziať na seba túto úlohu, pripomeňte si, že aj vy sami ste boli pokrstení, zriecknite sa hriechu a vyznajte vieri v Ježiša Krista, ako v neho verí Cirkva. V tejto viere sa udeľuje detom krst.

57. Potom sa kňaz pýta:

Kňaz: Zrieckate sa zlého ducha?

Rodičia a krstní rodičia: Zrieckam.

Kňaz: Aj všetkých jeho skutkov?

Rodičia a krstní rodičia: Zrieckam.

Kňaz: Aj všetkých jeho pokušení?

Rodičia a krstní rodičia: Zrieckam.

58. Potom kňaz vyžiada od rodičov a krstných rodičov trojité vyznanie viery:

Kňaz: Veríte v Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme?

Rodičia a krstní rodičia: Verím.

Kňaz: Veríte v Ježiša Krista, jeho jediného Syna a nášho Pána, narodeného z Márie Panny, umučeného a pochovaného, ktorý vstal zmŕtvych a sedí po pravici Otca?

Rodičia a krstní rodičia: Verím.

Kňaz: Veríte v Ducha Svätého, vo svätú katolicku Cirkev, v spoločenstvo svätych, v odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a v život večný?

Rodičia a krstní rodičia: Verím.

59. Všetci zhromaždení spolu s kňazom vyslovia s týmto vyznaním viery svoj súhlas.

Kňaz: Toto je viera naša, toto je viera Cirkvi. Túto vieri vyznávame a ona je našou slávou v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.

Všetci: Amen.

Túto formulu podľa okolností možno nahradiť aj inou schválenou formulou alebo možno zaspievať pieseň, ktorou by zhromaždení vyjadrili svoju spoločnú vieri.

(U nás pieseň č. 492 z JKS: Bože, verím.)

KRST

60. Kňaz vyzve prvú rodinu, aby pristúpila ku krstiteľnici.
Pýta sa rodičov a krstných rodičov:

Kňaz: My všetci sme teraz s vami vyznali vieri Cirkvi.
Chcete teda, aby M. bol (a) pokrstený (á) v tejto viere?

Rodičia a krstní rodičia: Chceme.

Kňaz hneď krstí diefa a hovorí:

M., ja ta krstím v mene Otca

poleje diefa vodou alebo ho ponori do vody prvy raz,

i Syna

poleje diefa vodou alebo ho ponori do vody druhý raz,

i Ducha Svätého.

poleje diefa vodou alebo ho ponori do vody tretí raz.

Takto sa pýta a koná pri každom dieťati.

Po krste každého dieťata sa odporúča zvolanie, ako je v dodatku (str. 81 — 84), napr.:

**Otvor náruč, svätá Cirkev, a objím diefa,
ktoré vo vode znovuzrodil svätý Duch Boží.**

Keď sa krst udeľuje liatím vody, diefa má držať matka alebo otec. Kde je však zvykom, že diefa drží krstná matka alebo krstný otec, môže sa tento zvyk ponechať. Oni zodvihnu diefa aj z krstného prameňa, kde sa udeľuje krst ponorením.

61. Pri väčšom počte detí môžu niektoré z nich pokrstiť aj ďalší kňazi, ak sú pri krste prítomní (podľa bodu č. 60).

IV. VYSVETLUVJÚCE OBRADY**POMAZANIE PO KRSTE**

62. Kňaz hovorí:

**Všemohúci Boh, Otec nášho Pána Ježiša Krista,
oslobodil vás od hriechu,
znovuzrodil vás z vody a z Ducha Svätého
a začlenil vás medzi svoj ľud.**

**Teraz vás poznačuje krizmou spásy,
aby ste boli údmi Krista kňaza, proroka a kráľa
a malí život večný.**

Všetci: Amen.

Tu kňaz mlčky pomáže sv. krizmou každého pokrsteného na temene hlavy. Pri väčšom počte detí môžu niektoré z nich pomazať krizmou ďalší prítomní kňazi.

ODOVZDANIE BIELEHO RÚCHA

63. Kňaz hovorí:

**(M., M. . .) (alebo: Milé deti), stali ste sa novým stvorením
a obliekli ste sa v Krista. Toto biele rúcho nech vám je zna-
kom tejto hodnosti. Vaši rodičia a príbuzní budú vám pomáhať
slovom i príkladom, aby ste si ho priniesli nepoškvrnené do
života večného.**

Všetci: Amen.

A položí biele rúcho na každé dieťa. Iná farba sa nepripúšťa, iba ak by to vyžadoval miestny zvyk. Odporúča sa, aby si každá rodina zadovážila krstnú košieľku.

ODOVZDANIE ZAŽATEJ SVIECE

64. Kňaz vezme do rúk veľkonočnú sviecu a povie:

Prijmíte svetlo Kristovo.

A z každej rodiny jeden (napr. otec alebo krstný otec) zažne svieciu svojho dieťaťa od veľkonočnej sviecie.

65. Potom kňaz hovorí:

Mili rodičia a krstní rodičia, vám sa zveruje toto svetlo. Dbajte o to, aby vaše deti kráčali vždy vo svetle Kristovom ako deti svetla a vytrvali vo viere až do konca. Tak budú môcť ísť so všetkými svätými v ústrety Pánovi, keď príde v nebeskej sláve.

V. ZÁVEREČNÉ OBRADY

66. Ak sa krst nekonal v presbytériu, ide sa teraz k oltáru. Nesú sa aj zažaté sviece pokrstených detí.

Bolo by dobré, keby sa pritom spievala vhodná krstná pieseň, napr.:

**Vy, čo ste boli pokrstení v Kristovi,
v Krista ste sa obliekli. Aleluja, aleluja.**

Iné spevy pozri v dodatku, na str. 81—84.

MODLITBA PÁNA

67. Kňaz stojí pred oltárom a osloví rodičov, krstných rodičov a všetkých ostatných takto (alebo podobne):

Bratia a sestry, tieto deti sa teraz krstom znovuzrodili a stali sa Božími deťmi. Keď neskôr prijmú sviatosť birmovania, dosstanú plnosť darov Ducha Svätého a budú svedčiť o Kristovi. A keď prijmú Sviatosť Oltárnu, budú mať účasť na oltárnej obete a spolu v Cirkvi budú volať Pána Boha svojím Otcom. Aj my sme boli prijati za Božie deti. Preto sa v duchu Božích detí modlíme v ich mene, ako nás naučil náš Pán:

68. A všetci sa spolu s kňazom modlia:

**Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno twoje,
príď kráľovstvo twoje,
buď vôle twoja ako v nebi tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpust nám naše viny,
ako i my odpúšťame svojim vinníkom,
a neuvoď nás do pokušenia,
ale zbab nás od zlého.**

69. Potom kňaz povie:

Mili rodičia, teraz obetujte svoje dieťa nebeskému Otcovi.

Rodičia trochu nadvihnu diefa a hovoria (kňaz môže predrieckať):

**Bože, žehnaj naše dieťa,
aby jeho život bol tebe na slávu,
jemu na spásu,
nám na radosť
a svetu na osoh.**

POŽEHNANIE

70. Kňaz žehná matky, ktoré držia v náručí svoje deti. Rozprestrie nad ne ruky a hovorí:

**Nech žehná matky týchto detí Pán Boh všemohúci,
ktorý vo svojom Synovi, narodenom z Márie Panny,
dáva kresťanským matkám radostnú nádej,
že ich deti budú mať život večný.
A keď teraz ďakujú za dar dieťaťa, nech im dá milosť,
aby aj so svojimi deťmi neprestajne vzdávali vďakys
v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.**

Všetci: Amen.

Kňaz žehná potom otcov:

**Nech žehná otcov týchto detí Pán Boh všemohúci,
darca života pozemského i nebeského,
a nech im dá milosť, aby spolu so svojimi manželkami
boli svojim deťom prvými svedkami
i viery v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.**

Všetci: Amen.

Kňaz žehná aj ostatných prítomných:

**Nech žehná tu prítomných veriacich Pán Boh všemohúci,
ktorý nás z vody a z Ducha Svätého znovuzrodil pre život večný;
nech im dá milosť, aby boli vždy a všade živými členmi jeho ľudu
a nech im uštedri svoj pokoj
v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.**

Všetci: Amen.

**Kňaz: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☩ i Duch
Svätý.**

Všetci: Amen.

Kňaz: Idťte v mene Božom.

Všetci: **Bohu vdaka.**

Iné formuly požehnania pozri na str. 79.

71. Po požehnaní je vhodné zaspievať pieseň, ktorá by vyjadrovala velkonočnú radosť a podakovanie, napr. chválospev Panny Márie: Velebí moja duša Pána. — Kde je zvykom zaniesť pokrstené dieťa k oltáru Panny Márie, tento zvyk sa môže ponechať.

KRST JEDNÉHO DIETĀTA

I. OBRAD PRIVÍTANIA DIETĀTA

72. Krst nech sa podľa možnosti udeľuje v nedeľu. Vtedy si totiž Cirkvení priopomína veľkonočné tajomstvo. Krst sa vysluhuje za účasti veriacich, najmä príbuzných.

73. Dieťa majú dať pokrstiť otec a matka. Sprevádzajú ich krstní rodičia.

74. Veriaci môžu spievať vhodný žalm alebo inú vhodnú pieseň. Zatiaľ krstiteľ v albe alebo v superpelicii a štole, prípadne aj v pluviáli (jeho farba sa riadi príslušným sviatočným dňom), ide s miništrantmi ku bráne kostola alebo na to miesto v kostole, kde sa zhromaždili rodičia a krstní rodičia s krstniatkom.

75. Kňaz pozdraví prítomných, najmä rodičov a krstných rodičov, a vyjadri radosť nad tým, že rodičia prijali dieťa ako Boží dar. Ved Boh je prameňom všetkého života a teraz chce dieťaťu uštedriť aj svoj vlastný život. Prehovorí k nim takto alebo podobne.

Príhovor

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Pán s vami. (Alebo: Milosť nášho Pána Ježiša Krista...)

R. I s duchom tvojím.

Milí rodičia a krstnú rodičia, dragí bratia a sestry, s radosťou vás vítam v tomto Božom chráme. Zhromaždili ste sa, aby ste boli svedkami krstnej slávnosti, pri ktorej sa duchovne znovuzrodí toto dieťa a stane sa dieťatom Božím a členom Kristovej Cirkvi. Vy, milí rodičia, prijali ste dieťa s radosťou ako Boží dar, lebo Boh je prameňom všetkého života. A teraz vo svojej

nekonečnej láske chce dať vásmu dieťatu nový, božský život, aby mohlo žiť s ním večne.

76. Kňaz sa opýta rodičov:

Kňaz: Aké meno dávate svojmu dieťatu?

Rodičia: M.

Kňaz: Čo si žiadate od Božej Cirkvi pre M.?

Rodičia: Krst.

77. Kňaz potom osloví rodičov takto (alebo podobne):

Milí rodičia, žiadate krst pre svoje dieťa. Tým beriete na seba povinnosť vychovávať ho vo viere, aby potom zachovávalo Božie prikázania a milovalo Pána Boha a svojho blížného, ako nás o tom poučil Kristus. Ste si vedomí tejto povinnosti?

Rodičia: Áno.

78. Kňaz sa obráti ku krstným rodičom a pýta sa ich takto (alebo podobne):

A vy, krstní rodičia, máte pomáhať rodičom plniť túto povinnosť. Ste ochotní im v tom pomáhať?

Krstní rodičia: Áno.

79. Kňaz potom pokračuje:

M. (Milé dieťa), svätá matka Cirkev tă prijíma s veľkou radosťou. V jej mene tă poznačujem znakom kríža.

A bez slova poznačí dieťa krížom na čele. Potom vyzve rodičov, prípadne aj krstných rodičov, aby aj oni poznačili dieťa znakom kríža:

Aj, vy, rodičia (a krstní rodičia), poznačte dieťa na čele znakom Krista, nášho Spasiteľa.

Rodičia (a krstní rodičia) mlčky poznačia dieťa znakom kríža.

80. Kňaz vyzve prítomných, aby sa zúčastnili na bohoslužbe slova:

Milí rodičia, drahi veriaci, zúčastnite sa teraz nábožne na bohoslužbe slova, aby sme sa pred úkonom sviatostného tajom-

stva posúnili vo viere a aby sme spoločnou modlitbou vyprosili hojné ovocie sviatosti.

Idú na miesto, kde sa bude konať bohoslužba slova. Spievajú primeranú piešenę, napr. žalm 84, 7—9ab alebo prvý verš z piesne JKS č. 492.

II. BOHOSLUŽBA SLOVA

BIBLICKÉ ČÍTANIA A HOMÍLIA

81. Číta sa jedna alebo aj dve z perikop určených pre slávnosť krstu. Z evanjeliových čítaní sú to predovšetkým: Jn 3, 1—6; Mt 28, 18—20; Mk 1, 9—11; Mk 10, 13—16. Z ďalších, ktoré sú v dodatku, možno vybrať podľa želania rodičov, prípadne tie, ktoré sa dotýkajú ich duchovných potrieb.

Ak sú dve čítania, možno spievať aj responzóriové žalmy a verše, ako sú uvedené v dodatku, str. 67 a nasl.

Ján ho pokrstil v Jordáne.

✉ Čítanie zo sv. evanjelia podľa Marka

1, 9—11

V tých dňoch prišiel Ježiš z galilejského Nazareta a Ján ho pokrstil v Jordáne. Len čo vystúpil z vody, videl, ako sa otvorili nebesia a Duch ako holubica zostúpil na neho. A z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“

Počuli sme slovo Pánovo.

82. Po čítaní povie kňaz krátku homíliu. V nej objasní, čo sa prečítalo, priviedie prítomných k hlbošiemu chápaniu sviatosti krstu a povzbudí najmä rodičov a krstných rodičov k plneniu povinností, ktoré vyplývajú z krstu.

HOMÍLIA k Mk 1, 9—11

Krst zveril Kristus svojej Cirkvi, keď poslal apoštолов do celého sveta a keď im prikázal: Idte a učte všetky národy a krstí-

te ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Cirkev „kázaním a krstom rodí pre nový a nesmrteľný život deti počaté z Ducha Svätého a splodené z Boha“ (Lumen gentium 64). Krstom sa teda dieťa stáva Božím dieťaťom a dostáva záloh večného života. Sviatostou krstu „človek sa skutočne privíteluje k ukrižovanému a oslávenému Kristovi a preporodzuje sa k účasti na Božom živote (Unitatis redintegratio 22). Aká krásna bude za chvíľku duša tohto dieťaťa, keď v nej zažiarí svetlo posväcujúcej milosti, keď Duch Svätý vtlačí do nej nezmazateľný znak Božieho dieťaťa. Boh Otec bude mať v tomto dieťati záľubenie.

Krst však aj zaväzuje. „Veriaci, začlenení krstom do Cirkvi, sú na základe krstného charakteru povolení uctievať Boha v kresťanskom náboženstve a, preporodení v Božie deti, sú povinní vyznávať pred ľuďmi vieru, ktorú dostali od Boha prostredníctvom Cirkvi“ (Lumen gentium 11).

83. Po homílii alebo po prosbách, prípadne medzi nimi, sa odporúča chvíľka ticha. Krstiteľ vyzve všetkých, aby sa v srdci modlili. Možno pripojiť aj vhodnú pieseň na slová aklamácií, hymnov a tropárií, ako sú uvedené v dodatku, prípadne spievať druhý verš piesene JKS č. 492.

SPOLOČNÁ MODLITBA

84. Nasleduje spoločná modlitba:

Bratia a sestry, prosme nášho milosrdného Pána Ježiša za toto dieťa, ktoré má prijať milosť krstu. Modlime sa aj za jeho rodičov a krstných rodičov i za všetkých pokrstených.

1. Pane Ježišu, daj tomuto dieťaťu účasť na tajomstve tvojej smrti a zmŕtvychvstania.

Všetci: Prosíme ťa, vyslyš nás.

2. Udeľ mu milosť znovuzrodenia a začleň ho do svätej Cirkvi.

3. Upevni ho vo vieri a urob z neho verného učenika a svedka tvojho evanjelia.

4. Pomáhaj mu k sviatosti života a ved' ho do radostí svojho kráľovstva.
5. Pane Ježišu, daj týmto rodičom i krstným rodičom živú vieru, aby boli dobrým príkladom pre svoje dieťa.
6. Zachovaj vo svojej láske aj rodinu tohto dieťaťa.
7. Aj nás všetkých obnov, Pane, aby sme si živšie uvedomili svoje znovuzrodenie v krste.

Iné formuly pozri v dodatku, str. 74.

85. Teraz kňaz vyzve prítomných, aby vzývali svätých.

Kňaz: A teraz sa obráťme k svätým o pomoc.

Sväta Mária, Matka Božia,	oroduj za nás.
Sväty Ján Krstiteľ,	oroduj za nás.
Sväty Jozef,	oroduj za nás.
Sväty Peter a Pavol,	orodujte za nás.

Možno pridať i mená ďalších svätcov, predovšetkým patróna dieťaťa, kostola a obce.

Sväty M., (patrón dieťaťa),	oroduj za nás.
Sväti anjeli strážcovia,	orodujte za nás.
Všetci Boží svätí a sväté,	orodujte za nás.

EXORCIZMUS A PREDKRSTOVÉ POMAZANIE

86. Po spoločnej modlitbe kňaz sa modlí s vystretými rukami nad dieťaťom:

**Všemohúci večný Bože,
ty si poslal na svet svojho Syna,
aby zlomil moc zlého ducha, ducha neprávosti,
a vytrhol nás z temnôt a prenesol
do obdivuhodného svetla tvojho kráľovstva;
pokorne ťa prosíme:
zbav toto dieťa dedičného hriechu,**

**urob z neho chrám svojej slávy
a daj, aby v ňom prebýval Duch Svätý.
Skrze Krista, nášho Pána.**

Všetci: Amen.

Iná formula exorcizmu:

**Všemohúci Pane Bože,
ty si poslal svojho jednorodeného Syna,
aby nás vyslobodil z otroctva hriechu
a obdaroval slobodou Božích detí.
Čo najpokornejšie ťa prosíme za toto dieťa;
ty vieš, že svet ho bude zvádzat
a ono bude musieť zápasíť s pokušením diabla.
Silou urmučenia a zmŕtvychvstania tvojho Syna
vyslobodň ho teraz zo skazy dedičného hriechu
a potom vyzbrojeného milostou Kristovou
neprestajne ochraňuj na ceste života.
Skrze Krista, nášho Pána.**

Všetci: Amen.

87. Kňaz pokračuje:

**Nech ťa posilňuje sila Krista, nášho Spasiteľa;
na znak toho ťa pomažeme olejom spásy
v Kristovi, našom Pánovi,
ktorý žije a kraľuje na veky vekov.**

Všetci: Amen.

Potom kňaz pomaže dieťa na prsiach olejom katechumenov.

88. Predkrstové pomazanie sa môže vynechať, ak to biskupská konferencia uzná zo závažných dôvodov za vhodné.

Aj u nás sa toto predkrstové pomazanie môže vynechať, a to v jednotlivých prípadoch, ak sú na to určité dôvody, napr. studený kostol, nevhodné oblečenie dieťata a pod.

V takomto prípade kňaz povie iba túto formulu:

**Nech ťa posilňuje sila Krista, nášho Spasiteľa,
ktorý žije a kraľuje na veky vekov.**

Všetci: Amen.

A hneď bez slova položí ruku na dieťa.

89. Potom sa ide ku krstiteľnici alebo do presbytéria, podľa toho, kde je vhodnejšie udeľovať krst.

III. SLÁVNOSŤ KRSTU

90. Pri krstiteľnici kňaz krátko pripomene prítomným obdivuhodný úmysel Pána Boha, ktorý chce vodou posvätiť dušu i telo človeka. Môže to urobiť týmito alebo podobnými slovami:

**Modlime sa, milovaní bratia a sestry, k Bohu Otcu všemohú-
cemu, aby daroval tomuto dieťatu nový život z vody a z Ducha
Svätého.**

SVÄTENIE VODY

91. Kňaz sa obráti ku krstnému prameňu a takto ho sväti:

**Kňaz: Dobrotivý Otče, ty nám v krstnom pramene dávaš nový
život, život Božích detí.**

Všetci: **Veľebíme ťa, Bože.**

**Kňaz: Ty vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi spájaš v jeden
ľud všetkých, čo sú pokrstení vodou a Duchom Svä-
tým.**

Všetci: **Veľebíme ťa, Bože.**

**Kňaz: Ty vlievaš do našich sŕdc Ducha svojej lásky a dávaš
nám slobodu a svoj pokoj.**

Všetci: **Veľebíme ťa, Bože.**

Kňaz: Ty posielaš kresťanov, aby všetkým ľuďom radostne hlásali Kristovo evanjelium.

Všetci: Velebíme ťa, Bože.

Kňaz: Požehnaj, ☩ Bože, túto vodu, ktorou pokrstíme tvojho služobníka M. (tvoju služobnicu M.). Veď si ho (ju) vo viere Cirkvi povolal k prameňu znovuzrodenia, aby mal (a) život večný. Skrze Krista, nášho Pána.

Všetci: Amen.

92. Vo veľkonočnej dobe, ak má kňaz krstnú vodu posvätenú pri Veľkonočnej vigilií, vynecháva sa formula posvätenia vody (Požehnaj, Bože, túto vodu) a namiesto nej sa povie nasledujúca modlitba. Predchádzajúca časť sa však vždy hovorí, aby nechýbal prvok vďaky a prosby.

Bože, daj, aby sa z tejto posvätej vody duchovne znovuzrodil (a) tvoj služobník M. (tvoja služobnica M.). Veď si ho (ju) vo viere Cirkvi povolal k prameňu znovuzrodenia, aby mal (a) život večný. Skrze Krista, nášho Pána.

Všetci: Amen.

Iné formuly posvätenia vody pozri v dodatku, str. 77.

ZRIEKNUTIE SA ZLÉHO DUCHA A VYZNANIE VIERY

93. Kňaz sa prihovorí k rodičom a krstným rodičom týmito slovami:

Milí rodičia a krstní rodičia, priniesli ste toto dieťa na krst. Dobrý Pán Boh mu dá v tejto sviatosti nový život. Dieťa sa znovuzrodi z vody a z Ducha Svätého. Usilujte sa vychovávať toto dieťa tak, aby sa v ňom božský život stále zveľaďoval. Chráňte ho pred hriechom, lebo hriech ohrozí boží život v človekovi.

Ak ste teda v duchu viery ochotní vziať na seba túto úlohu,

pripomeňte si, že aj vy sami ste boli pokrstení; zriecknite sa hriechu a vyznajte vieri v Ježiša Krista, ako v neho verí Cirkev. V tejto viere sa udeľuje deťom krst.

94. Potom sa kňaz pýta:

Kňaz: Zrieckate sa zlého ducha?

Rodičia a krstní rodičia: Zrieckam.

Kňaz: Aj všetkých jeho skutkov?

Rodičia a krstní rodičia: Zrieckam.

Kňaz: Aj všetkých jeho pokušení?

Rodičia a krstní rodičia: Zrieckam.

95. Potom kňaz vyžiada od rodičov a krstných rodičov trojité vyznanie viery:

Kňaz: Veríte v Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme?

Rodičia a krstní rodičia: Verím.

Kňaz: Veríte v Ježiša Krista, jeho jediného Syna a nášho Pána, narodeného z Márie Panny, umučeného a pochovaného, ktorý vstal zmŕtvych a sedí po pravici Otca?

Rodičia a krstní rodičia: Verím.

Kňaz: Veríte v Ducha Svätého, vo svätú katolicku Cirkev, v spoločenstvo svätých, v odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a v život večný?

Rodičia a krstní rodičia: Verím.

96. Všetci zhromaždení spolu s kňazom vyslovia svoj súhlas s týmto vyznaním viery.

Toto je viera naša, toto je viera Cirkvi. Túto vieri vyznávame a ona je našou slávou v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.

Všetci: Amen.

Túto formulu podľa okolností možno nahradíť aj inou schválenou formulou, alebo možno zaspievať pieseň, ktorou by zhromaždení vyjadrili svoju spoločnú vieru.

(U nás pieseň č. 492 z JKS: Bože, verím.)

KRST

97. Kňaz vyzve rodinu, aby pristúpila ku krstiteľnici. Pýta sa rodičov a krstných rodičov:

**My všetci sme teraz s vami vyznali vieru Cirkvi.
Chcete teda, aby M. bol (a) pokrstený (á) v tejto vieri?
Rodičia a krstní rodičia: Chceme.**

Kňaz hneď krstí dieťa a hovorí:

M., ja ťa krstím v mene Otca

poleje dieťa vodou alebo ho ponori do vody prvý raz,

i Syna

poleje dieťa vodou alebo ho ponori do vody druhý raz,

i Ducha Svätého.

poleje dieťa vodou alebo ho ponori do vody tretí raz.

Po krste dieťa sa odporúča zvolanie, ako je v dodatku, (str. 81—84), napr.:

**Otvor náruč, svätá Cirkev, a objím dieťa,
ktoré vo vode znovuzrodil svätý Duch Boží.**

Keď sa krst udeľuje liatim vody, dieťa má držať matka alebo otec. Kde je však zvykom, že dieťa drží krstná matka alebo krstný otec, môže sa tento zvyk ponechať. Oni zodvihnu dieťa aj z krstného prameňa, kde sa udeľuje krst ponorením.

IV. VYSVETLUVJÚCE OBRADY

PÓMAZANIE PO KRSTE

98. Kňaz hovorí:

**Všemohúci Boh, Otec nášho Pána Ježiša Krista,
oslobodil ťa od hriechu,
znovuzrodil ťa z vody a z Ducha Svätého
a začlenil ťa medzi svoj ľud.
Teraz ťa poznáčuje krízmou spásy,
aby si bol údom Krista kňaza, proroka a kráľa
a mal život večný.**

Všetci: **Amen.**

Tu kňaz mlčky pomaže sv. krízmou dieťa na temene hlavy.

ODOVZDANIE BIELEHO RÚCHA

99. Kňaz hovorí:

**M., stal (a) si sa novým stvorením a obliekol (obliekla) si sa
v Krista. Toto biele rúcho nech ti je znakom tejto hodnosti.
Tvoji rodičia a príbuzní budú ti pomáhať slovom i príkladom,
aby si ho priniesol (priniesla) nepoškvrnené do života večného.**

Všetci: **Amen.**

A položí na dieťa biele rúcho. Iná farba sa nepripúšťa, iba ak by to vyžadoval miestny zvyk. Odporúča sa, aby si každá rodina zadovážila krstnú košeľku.

ODOVZDANIE ZAŽATEJ SVIECE

100. Kňaz vezme do rúk veľkonočnú sviečku a povie:

Prijmite svetlo Kristovo.

Otec alebo krstný otec (krstná matka) zažne sviecu svojho dieťaťa od veľkonočnej sviece.

101. Potom kňaz hovorí:

Milí rodičia a krstná matka (krstný otec, krstná rodičia), vám sa zveruje toto svetlo. Dbajte o to, aby vaše dieťa kráčalo vždy vo svetle Kristovom ako dieťa svetla a vytrvalo vo viere až do konca. Tak bude môcť íst so všetkými svätými v ústrety Pánovi, keď príde v nebeskej sláve.

V. ZÁVEREČNÉ OBRADY

102. Ak sa krst nekonal v presbytériu, ide sa teraz k oltáru. Nesie sa aj zažatá svieca pokrsteného dieťaťa.

Bolo by dobré, keby sa pritom spievala vhodná krstná pieseň, napr.:

**Vy, čo ste boli pokrstení v Kristovi,
v Krista ste sa obliekli. (Aleluja, aleluja.)**

Iné spevy pozri v dodatku na str. 81—84.

MODLITBA PĀNA

103. Kňaz stojí pred oltárom a osloví rodičov, krstného rodiča (krstných rodičov) a ostatných prítomných takto (alebo podobne):

Bratia a sestry, toto dieťa sa teraz krstom znovuzrodilo a stało sa Božím dieťaťom. Keď neskôr prijme sviatosť birmovania, dostane plnosť darov Ducha Svätého a bude svedčiť o Kristovi. A keď prijme Sviatosť Oltárnu, bude mať účasť na oltárnej obete a v Cirkvi bude volať Pána Boha svojím Otcom. Aj my sme boli prijati za Božie deti. Preto sa v duchu Božích detí modlime v jeho mene, ako nás naučil náš Pán:

104. Spolu s kňazom sa všetci modlia:

**Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno twoje,**

**príď kráľovstvo twoje,
buď vôle twoja ako v nebi tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpust nám naše viny,
ako i my odpúšťame svojim vinníkom,
a neuvođ nás do pokušenia.
ale zbab nás od zlého.**

104a. Potom kňaz povie:

Milí rodičia, teraz obetujte svoje dieťa nebeskému Otcovi.

Rodičia trochu nadvihnu dieťa a hovoria (kňaz môže predrieťať):

**Bože, žehnaj naše dieťa,
aby jeho život bol tebe na slávu,
jemu na spásu,
nám na radosť
a svetu na osoh.**

POŽEHNANIE A PREPUSTENIE

105. Kňaz žehná matku, ktorá drží v náručí svoje dieťa. Rozprestrie nad ňu ruky a hovorí:

**Nech žehná matku tohto dieťata Pán Boh všemohúci,
ktorý vo svojom Synovi, narodenom z Márie Panny,
dáva kresťanským matkám radostnú nádej,
že ich deti budú mať život večný.
A keď teraz ďakuje za dar dieťaťa,
nech jej dá milosť,
aby aj so svojím dieťaťom neprestajne vzdávala vďakу
v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.**

Všetci: Amen.

Kňaz žehná otca:

**Nech žehná otca tohto dieťata Pán Boh všemohúci,
darca života pozemského, a nebeského
a nech mu dá milosť,
aby spolu so svojou manželkou
bol svojmu dieťatu prvým svedkom viery
v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.**

Všetci: Amen.

Kňaz žehná aj ostatných prítomných:

**Nech žehná tu prítomných veriacich Pán Boh všemohúci,
ktorý nás z vody a z Ducha Svätého
znovuzrodil pre život večný;
nech im dá milosť, aby boli vždy a všade
živými členmi jeho ľudu
a nech im uštedri svoj pokoj
v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.**

Všetci: Amen.

**Kňaz: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☺ i Duch
Svätý.**

Všetci: Amen.

Kňaz: Idte v mene Božom.

Všetci: Amen.

Iné formuly požehnania pozri v dodatku na str. 79.

106. Po požehnaní sa môže zaspievať pieseň, ktorá by vyjadrovala veľkonočnú radosť a podávanie, napr. chválospev Panny Márie: Velebí moja duša Pána.

Kde je zvykom zaniesť pokrstené dieťa k oltáru Panny Márie, tento zvyk sa môže ponechať.

PRIJATIE SÚRNE POKRSTENÉHO DIETĀTA

OBRAD PRIVÍTANIA DIETĀTA

107. Veriaci môžu spievať žalm alebo vhodnú pieseň. Zatiaľ krstiteľ v albe alebo v superpelicii a štole, prípadne aj v pluviáli (jeho farba sa riadi príslušným sviatočným dňom), ide s miništrantmi k bráne kostola alebo na to miesto v kostole, kde sa zhromaždili rodičia a krstní rodičia s dieťatom.

108. Kňaz pozdraví prítomných, najmä rodičov a krstných rodičov, pochváli ich, že v čase nebezpečenstva mysleli na pokrstenie dieťaťa, ďakuje Bohu a rodičom prejaví radosť nad uzdravením dieťaťa.

109. Kňaz sa najprv pýta rodičov:

Kňaz: Aké meno ste dali svojmu dieťatu?

Rodičia: M.

Kňaz: Čo teraz žiadate od Božej Cirkvi pre M., keď je už pokrstený (á)?

Rodičia: Aby sa veriaci dozvedeli, že je už kresťanom.

Rodičia môžu odpovedať aj iným spôsobom, napr. „že je už pokrstený“, „že je prijatý do Cirkvi“.

110. Potom kňaz osloví rodičov takto (alebo podobne):

Priniesli ste svoje dieťa do chrámu. Pri jeho krste ste vzali na seba aj povinnosť vychovávať ho vo viere, aby zachovávalo Božie prikázania a milovalo Pána Boha a svojho blížného, ako nás o tom poučil Kristus. Ste si vedomí tejto povinnosti?

Rodičia: Áno.

111. Potom sa kňaz obráti ku krstnému rodičovi (krstným rodičom) a pýta sa ich takto (alebo podobne):

A vy, krstný otec (krstná matka, krstní rodičia), máte pomáhať rodičom plniť túto povinnosť. Ste ochotní im v tom pomáhať?

Krstný rodič (krstný rodičia): **Ano.**

112. Kňaz pokračuje:

M., spoločenstvo veriacich ťa prijíma s veľkou radostou a s vami rodičmi ďakuje Bohu. Zároveň dosvedčuje, že si bol (a) prijatý (á) do Cirkvi. V jej mene ťa poznačujem znakom Krista, ktorý ti v krste daroval Boží život a včlenil ťa do svojej Cirkvi.

A mlčky poznačí dieťa na čele krížom. Potom vyzve rodičov, prípadne aj krstného rodiča, aby tiež poznačil dieťa znakom kríža.

Aj vy, rodičia, (a krstný otec, krstná matka, krstní rodičia) poznačte dieťa znakom kríža.

113. Kňaz vyzve prítomných, aby sa zúčastnili na bohoslužbe slova. Ak to okolnosti dovoľujú, ide sa na miesto, kde sa koná bohoslužba slova. Cestou spievajú primeranú pieseň, napr. žalm 84, 7—9ab, alebo prvý verš z piesne JKS č. 492.

BOHOSLUŽBA SLOVA

BIBLICKÉ ČÍTANIA A HOMÍLIA

114. Číta sa jedna alebo aj dve z perikop určených pre slávnosť krstu. Z evanjeliových čítaní sú to predovšetkým: Jn 3, 1—6; Mt 28, 18—20; Mk 1, 9—11; Mk 10, 13—16. Z ďalších, ktoré sú v dodatku, možno vybrať podľa želania rodičov, prípadne tie, ktoré sa dotýkajú ich duchovných potrieb.

Ak sú dve čítania, možno spievať aj rezponzóriové žalmy a verše, ako sú uvedené v dodatku, str. 67 a nasl.

115. Po čítaní povie kňaz krátku homíliu. V nej objasní, čo sa prečítalo, priviedie prítomných k hlbšiemu chápaniu sviatosti krstu a povzbudí najmä rodičov a krstného rodiča k ochotnému plneniu povinností, ktoré vyplývajú z krstu.

116. Po homílii alebo po prosbách, prípadne medzi nimi, sa odporúča chvíľka ticha. Krstiteľ vyzve všetkých, aby sa v srdci modlili. Možno pripojiť aj vhodnú pieseň na slová aklamácií, hymnov a tropárií, ako sú uvedené v dodatku, prípadne spievať druhý verš piesne JKS č. 492.

SPOLOČNÁ MODLITBA

117. Nasleduje spoločná modlitba:

Prosme milosrdného a dobrovitého Krista Pána za toto dieťa, za jeho rodičov, krstného rodiča (krstných rodičov) a za všetkých pokrstených.

1. **Pane, nech ti je tento nový kresťan vďačný po celý život za svoj krst a za uzdravenie.**

Všetci: **Prosíme ťa, vyslyš nás.**

2. **Nech zostane vždy živým členom tvojej Cirkvi.**

3. **Nech vždy pozorne počúva a zachováva tvoje evanjelium a nech vydáva o ňom svedectvo.**

4. **Nech sa dožije radostnej účasti na oltárnej obete.**

5. **Nech vždy miluje teba a svojho bližného, ako si nás o tom poučil.**

6. **Pane, daj, aby jeho rodičia a príbuzní žili opravdivým kresťanským životom, žeby si ich dieťa mohlo brať od nich príklad a rásť vo svätosti a múdrosti.**

7. **Pane, daj, aby všetci tvoji učenici žili v jednote viery a lásky.**

118. Teraz kňaz vyzve prítomných, aby vzývali svätých.

**Sväta Mária, Matka Božia,
Sväty Ján Krstiteľ,**

**oroduj za nás.
oroduj za nás.**

Svätý Jozef,
Svätý Peter a Pavol,
Svätý M. (patrón dieťaťa),

Možno pridať aj mená ďalších svätcov, predovšetkým patróna kostola a obce. Na záver sa dodá:

Všetci Boží svätí a sväté,

119. Po vzývaniach sa kňaz modlí:

Bože, Otec nášho Pána Ježiša Krista,
ty si prameňom všetkého života a lásky.
Teba oslavuje i starostlivosť rodičov;
a keď je dieťa v nebezpečenstve,
ty svojou prozreťnosťou nad ním bdeš
a krstom ho zachraňuješ.
Cirkev ti ďakuje za tvojho služobníka M. (služobnicu M.),
že si ho (ju) z ríše temnôt priviedol
do svojho zázračného svetla
a sviatostou krstu prijal za svojho syna (svoju dcéru)
a urobil z neho (z nej) chrám Ducha Svätého.

Cirkev ťa prosí:

Pomáhaj mu (jej) v skúškach tohto života
a v zápase o tvoje kráľovstvo ho (ju) posilňuj
milostou Krista, nášho Spasiteľa,
ktorý žije a kraľuje na veky vekov.

Všetci: Amen.

VYSVETLUJÚCE OBRADY

POMAZANIE PO KRSTE

120. Kňaz hovorí:

Všemohúci Boh, Otec nášho Pána Ježiša Krista,
oslobodil ťa od hriechu,

oroduj za nás.
oroduj za nás.
oroduj za nás.

orodujte za nás.

znovuzrodil ťa z vody a z Ducha Svätého
a začlenil ťa medzi svoj ľud.
Teraz ťa poznačuje krízmou spásy,
aby si bol zjavne údom Krista kňaza, proroka a kráľa
a mal život večný.

Všetci: Amen.

Tu kňaz mlčky pomaže dieťa na temene hlavy svätoú krízomou.

ODOVZDANIE BIELEHO RÚCHA

121. Kňaz hovorí:

M., stal si sa (stala si sa) novým stvorením a obliekol (obliekla)
si sa v Krista. Toto biele rúcho nech ti je znakom tejto hodnosti.
Tvoji rodičia a príbuzní budú ti pomáhať slovom i príkladom,
aby si ho priniesol (priniesla) nepoškvrnené do života
večného.

Všetci: Amen.

ODOVZDANIE ZAŽATEJ SVIECE

122. Kňaz vezme do rúk veľkonočnú sviecu a povie:

Prijmite svetlo Kristovo.

A otec alebo krstný otec (krstná matka) zažne svieci svojho dieťaťa od
veľkonočnej sviece.

Potom kňaz hovorí:

Milí rodičia a krstní rodičia (krstný otec, krstná matka), vám
sa zveruje toto svetlo. Dbajte o to, aby vaše dieťa kráčalo vždy
vo svetle Kristovom ako dieťa svetla a vytrvalo vo viere až do
konca. Tak bude môcť ísť so všetkými svätými v ústrety Pá-
novi, keď príde v nebeskej sláve.

Podľa okolností možno spievať krstnú pieseň, napr.

**Vy, čo ste boli pokrstení v Kristovi,
v Krista ste sa obliekli. Aleluja, aleluja.**

Alebo niektorú z dodatku, na str. 81 — 84.

ZÁVEREČNÉ OBRADY

MODLITBA PÁNA

123. Kňaz stojí pred oltárom a oslovi rodičov a krstných rodičov takto (alebo podobne):

**Bratia a sestry, toto dieťa sa krstom znovuzrodilo a stalo sa Božím dieťatom. Keď neskôr prijme sviatosť birmovania, do-
stane plnosť darov Ducha Svätého a bude svedčiť o Kristovi.
A keď prijme Sviatosť Oltárnu, bude mať účasť na oltárnej obe-
te a v Cirkvi bude volať Pána Boha svojím Otcom. Aj my sme
prijatí za Božie deti. Preto sa v duchu Božích detí modlime
v jeho mene, ako nás naučil náš Pán:**

124. A všetci sa spolu s kňazom modlia:

**Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno tvoje,
príď kráľovstvo tvoje,
bud vôľa tvoja ako v nebi tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpust nám naše viny,
ako i my odpúštame svojim vinníkom,
a neuvoď nás do pokušenia,
ale zbaň nás od zlého.**

125. Potom kňaz povie:

Milí rodičia, teraz obetujte svoje dieťa nebeskému Otcovi.

Rodičia trochu nadvihnu dieťa a hovoria (kňaz môže prediekať):

**Bože, žehnaj naše dieťa,
aby jeho život bol tebe na slávu,
jemu na spásu,
nám na radosť
a svetu na osoh.**

POŽEHNANIE A PREPUSTENIE

126. Kňaz žehná matku, ktorá drží v náručí svoje dieťa. Rozprestrie ruky a hovorí:

**Nech žehná matku tohto dieťata Pán Boh všemohúci,
ktorý vo svojom Synovi, narodenom z Márie Panny,
dáva kresťanským matkám radostnú nádej,
že ich deti budú mať život večný.
A keď teraz ďakuje za dar dieťata,
nech jej dá milosť,
aby aj so svojím dieťatom neprestajne vzdávala vďakу v Ježi-
šovi Kristovi, našom Pánovi.**

Všetci: Amen.

Kňaz žehná otca:

**Nech žehná otca tohto dieťata Pán Boh všemohúci,
darca života pozemského i nebeského,
a nech mu dá milosť,
aby spolu so svojou manželkou
bol svojmu dieťatu prvým svedkom viery
v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.**

Všetci: Amen.

Kňaz žehná aj ostatných prítomných:

**Nech žehná tu prítomných veriacich Pán Boh všemohúci,
ktorý nás z vody a z Ducha Svätého znovuzrodil**

pre život večný;
nech im dá milosť,
aby boli vždy a všade
živými členmi jeho ľudu
a nech im uštedri svoj pokoj
v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.

Všetci: Amen.

Kňaz: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☺ i Duch

Sväty.

Všetci: Amen.

Kňaz: Idťte v mene Božom.

Všetci: Amen.

Iné formuly požehnania pozri v dodatku na str. 79.

127. Po požehnaní možno zaspievať pieseň, ktorá by vyjadrovala velkonočnú radosť a podčakovanie, napr. chválospev Panny Márie: Velebí moja duša Pána.

Kde je zvykom zaniesť pokrstené dieťa k oltáru Panny Márie, tento zvyk sa môže ponechať.

128. Tento obrad sa použije aj vtedy, keď bolo dieťa pokrstené za iných nepriaznivých okolností, ktoré zabráňovali krst v kostole. V takých prípadoch kňaz prispôsobí príhovory a vyberie čítania a prosby veriacich podľa týchto okolností.

DODATOK

ROZLIČNÉ TEXTY PRE KRST DETÍ

I. ČÍTANIA

ČÍTANIA ZO STARÉHO ZÁKONA

1.

Daj nám vodu na pitie.

Čitanie z Druhej knihy Mojžišovej

17, 3—7

V tých dňoch ľud žíznil po vode, reptał proti Mojžišovi a vravel: „Načo si nás len vyviedol z Egypta?! Vari preto, aby si nás, naše deti a náš dobytok umoril smädom?“ Tu Mojžiš volal k Pánovi a hovoril: „Čo si počnem s týmto ľudom?! Len trošku a ukameňovali by ma!“ Pán odpovedal Mojžišovi: „Predstúp pred ľud, zober si niektorých starších z Izraela a vezmi si do ruky aj palicu, ktorou si udieral Nil, a chod! Hľa, ja tam budem stáť pred tebou na skale, na Horebe. Uđri potom na skalu a vytečie z nej voda, takže ľud bude môcť piť.“ — I učinil Mojžiš tak pred staršími Izraela.

Potom nazval toto miesto Massa a Meriba, lebo Izraeliti sa tam vadili a pokúšali Pána, keď vraveli: „Je teda Pán medzi nami alebo nie?“ Počuli sme Božie slovo.
(Vhodný resp. žalm: 22 pozri str. 69.)

2.

Pokropím vás čistou vodou, že sa očistíte od všetkých škvŕn.

Čítanie z Knihy proroka Ezechiela

36, 24 – 28

Toto hovorí Pán: Vezmem vás z národot a pozbieram vás zo všetkých krajín a zavediem vás na vlastnú pôdu. Potom vás pokropím čistou vodou, že sa očistíte od všetkých škvŕn, a od všetkých vašich modiel vás očistím.

A dám vám srdce nové a nového ducha vložím do vás, odstránim z vás teda srdce kamenné a dám vám srdce telesné. Ducha svojho vložím do vás a spôsobím, že budete kráčať podľa mojich príkazov a moje výroky zachovávať a plniť. Budete bývať v zemi, ktorú som dal vašim otcom, a budete mojím ľudom a ja budem vaším Bohom.

Počuli sme Božie slovo.

(Vhodný resp. žalm: 33; pozri str. 71.)

3.

Videl som vodu vytekajúcu z chrámu; a všetci, ku ktorým sa dostala táto voda, sa uzdravili.

Čítanie z Knihy proroka Ezechiela

47, 1 – 9; 12

V tých dňoch viedol ma anjel späť ku bráne domu Pánovho a hľa, spod prahu chrámu na východ vyvieraťa voda; dom totiž bol obrátený na východ a voda prúdila spod strany chrámu, južne od oltára. I zaviedol ma smerom k severnej bráne a obrátil ma po ceste von ku bráne vonkajšej, obratenej na východ, a hľa, voda prúdila z pravej strany.

Keď muž s meradlom v ruke prechádzal na východ, odmeral tisíc lakov a previedol ma cez vodu; voda bola po členky. A znova odmeral tisíc a previedol ma cez vodu; voda sihala po kolená. Zasa odmeral tisíc a previedol ma cez vodu; voda bola po pás. Ñameral tisíc; bola to rieka, cez ktorú som nemohol prejsť, lebo voda vzrástla, že bolo treba po nej plávať. Bola to

rieka, ktorá sa neprebrodí. I rieko mi: „Iste si videl, syn človeka!“ Potom ma priviedol späť na breh rieky.

Keď som sa obrátil, hľa, bolo na brehu rieky z jednej i druhej strany veľké množstvo stromov. I rieko mi: „Táto voda prúdi k východnému kraju a steká na púšť, ústi do mora a keď sa vleje do mora, voda sa uzdraví. A každý živočich, ktorý sa hýbe, bude žiť tam, kde táto rieka príde; a bude veľké množstvo rýb, keď táto voda ta príde; uzdravi sa a bude žiť všetko, k čomu sa dostane táto voda.“

Pri rieke však, na jej brehu, z jednej i druhej strany budú rásť rozličné ovocné stromy, ich listie neuvädne a ich ovocie nepominie. Každý mesiac prinesú čerstvé plody, lebo ich vody vyvierajú zo svätyne. A pokrmom bude ich ovocie a liekom ich listie.“

Počuli sme Božie slovo.

(Vhodný resp. žalm: 26; pozri str. 67.)

ČÍTANIA Z NOVÉHO ZÁKONA

1.

Krstom sme boli spolu s ním pochovaní; žime novým životom!

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Rimanom

6, 3 – 5

Bratia: Či neviete, že všetci, čo sme boli pokrstení v Krista Ježiša, v jeho smrti sme boli pokrstení? Krstom sme boli totiž spolu s ním pochovaní v jeho smrti, aby tak, ako bol Kristus vzkriesený slávou Otcovou, aj my sme kráčali v novosti života. Ak sme zrástli s ním podobnosťou jeho smrti, práve tak budeme mu podobní v jeho zmŕtvychvstaní.

Počuli sme Božie slovo.

2.

Stať sa podobným obrazu jeho Syna.

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Rímanom

8, 28 – 32

Bratia! Vieme, že tým, čo milujú Boha a sú povolení podľa jeho prozretelelnosti, všetky veci sú na osoh. Lebo, ktorých On predpoznal, tých aj predurčil, aby sa stali podobnými obrazu jeho Syna, prvorodeného medzi všetkými bratmi. Tých však, čo predurčil, aj povolal a povolaných ospravedlnil. A tých, čo ospravedlnil, aj oslávil.

Čo teda na to povie? Ak Boh s nami, kto proti nám? Keď on neušetril vlastného Syna, ale vydal ho v obet za nás, za všetkých, akože by nám s ním nebol daroval všetko?

Počuli sme Božie slovo.

EVANJELIA

1.

Toto je najväčšie a prvé prikázanie.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša

22, 35 – 40

V tom čase jeden z farizejov, ich zákonník, opýtal sa Ježiša, aby ho pokúšal: „Učiteľ, ktoré je hlavné prikázanie v Zákone?“ Odpovedal mu Ježiš: „Milovať budeš Pána Boha svojho celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myšľou! Toto je najväčšie a prvé prikázanie. Druhé však sa mu podobá: Milovať budeš bližného svojho ako seba samého! Na týchto dvoch príkázaniach spočíva celý Zákon i Proroci.“

(Vhodný alelujevý verš pred evanjeliami: Jn 14, 6; pozri str. 70.)

2.

Počuj, Izrael, milovať budeš Pána Boha svojho z celého svojho srdca.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Marka

12, 28b – 34

alebo kratšie: 28b – 31

V tom čase pristúpil k Ježišovi jeden zo zákonníkov a spýtal sa ho: „Ktoré prikázanie je prvé zo všetkých?“ Ježiš mu odpovedal: „Prvé je: Počuj, Izrael, Pán, Boh náš, je jediný Pán. Preto milovať budeš Pána Boha svojho z celého svojho srdca a z celej svojej duše a zo všetkej svojej myšle a zo všetkej svojej sily. Druhé je toto: Milovať budeš bližného ako seba samého. Iného väčšieho prikázania nad tieto niet.“

(Zákonník mu hovoril: „Dobre, učiteľ, podľa pravdy si odpovedal, že je jediný Boh a že okrem neho nie je iného; a že ho máme milovať z celého srdca a z celého rozumu a z celej duše a zo všetkej sily a že milovať bližného ako seba samého je omnoho viac ako všetky zápalné a ostatné obete.“ Keď Ježiš videl, že hovoril rozumne, povedal mu: „Nie si ďaleko od kráľovstva Božieho.“ A už nikto sa ho viac neopovážil sputovať.)

(Vhodný alelujevý verš pred evanjeliami: Jn 8, 12b; pozri str. 73.)

3.

Prameň vody, prúdiaci do života večného.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

4, 5 – 14

V tom čase prišiel Ježiš do mestečka Samarie, menom Sychar, blízko pozemku, ktorý dal Jakub Jozefovi. Tam bola Jakubova studňa. Ježiš bol ustatý od cesty, nuž sadol si ku studni. Mohlo byť okolo dvanástej hodiny.

Tu prišla samaritánska žena načerpať vodu. Ježiš ju oslovil: „Daj sa mi napít!“ Učenici predtým odišli do mestečka nakúpiť potravy. Žena Samaritánka mu povedala: „Akože ty, Žid, žiadalaš si vody odo mňa, ženy Samaritánky?“ Židia sa totiž nestýkajú so Samaritánmi.

Ježiš jej dopovedal: „Keby si poznala dar Boží a kto je ten, čo ti hovorí: Daj sa mi napíť! — ty by si poprosila jeho, a on by ti dal živej vody.“

Žena mu povedala: „Pane, veď nemáš načieradlo, a studňa je hlboká, odkiaľ teda vezmeš živú vodu? Si azda väčší ako nás otec Jakub, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on sám, jeho synovia a aj jeho statok?“

Ježiš jej odpovedal: „Každý, kto pije z tejto vody, bude zasa smädný. Ak sa však niekto napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude nikdy žízniť, ale voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do života večného.“

(Vhodný alelujuvý verš pred evanjeliami: Jn 8, 12b; pozri str. 73.)

4.

Kto verí vo mňa, má život večný.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

6, 44 — 47

V tom čase povedal Ježiš zástupom: „Nikto nemôže prísť ku mne, ak ho nepriťahne Otec, ktorý ma poslal. A ja ho vzkriesim v posledný deň. U prorokov je napísané: Všetkých bude učiť Boh sám. A každý, kto počul Boha a učil sa od neho, prichádza ku mne. Veď nikto nevidel Otca, iba ten, ktorý pochádza od Otca, videl Otca. Veru, veru, hovorím vám, kto verí vo mňa, má život večný.“

(Vhodný alelujuvý verš pred evanjeliami: Jn 3, 16; pozri str. 73.)

5.

Potečú rieky vody živej.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

7, 37 b — 39a

V tom čase Ježiš zvolal: „Ak niekto žízni, nech pride ku mne a nech sa napije! A z vnútra toho, kto verí vo mňa, potečú rieky

živej vody, ako hovorí Písmo.“ To povedal o Duchu, ktorého mali prijať tí, čo v neho uverili.

(Vhodný alelujuvý verš pred evanjeliami: Jn 8, 12b; pozri str. 73.)

6.

Odišiel, umyl sa a vrátil sa viďiaci.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

9, 1 — 7

V tom čase Ježiš idúcky zazrel človeka slepého od narodenia. Jeho učenici sa ho opýtali: „Učiteľ, kto zhrešil, tento a či jeho rodičia, že sa narodil slepý?“ Ježiš odpovedal: „Ani tento nezhrešil, ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť skutky Božie. Musím konáť skutky Toho, ktorý ma poslal, kým je deň, lebo príde noc, keď nikto nebude môcť pracovať. Kým som na svete, som Svetlom sveta.“ Ako to dohovoril, napľul na zem, urobil zo sliny blato, potrel mu tým blatom oči a rozkázal mu: „Chod, umy sa v rybníku Siloe“, čo v preklade znamená Poslaný. Odišiel teda, umyl sa a vrátil sa viďiaci.

(Vhodný alelujuvý verš pred evanjeliami: Jn 8, 12b; pozri str. 73.)

7.

Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša hojne ovocia.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

15, 1 — 11

V tom čase povedal Ježiš svojim učeníkom: „Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. Každú ratolest na mne, ktorá neprináša ovocie, odrezáva a každú, ktorá prináša ovocie, čistí, aby prinášala ešte viac ovocia. Vy ste už očistení slovom, ktoré som vám zvestoval. Ostávajte teda vo mne a ja vo vás! Ako ratolest nemôže prinášať ovocie od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak len neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša hojne ovocia,

lebo bezo mňa nič nemôžete urobiť. Kto neostáva vo mne, ten bude vyhodený von ako ratolesť a uschne. A tie pozbierajú, hodia na oheň a zhoria. Ak ostanete vo mne a moje slová ostanú vo vás, proste, čo len chcete, a splní sa vám to. Môj Otec je práve tým oslávený, že prinášate hojne ovocia a že ste sa stali mojimi učeníkmi.

Ako mňa miloval Otec, tak aj ja som miloval vás. Ostaňte v tejto mojej láske! Ak budete zachovávať moje prikázania, ostanete v mojej láske, ako aj ja som zachovával prikázania môjho Otca a ostávam v jeho láske. Toto som vám povedal, aby moja radosť bola aj vašou a vaša radosť aby bola úplná.“

(Vhodný aleluiový verš pred evanjeliami: Jn 14, 6; pozri str. 70.)

8.

Prebodol mu kopijou bok a hned vyšla krv a voda.

* Čitanie zo sv. evanjelia podľa Jána 19, 31; 35

Kedže bol prípravný deň, Židia požiadali Piláta, aby dal ukrižovaným polámať kosti a snať ich telá, aby neostali na kríži aj v sobotu, lebo to bola Veľká sobota. Prišli teda vojací a polámalí kosti prvému a tak aj druhému, čo bol s ním ukrižovaný. Ked' však prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, nepolámalí mu kosti, ale jeden z vojakov prebodol mu kopijou bok. A hned vyšla krv a voda. A ten, čo to videl, vydal o tom svedectvo, a jeho svedectvo je pravdivé; vie, že hovorí pravdu, aby ste aj vy verili.

(Vhodný aleluiový verš pred evanjeliami: 2 Tim 1, 10b; pozri str. 72.)

ČÍTANIA ZDRUŽENÉ V CELKY

(Pre krst v omši alebo keď sa berú dve čítania)

Celebrant si môže aj sám podľa pastoračných potrieb zostaviť takéto celky a to z čítaní a medzispevov určených pre krst, ako sú uvedené v tomto dodatku. Keď sú tri čítania, prvé sa berie zo Starého zákona.

1.

PRVÉ ČITANIE

Všetci sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo.

Čítanie z Prvého listu sv. Pavla apoštola Korintanom 12, 12 – 13
Bratia! Ako telo je jedno a má mnoho údov, ale všetky údy tela tvoria jedno telo, hoci je ich mnoho, tak aj Kristus. I my všetci sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo, či Židia a či Gréci, či otroci a či slobodní. A všetci sme boli napojení jedným Duchom.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ZALM

Z 26, 1; 4; 8b – 9abc; 13 – 14

R. (la) Pán je moje svetlo a moja spása.

Alebo: Ef 5, 14

Prebud' sa ty, čo spíš, vstaň zmŕtvych a Kristus ta ožiarí.

1. Pán je moje svetlo a moja spásَا*

koho sa mám báť?

Pán je ochranca môjho života,*
pred kým sa mám strachovať? — R.

4. O jedno prosím Pána a za tým túžim,
aby som býval v dome Pánovom,*

po všetky dni svojho života,
aby som požíval slasti Pánove*
a navštievoval jeho chrám. — R.

9. Neskrývaj svoju tvár predo mnou,
 8. Tvár twoju, Pane, hľadám.*
 neodkláňaj sa v hneve od svojho služobníka.*
 Ty si môj pomocník, neodvrhuj ma. — R.
 13. Verím, že uvidím dobrodenia Pánove*
 v krajine živých.
 14. Očakávaj Pána a mužný buď,*
 srdce maj silné a drž sa Pána! — R.

ALELUJOVÝ VERS

Porov. Mt 11, 25

R. Aleluja. — Zvelebujem ťa, Otče, Pane neba i zeme, že si zjavil tajomstvá kráľovstva maličkým. — R. Aleluja.

V pôstnom čase sa Aleluja vyniecha.

EVANJELIUM

Nechajte dietky prísť ku mne.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Marka

10, 13 – 16

V tom čase priniesli Ježišovi dietky, aby sa ich dotkol. Ale učenici im v tom zabraňovali. Keď to Ježiš videl, namrzel sa a povedal: „Nechajte dietky prísť ku mne a nebráňte im, lebo takých je kráľovstvo Božie. Veru, hovorím vám, kto neprijme kráľovstvo Božie ako dieťa, nevojde doň!“ I bral ich do náručia, kládol na ne ruky a požehnával ich.

Počuli sme slovo Pánovo.

2.

PRVÉ CÍTANIE

Vy, čo ste boli pokrstení, Krista ste si obliekli.

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Galáfanom 3, 26 – 28

Bratia! Vierou v Ježiša Krista všetci ste synmi Božimi. Všetci, ktorí ste boli pokrstení v Krista, Krista ste si obliekli. A nie už medzi vami ani Žida ani Gréka, ani otroka ani slobodného, ani muža ani ženy, lebo všetci ste jedno v Kristu Ježišovi.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

Z 22, 1 – 3a; 3b – 4; 5; 6;

R. Pán je môj pastier, nič mi nechýba.

1. Pán je môj pastier, nič mi nechýba,*
 pasie ma na zelených pašienkach.

2. Vodi ma k tichým vodám,*
 dušu mi osviežuje.

3. Vodi ma po správnych chodníkoch,*
 verný svojmu menu. — R.

4. I keby som mal íst tmavou dolinou,
 nebudem sa báť zlého,*
 lebo ty si so mnou.

5. Tvoj prút a tvoja palica,*
 tie sú mi útechou. — R.

6. Prestieraš mi stôl pred mojimi očami*
 a naprotiveň tým, čo ma sužujú.

7. Leješ mi olej na hlavu*
 a kalich mi napĺňaš až po okraj. — R.

8. Dobrota a milosť ma budú sprevádzat*
 po všetky dni môjho života.

9. A budem bývať v dome Pánovom*
mnoho a mnoho dni. — R.

ALELUJOVÝ VERŠ

Ef 4, 5—6

R. Aleluja. — Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst; jeden je aj Boh a Otec. — R. Aleluja.

Alebo:

Jn 14, 6

Ja som cesta, pravda a život, hovorí Pán; nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrže mňa.

EVANJELIUM

Učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša 28, 18—20

V tom čase pristúpil Ježiš k učenikom a povedal mi: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Idťte teda a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal! A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta!“

Počuli sme slovo Pánovo.

3.

PRVÉ ČÍTANIE

Vy ste vyvoleným rodom, kráľovským kňazstvom.

Čítanie z Prvého listu sv. Petra apoštola 2, 4—5. 9—10

Milovaní! Priblížte sa ku Kristovi, živému kameňu, ktorým ľudia súce opovrhli, ale Boh si ho vyvolil a poctil. Aj vy, ako živé

kamene, budujte sa v duchovný dom, vo sväte kňazstvo, aby ste prinášali duchovné obete, lúbezné Bohu v Ježišovi Kristovi. Vy však ste vyvoleným rodom, kráľovským kňazstvom, svätým národom, jeho vlastným ľudom, aby ste zvestovali slávne skutky Toho, ktorý vás zo tmy povolal do svojho obdivuhodného svetla. Kedysi ste neboli jeho ľudom, ale teraz ste ľudom Božím; boli ste bez jeho milosrdnej lásky, ale teraz ste dosiahli jeho milosrdnú lásku.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ZALM Ž 33, 2—3; 6—7; 8—9; 14—15; 16—17

R. /9a/ Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.

Alebo: (6a) Pohliadnite na neho a budete oziarení.

2. Velebiť budem Pána v každom čase,*
moje ústa budú ho vždy chváliť.

3. V Pánovi nech sa chváli moja duša,*
nech to počujú pokorní a nech sa tešia. — R.

6. Na neho hľadte a on vás osveti.*
a tvár vám nesčervenie hanbou.

7. Hľa, volal úbožiak a Pán ho vyslyšal*
a osloboďil ho zo všetkých jeho tlesní. — R.

8. Jak ochranca sa utáboril anjel Pánov vôkol tých,*
čo si ctia Pána, a vyslobodil ich.

9. Skúste a presvedčte sa, aký je dobrý Pán;*
blažený človek, čo sa utieka k nemu. — R.

14. Chráň si svoj jazyk od zlého*
a svoje pery od rečí falosných.

15. Varuj sa zlého a rob dobro,*
hľadaj pokoj a usiluj sa oň. — R.

16. Pánove oči hľadia na spravodlivých*
a jeho sluch sa nakláňa k ich volaniu.
17. Hnev Pánov stíha tých, čo robia zlo,*
aby vyhľadil zo zeme spomienku na nich. — R.

ALELUJOVÝ VERŠ

1 Pt 2, 9

R. Aleluja. — Vy ste vyvoleným rodom, kráľovským kňazstvom, svätým národom; zvestujte slávne skutky toho, ktorý vás zo tmy povolal do svojho obdivuhodného svetla. — R. Aleluja.

Alebo:

2 Tim 1, 10b

Náš Spasiteľ Ježiš Kristus zahubil smrť
a svojím evanjeljom priviedol na svetlo život.

EVANJELIUM

Ján ho pokrstil v Jordáne.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Marka 1, 9 – 11
V tých dňoch prišiel Ježiš z galilejského Nazareta, a Ján ho pokrstil v Jordáne. Len čo vystúpil z vody, videl, ako sa otvorili nebesia a Duch ako holubica zostúpil na neho. A z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“
Počuli sme slovo Pánovo.

4.

PRVÉ ČÍTANIE

Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst.

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Efezanom 4, 1 – 6
Bratia! Veľmi vás prosím, ja väzeň v Pánovi: Žite dôstojne podľa povolania, ktorým vás Boh povolal! Vo veľkej pokore, do-

brotivosti a trpežlivosti, znášajte sa navzájom v láske a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja! Buďte jedno telo a jeden duch, ako ste aj povolaní v jednej nádeji svojho povolania.

Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst. Jeden je aj Boh a Otec všetkých, ktorý je a účinkuje nad všetkými, skrže všetkých a vo všetkých.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM niektorý z predchádzajúcich.**ALELUJOVÝ VERŠ**

Jn 3, 16

R. Aleluja. — Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby každý, kto v neho verí, mal život večný. — R. Aleluja.

Alebo:

Jn 8, 12

Ja som Svetlo sveta, hovorí Pán;
kto mňa nasleduje, bude mať svetlo života.

EVANJELIUM

Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť kráľovstvo Božie.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

3, 1 – 6

Medzi farizejmi bol človek menom Nikodém, popredný muž medzi Židmi. Ten prišiel v noci k Ježišovi a povedal mu: „Majstre, vieme, že si prišiel od Boha ako učiteľ“, lebo nikto nemôže robiť také divy, aké robiš ty, ak nie je s ním Boh.“ Ježiš mu odpovedal: „Veru, veru, hovorím ti, ak sa niekto znova nenarodí, nemôže uzrieť kráľovstvo Božie.“ Tu sa ho spýtal Nikodém: „Akože sa môže narodiť človek, ktorý je už starý? Či môže druhý raz vojsť do života svojej matky a narodiť sa?“ Odpovedal Ježiš: „Veru, veru, hovorím ti, ak sa niekto nenarodí

z vody a z Ducha Svätého, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho. Čo sa narodilo z tela, je telo, avšak čo sa narodilo z Ducha, je duch.“

Počuli sme slovo Pánovo.

II. SPOLOČNÉ MODLITBY

Možno si vybrať buď modlitby uvedené priamo v krstných obradoch alebo niektoré v tomto dodatku. Ba možno pospájať rozličné ich prvky alebo vsunúť aj nové (jednu alebo dve intencie), aby modlitba čo najlepšie vyjadrovala naľehavé potreby príbuzných. Vždy však treba ukončiť vzývaním svätých.

Pri krste jedného dieťaťa sa príslušné texty hovoria v singulári.

1.

Pozri v obrade krstu viacerých detí, str. 26.

2.

Bratia a sestry, ako kráľovské kňazstvo, svätý národ a vyvolený ľud, ktorý si Pán povolal, vzývajme milosrdenstvo všemo-húceho Boha za tieto deti, ktoré dostanú milosť krstu, za ich rodičov aj krstných rodičov i za všetkých pokrstených.

1. Pane, svätým krstom včleň tieto deti do svojej Cirkvi.

R. Prosíme ťa, vyslyš nás.

2. Pane, tieto deti boli poznačené znakom kríža; daj, aby cez celý život verejne vyznávali Krista, Syna Božieho.

3. Pane, krstom urobíš tieto deti účastními na Kristovej smrti a jeho pochovaní; daj, aby mali účasť aj na jeho zmŕtvych-vstaní.

4. Prosíme ťa, Pane, za rodičov a krstných rodičov týchto detí: daj, aby svoje deti správne poučovali a dávali im dobrý príklad; a ďetom daj milosť, aby rástli v Cirkvi ako jej živé údy.

5. Pane, obnov nás, aby sme si všetci živšie uvedomili milosť krstu.

6. Daj, aby všetci Kristovi učenici, čo sa krstom stali jedným telom, zotrvali v jednote viery a lásky.

Nasledujú vzývania svätých.

3.

Milí bratia a sestry, prosme milosrdeného Pána Ježiša za tieto deti, ktoré majú priať milosť krstu; prosme aj za ich rodičov aj krstných rodičov i za všetkých pokrstených.

1. Aby sa tito malíčkí svätým krstom stali Božími deťmi, prosme Pána.

R. Pane, vyslyš nás.

2. Aby sa stali ratolestami zaštepenými do pravého viniča, ktorým je Kristus, prosme Pána.

3. Aby sa stali vernými učeníkmi Krista, prosme Pána.

4. Aby zachovávali Kristove príkazy, zotrvačali v jeho láske a všetkým verne ohlasovali evanjelium, prosme Pána.

5. Aby ospravedlnení milostou Krista Spasiteľa dosiahli dedičstvo večného života, prosme Pána.

6. Aby rodičia a krstní rodičia učili tieto deti poznávať a milovať Pána Boha, prosme Pána.

7. Aby všetci ľudia mali účasť na krstnom znovuzrodení, prosme Pána.

Nasledujú vzývania svätých.

4.

Bratia a sestry, ako kráľovské kňazstvo, svätý národ a vyvolený ľud, ktorý si Boh povolal, vzývajme milosrdenstvo všemo-húceho Boha za tieto deti, ktoré dostanú milosť krstu, za ich rodičov aj krstných rodičov i za všetkých pokrstených.

1. Aby tieto deti boli svätým krstom prijaté za milované Božie deti, prosme Pána.

- R. Pane, vyslyš nás.
2. Aby zrodené z vody a z Ducha Svätého vždy žili v tom Duchu a ukazovali ľuďom nový život, prosme Pána.
  3. Aby vládali premôct nástrahy diabla a hriešne sklony, prosme Pána.
  4. Aby milovali Pána Boha z celého srdca, z celej duše, celou myšľou a zo všetkej sily a bližného ako seba samého, prosme Pána.
  5. Aby sme vedeli týmto deťom vydávať svedectvo o našej vere, prosme Pána.
  6. Aby všetci v Krista veriaci svojím mravným životom vždy a všade vyznávali znak kríža, ktorí dostali pri krste, prosme Pána.

Nasledujú vzývania svätých.

5

Prosme milosrdenstvo Kristovo za týchto malučkých, za ich rodičov a krstných rodičov i za všetkých pokrstených.

1. Pane, daj, aby sa tieto deti z vody a z Ducha Svätého znova-zrodili pre život večný.
2. Daj, aby sa stali živými údmi tvojej Cirkvi.
3. Daj, aby vždy počúvali a zachovávali tvoje sväté evanjelium a vydávali oňom svedectvo.
4. Daj, aby sa raz dožili radostnej účasti na oltárnej obete.
5. Daj, aby milovali Pána Boha a svojich bližných, ako si ty prikázał.
6. Prosíme ťa, Pane, za rodičov týchto detí a za všetkých, ktorí budú vplývať na ich život: daj, aby žili opravdivým kresťanským životom, žeby deti podľa ich príkladu rástli vo svätosti a múdrosti.

7. Pane, daj, aby všetci tvoji učenici žili vždy v jednote viery a lásky.

Nasledujú vzývania svätých.

III. FORMULY SVÄTENIA KRSTNEJ VODY

1.

Bože, tvoja neviditeľná moc zázračne účinkuje prostredníctvom sviatostných znakov, Stvoril si vodu a mnohorakým spôsobom si ju pripravoval, aby nám naznačovala milosť krstu.

Bože, tvoj Duch sa už na počiatku stvorenia sveta vznášal nad vodami, a tak voda už vtedy dostala schopnosť posväcovať. Potopou sveta si vopred naznačil naše znovuzrozenie, keď v hlbinách jedného a toho istého živlu bol koniec nerestí a začiatok čnosti.

Abrahámovým potomkom si dal suchou nohou prejsť cez Červené more, aby ľud vyslobodený z faraónovho otroctva bol predobrazom pokrsteného ľudu.

Ked' Ján pokrstil tvojho Syna vodou Jordána, pomazal si ho Duchom Svätým.

Ked' Ježiš visel na kríži, z jeho boku vytiekla krv a voda; a keď vstal zmrťvych, rozkázal učeníkom:

„Idťte a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“

Otče, zhliadni na tvár svojej Cirkvi a milostivo jej otvor prameň krstnej vody.

Nech Duch Svätý vloží do tejto vody milosť tvojho jednorodeného Syna,

aby z človeka, stvoreného na obraz Boží,
sviatosť krstu zmyla všetku nečistotu
prvotného hriechu
a umožnila mu povstať z vody a z Ducha Svätého
k novému detstvu.

Kňaz sa pravou rukou dotkne vody a pokračuje:

Prosíme ťa, Bože,
nech prostredníctvom tvojho Syna
zostúpi sila Ducha Svätého do tohto prameňa,
aby všetci, ktorí v krste tajomne umierajú
a sú pochovaní s Kristom,
povstali s ním aj k životu.
Skrze Krista, nášho Pána.

R. Amen.

2.

Kňaz: Velebíme ťa, Bože, Otče všemohúci, že si stvoril vodu,
ktorá očistuje a dáva život.

Všetci: Velebíme ťa, Bože.

Kňaz: Velebíme ťa, Bože, jednorodený Synu, Ježišu Kriste, že
si vylial zo svojho boku krv a vodu, aby sa z tvojej smrti a
zmŕtvychvstania zrodila Cirkev.

Všetci: Velebíme ťa, Bože.

Kňaz: Velebíme ťa, Bože, Duchu Svätý, že si pomazal Krista,
pokrsteného vo vodách Jordána, aby sme aj my všetci boli
v tebe pokrstení.

Všetci: Velebíme ťa, Bože.

(Ak sa svätí krstná voda.)

Kňaz: Stoj pri nás Pane, Otče náš a posväť túto vodu, aby
v krste očistila ľudí od hriechu a znova ich zrodila pre život Božích detí.

Všetci: Vyslyš nás, Pane.

Kňaz: Bože, posväť túto vodu, aby tí, čo budú v nej pokrstení,
boli ponorení do smrti a vzkriesenia Kristovho a stali sa mu
podobnými.

Všetci: Vyslyš nás, Pane.

Kňaz sa pravou rukou dotkne vody a pokračuje:

**Posväť túto vodu, aby sa tito vývolení znovuzrodili z Ducha
Svätého a patrili k tvojmu svätému ľudu.**

Všetci: Vyslyš nás, Pane.

Ak je krstná voda už posvätená, vynecháva sa od vzývania STOJ
PRI NÁS, PANE, a namiesto toho sa hovorí:

**Bože, daj, aby sa z tejto posvätej vody duchovne znovuzrodili tvoji služobníci (M., M.) a tvoje služobnice (M.,
M.). Veď si ich vo viere Cirkvi povolal k prameňu znovuzrodenia, aby mali život večný. Skrze Krista, nášho Pána.**
Všetci: Amen.

3.

Pozri v obrade krstu detí, str. 29.

IV. FORMULY ZÁVEREČNÉHO POŽEHNANIA

1.

Pozri v obrade krstu detí, str. 35.

2.

Kňaz: Pán Boh všemohúci, ktorý časným narodením svojho Syna
naplnil svet radosťou,
nech požehná všetkých týchto novopokrstených,
aby sa celkom pripodobnili Kristovi.

Všetci: Amen.

Kňaz: Pán Boh všemohúci, darca života pozemského i nebeského, nech žehná otcov a matky týchto detí.

A keď teraz ďakujú za dar dieťaťa,
nech im dá milosť, aby raz aj so svojimi deťmi
neprestajne mu vzdávali vďaky.

Všetci: Amen.

Kňaz: Pán Boh všemohúci, ktorý nás z vody a z Ducha Sväteho znovuzrodil pre život večný,
nech hojne požehná tu prítomných veriacich,
nech im udelí milosť, aby boli vždy a všade
živými členmi jeho ľudu,
a nech im uštedri svoj pokoj.

Všetci: Amen.

Kňaz: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☺ i Duch Svätý.

Všetci: Amen.

Kňaz: Idťte v mene Božom.

Všetci: Bohu vďaka.

3.

Kňaz: Všemohúci Boh, pôvodca života a lásky,
ktorý vložil do sŕdc matiek lásku k svojim detom,
nech zhliadne na matky týchto pokrstených detí,
ktoré ďakujú za dieťa ako za dar Boží
a nech ich požehná,
aby sa mohli tešiť z lásky, múdrosti a čnosti svojich detí.

Všetci: Amen.

Kňaz: Všemohúci Boh, pôvodca a vzor každého otcovstva,
nech zahrnie svojou dobrotonou aj otcov týchto detí,
aby svojím príkladným životom priviedli deti k zrelosti kresťanského života.

Všetci: Amen.

Kňaz: Všemohúci Boh, ktorý miluje všetkých ľudí,
nech láskavo zhliadne na všetkých tu zhromaždených,
nech ich chráni od každého zla
a obdarí svojím pokojom.

Všetci: Amen.

Kňaz: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☺ i Duch Svätý.

Všetci: Amen.

Kňaz: Idťte v mene Božom.

Všetci: Bohu vďaka.

4.

Kňaz: Drahí bratia a sestry, zverujeme vás milosrdensťu
a priazni všemohúceho Boha Otca, jeho jednorodeného Syna
a Ducha Svätého.

Nech vás ochraňuje v živote, aby ste kráčali vo svetle viery
a tak dosiahli prisľúbené dobrodenia. A nech to dosiahneme aj
my s vami.

Všetci: Amen.

Kňaz: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☺ i Duch Svätý.

Všetci: Amen.

Kňaz: Idťte v mene Božom.

Všetci: Bohu vďaka.

V. AKLAMÁCIE, HYMNY, TROPÁRIA

AKLAMÁCIE Z PÍSMA

1. Kto sa ti, Pane, spomedzi silných vyrovná? Kto sa ti vo velebe a svätosti podobá?

1. Ty úžasný a chvályhodný, ty, ktorý konáš zázraky
11).
2. Boh je svetlo a nieto v ňom nijakej tmy (1 Jn 1, 5).
3. Boh je láska a kto zostáva v láske, zostáva v Bohu
4, 16).
4. Jeden je Boh a Otec všetkých,
je nad všetkými a účinkuje skrze všetko a vo všetkých nás
(Ef 4,6).
5. Pristúpte k nemu a budete oziarení (Ž 33, 6).
6. Nech je zvelebený Boh, ktorý si nás zvolil v Kristovi
(porov. Ef 1, 4).
7. Ste Božie dielo, stvorené v Ježišovi Kristovi (Ef 2, 10).
8. Drahí moji, už ste Božími deťmi, ale dosiaľ sa neukázalo,
čím ešte len budete! (1 Jn 3, 2).
9. Koľkou láskou zahrnul vás Otec,
že sa môžete volať Božími deťmi a nimi aj ste (1 Jn 3, 1).
10. Blažení, čo si očistujú rúcho v Krvi Baránka (Zjv 22, 14).
11. Vy všetci ste jedno v Ježišovi Kristovi (Gal 3,28).
12. Pripodobňujte sa Bohu a žite v láske, akou Kristus aj nás
miloval (Ef 5, 1 – 2).

HYMNY V ŠTÝLE NOVÉHO ZÁKONA

1. Nech je zvelebený Boh a Otec Pána Ježiša Krista,
že nás zo svojho veľkého milosrdenstva
vzkriesením Ježiša Krista
znovuzrodil pre živú nádej,
pre nezničiteľné dedičstvo, ktoré aj vás čaká v nebi,
a pre spásu, ktorá sa má zjavíť na konci sveta (1 Pt 1, 3 – 5).

2. Veľké je tajomstvo lásky,
pripravené už pred stvorením sveta,
zjavené v ostatnom čase,
to je Ježiš Kristus,
telesne umučený a usmrtený,
duchom oživený,
vo svete vierou priyatý,
vystúpil do neba,
ľuďom udeľuje dary,
slávou sa povzniesol nad všetky nebesia a napĺňa všetko.
Aleluja.

(Porov. 1 Tim 3, 16)

TROPÁRIÁ VYBRANÉ Z DÁVNOVEKU A Z LITURGIÍ

1. V teba, Kriste, veríme; vlej nám svetlo duši, aby sme sa stali
synmi svetla.
2. K tebe, Pane, prichádzame: svoj život dušiam uštedri,
aby sme sa v tebe stali Božími deťmi.
3. Z tvojho boku, Kriste, vyrazil prameň,
čo zmýva nečistotu sveta a obnovuje život.
4. Nad vodami zaznieva hlas Otca,
žiari sláva Syna
a láska Ducha Svätého rozdáva život.
5. Otvor náruč (pozri v obrade krstu).
6. Radujte sa, pokrstení,
vyvolené nádoby kráľovstva,
s Kristom v smrti spolu pochovaní,
jeho vierou preporodení.

Toto je prameň života,
obmýva celý svet,
vyviera z rany Kristovej.
Úfajme v kráľovstvo nebies
prameňom týmto zrodení!

SOBÁŠNE OBRADY

POSVÄTNÁ KONGREGÁCIA OBRADOV

Prot. č. R 23/969

D E K R É T

Rada pre uskutočnenie konštitúcie o posvätej liturgii prepracovala so-bášny poriadok podľa smerníc konštitúcie o posvätej liturgii. Zostavila ho tak, aby bol obsažnejší, jasnejšie znázorňoval sviatostnú milosť a viac zdôrazňoval úlohy manželov. Svätý Otec Pavol VI. svojou apoštolskou právomocou schválil tieto obrady a prikázal ich uverejniť. Preto Posvätná kongregácia obradov na osobitný príkaz pápežov vyhlasuje a ustanovuje, že sa majú používať od 1. júla 1969.

Všetky rozhodnutia, ktoré sú s týmto v rozpore, strácajú platnosť.

V budove Posvätej kongregácie obradov dňa 19. marca 1969, na slávnosť sv. Jozefa, ženicha Prebl. Panny Márie.

† FERDINAND ANTONELLI
tit. arcibiskup Indiánsky,
tajomník Posv. kongregácie obradov

Kard. BENNO GUT
Prefekt Posv. kongregácie obradov
a predsedu „Rady“

ÚVOD

VÝZNAM A VZNEŠENOSŤ SVIATOSTI MANŽELSTVA

1. Sviatosťou manželstva sa kresťaní manželia stávajú znakom taknej jednoty a plodnej lásky medzi Kristom a Cirkvou a zároveň majú na tomto tajomstve účasť (porov. Ef 5, 32). Preto si manželským životom a priatím potomstva i jeho výchovou vzájomne pomáhajú k sviatosti. V Božom ľude aj oni majú svoje miesto a vlastný dar (porov. 1 Kor 7, 7, II. vat. conc. vierouč. konšt. Lumen gentium, čl. 11).
2. Manželstvo vzniká manželskou zmluvou, čiže neodvolateľnou vzájomnou dohodou, ktorou sa manželia slobodne sebe navzájom darujú a vzájomne sa prijímajú. Táto dôverná jednota muža a ženy, ako aj dobro detí, si vyžadujú úplnú manželskú vernosť a nerozlučiteľnú jednotu manželského zväzku. Kristus Pán, aby podľa vzoru svojho akoby manželského zväzku s Cirkvou jasnejšie vyjadril a uľahčil nerozlučnosť manželskej zmluvy, povýšil manželstvo na hodnosť sviatosti (porov. II. vat. conc. pastor. konšt. o Cirkvi v dnešnom svete — *Gaudium et spes*, čl. 48).
3. Kresťanskí manželia nech sa teda usilujú udržať a zušľachtiť svoje manželstvo nedelenou láskou, ktorá prúdi z prameňa Božej lásky. Tak spájajú v sebe božské s ľudským, aby si v šťastí i v neštastí ostali telesne aj duchovne verní (porov. tamtiež, čl. 48, 49).
4. Svojou prírodenou povahou manželstvo a manželská láska sú zamerané k splodeniu a výchove potomstva. Ono je ich korunou a dovršením. Deti sú iste najväčším darom v manželstve a vefkou mierou prispievajú k blahu svojich rodičov. Kresťanskí manželia nech nezanedbávajú ani ostatné ciele manželstva. Majú byť však pevne odhodlaní spolupracovať s láskou Stvoriteľa a Spasiteľa. On prostredníctvom nich stále zveľaďuje a obohacuje svoju rodinu (porov. tamtiež, čl. 48 a 50).
5. Uvedené vieroučné zásady nech majú duchovní pastieri pred očami ako pri manželskej katechéze, tak aj v homiliu pri sobáši. Pravda, pritom treba zachovať nadväznosť na posvätné texty čítaní (porov. II. vat. conc. konšt. o posv. liturgii — *Sacrosanctum Concilium*, čl. 52; inšr.

Posv. kongr. obradov z 26. sept. 1964 Inter Oecumenici, čl. 54: A. A. S. 56 (1964/p. 890).

Po prípadnom zopakovaní týchto základov kresťanskej náuky treba veriacich v katechíze poučiť o manželstve a rodine, o tejto sviatosti a jej obradoch, o čítaniach o modlitbách, aby ju mohli priať vedomie a s osohom.

6. Pri sobášnom obrade (ktorý má byť spravidla v omši) majú jasne vyniknúť jeho hlavné prvky — totiž: bohoslužba slova, v ktorej sa naznačuje význam kresťanského manželstva v dejinách spásy i jeho poslanie a pomoc pri posväcaní manželov a detí; manželský súhlas stránok, ktorý od nich žiada a preberá asistujúci knáz; úctyhodná modlitba nad novomanželmi, ktorou knáz zvoláva Božie požehnanie na manželský zväzok; a napokon sväté prijímanie obidvoch novomanželov i ostatných prítomných, lebo najmä ním sa živí láska a ono nás povznáša k spoločenstvu s Pánon medzi sebou (porov. II. vat. konc. dekrét o laickom apoštolate — Apostolicam actuositatem, čl. 3.; dogm. konšt. o Cirkvi — Lumen gentium, čl. 12).

7. Predovšetkým nech duchovní pastieri prehľbia a posilnia vieru tých, čo sa na manželstvo pripravujú. Sviatosť manželstva totiž viera predpokladá a ju aj vyžaduje (porov. II. vat. konc. konšt. o posv. liturgii — Sacrosanctum Concilium, čl. 59).

SOBÁSNE OBRADY

8. Udeľovanie niektorých sviatostí a svätenín, najmä tých, ktoré majú význam pre život celej farnosti, má sa podľa možnosti konať spevom. Týka sa to aj sobášnych obradov. Treba však dbať na to, aby sa nevnášalo do obradov niečo menej vhodné pre bohoslužbu (porov. Posv. kongr. obradov, inštrukcia o posv. hudbe z 5. III. 1967, čl. 43).

9. Ak je sobáš v AdVENTe, vo Veľkom pôste alebo v dňoch, ktoré majú ráz pokánia, farár má upozorniť, že treba dbať na osobitný ráz týchto liturgických období.

10. DUCHOVNÍ pastieri nech venujú osobitnú pozornosť tým, čo sa pri príležitosti sobáša zúčastňujú na liturgických úkonoch alebo si vypočujú evanjelium, či sú to už nekatolíci alebo i katolíci, ktorí sa na Eucharistii nezúčastňujú nikdy alebo len zriedka alebo už hámaj aj stratili vieru; ved knázom sú služobníkmi Kristovho evanjelia pre všetkých.

11. Okrem pocty, ktorá podľa liturgických predpisov patrí civilným vrchnostiam, ani v obradoch ani vo vonkajšom lesku nijako sa nemajú uprednostňovať súkromné osoby alebo stavy.

12. Ak sa naraz uzavierajú dve alebo viacero manželstiev, každej z manželských dvojíc sa kladú otázky pred súhlasom osobitne. Osobitne sa vy-

jadruje manželský súhlas a osobitne sa vyhlasuje jeho platnosť. Všetko ostatné, vrátane novomanželského požehnania, hovorí sa všetkým naraz a v množnom číslе.

OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA V OMSI

13. Podľa konštitúcie Sacrosanctum Concilium — o posv. liturgii sobášif sa má obvyčajne v omši, a to po homlii (čl. 78). Po sobášnych obradoch nasledujú spoločné modlitby. Krédo, ak je predpísané, nasleduje až po spoločných modlitbách. Po modlitbe Pána knáz vynechá embolizmus a namiesto neho vkladá modlitbu požehnania nad novomanželmi. Záverečné požehnanie sa udeľuje slávnostnejšou formou.

14. Táto omša sa slúži podľa vlastného formulára v bielej farbe. Má vlastnú prefáciu a v rímskom kánone aj vlastné Hanc igitur. Rímsky misál má tri sobášne omšové formuláre. Knáz si však môže podľa pastoračných potrieb zamieňať orácie, prefácie, modlitby požehnania a záverečné požehnania zo všetkých troch formulárov.

V nedeľu však a na slávnosti používa sa omšový formulár z príslušného dňa. Po modlitbe Pána sa vkladá modlitba požehnania nad novomanželmi a podľa vhodnosti môže sa použiť záverečné požehnanie zo sobášnej omše.

Bohoslužba slova pri sobáši je veľmi účinná na vysvetlenie tejto sviatosti a úlohy manželov. Preto (okrem Posv. trídua, Narodenia Pána, Zjavenia Pána, Nanebevstúpenia Pána, Zoslania Ducha Svätého, Božieho Tela a iných slávností s povinnou účasťou na sv. omši), keď nemožno použiť formulár omše za novomanželov, jedno čítanie sa predsa môže vybrať z textov určených na sobáš. Na nedele Vianočného obdobia a na nedele v roku, ak nejde o omšu pre farskú komunitu, možno použiť celý formulár omše za novomanželov.

OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA BEZ OMŠE

15. Z primeraného dôvodu možno konať sobáš bez omše. (Pozri Posv. kongregácia obradov, inštrukcia Inter Oecumenici z 26. IX. 1964, čl. 70). Ba niekedy sa priam môže odporúčať, aby sa sobáš konal bez omše. V takomto prípade treba použiť Obrad sviatosti manželstva bez omše.

Tento obrad sa použije aj pri sobáši katolíckej stránky s nekatolíckou, ale pokrstenou stránkou. Ak by to však bolo vhodné, so súhlasom miestneho ordinára možno v takomto prípade použiť aj sobášny obrad v rámci omše, ale nekatolíckej stránke nemožno dať sv. prijímanie, pretože to neprispôsila všeobecný cirkevný zákon.

Ak sobáš diakon delegovaný biskupom alebo miestnym farárom, použije sobášny obrad bez omše.

SOBÁSNY OBRAD MEDZI KATOLÍKOM A NEPOKRSTENÝM

16. Sobáš katolíka s nepokrsteným sa koná bez omše podľa čiastočne zjednodušeného obradu. Podľa okolností sa môže čítať iba jedno čítanie z Písma sv., môže sa vynechať svätenie a odovzdanie prsteňov, ako aj modlitba požehnania nad novomanželmi.

SKRÁTENÁ FORMA SOBÁŠA PRI VÝNIMOČNÝCH OKOLNOSTIACH

17. Pri konvalidácii manželstva starších osôb a pri podobných prípadoch, kde by sa dlhšie obrady ľahšie znášali, možno sobášne obrady výnimočne skrátiť v tejto forme: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Liturgický pozdrav. Krátka alokúcia, otázky, vzájomný súhlas, potvrdenie kňazom a prísaha (podľa okolnosti posvätenie a odovzdanie prsteňov). Niektoré zo záverečných požehnaní.

SOBÁŠ V OMŠI, PRI KTOREJ SOBÁŠI INÝ KŇAZ, AKO JE CELEBRANT

18. Nakoľko je možné, nech sobáši ten istý kňaz, ktorý slúži aj sv. omšu. Kňaz, ktorý iba sobáši, ale omšu neslúži, obleče si superpeliciu, štôlu, prípadne aj pluviál. Po evanjeliu povie homíliu a vykoná sobášny obrad. Modlitbu požehnania po modlitbe Pána však vždy hovorí celebrant. Podobne aj záverečné požehnanie (Inter Oecumenici, čl. 72).

CO MOŽE UROBIŤ CELEBRANT

a) Podľa zvyku sobášna prísaha môže byť pri oltári. Manželia môžu prisahat pri zapálenej (krstnej) sviece.

b) Pri sobášnej omši, kňaz si môže k sobášnemu obradu zložiť kazulu a oblieciť pluviál, aby mohol ľahšie položiť štôlu na spojené ruky novomanželov.

HLAVA I

OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA V OMŠI

PRÍCHOD DO KOSTOLA

19. Pred oltárom treba pripraviť miesto pre tých, čo prijímajú sviatosť manželstva, a pre svedkov tak, aby mohli klačať i sedieť. Muž nech zaujme miesto po pravom boku ženy.

V určenom čase kňaz v omšovom rúchu ide s miništrantmi ku vchodu do kostola a postavi sa tak, aby ho mohli počuť aj tí, čo sú v kostole. Tam privíta tých, čo hodlajú prijať sviatosť manželstva, i svadobníkov a vyjadri im radosť nad ich sobášom. Môže použiť tento príhovor:

M. a M., drahí priatelia, vítam vás v Božom chráme. Prišli ste sem všetci s radosťou: vy, M. a M., že Boh posvätí vašu lásku a spoji vás sviatostným zväzkom, a vy ostatní preto, že budete svedkami tejto slávnosti. Aj Cirkev sa teší s vami. Zúčastnite sa na tejto slávnosti nábožne a pozorne, aby ste sa obohatili Božou milosťou.

Podľa okolnosti možno privítanie pri vchode do kostola vynechať. V tom prípade kňaz ide zo sakristie hneď k oltáru. Svadobníkov privíta po zvyčajnom pozdrave veriacich v omši.

---

20. Ak sa koná sprievod k oltáru, najprv idú miništranti, za nimi kňaz, potom tí, čo prijímajú sviatosť manželstva, ktorých sprevádzajú podľa miestnych zvykov svedkovia a príbuzní. Medzitým sa spieva:

PIESEŇ VSTUPU

Bože, ktorý stav manželský

(prípadne iná schválená pieseň), alebo:

VSTUPNÁ ANTIFÓNA

JKS 507

Ž 89, 14. 17

Zrána nás naplň, Pane, svojou milosťou
a budeme plesať a tešiť sa po všetky svoje dni.
A jas Pána Boha nášho nech je nad nami
a daj zdar práci našich rúk.

Omša pokračuje riadne podľa rubrík omšového poriadku.

KOLEKTA

Pane, vyslyš naše pokorné prosby
za týchto tvojich služobníkov M. a M.,
ktorí pri tvojom oltári spájajú svoje životy;
naplň ich milosťou
a upevni vzájomnou láskou.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým
Boh po všetky veky vekov.

BOHOSLUŽBA SLOVA

21. Bohoslužba slova sa koná podľa predpisov rubrik. Môžu byť aj tri čítania. V tom prípade prvé má byť zo Starého zákona. Vo veľkonočnom čase pri trojčlennom čítaní prvé je zo Zjavenia sv. Jána apoštola (19, 1. 5—9a).

PRVÉ CITANIE

Je to veľké tajomstvo; hovorím to však so zreteľom na Krista a Cirkev.

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Efezanom 5, 2a; 25—32

Bratia! Žite v láske, ako aj Kristus nás miloval a seba samého vydal za nás. — Vy, mužovia, milujte svoje ženy, ako si aj Kristus zamíľoval Cirkev a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil a očistil obmytím vodou a slovom. A tak si pripravil Cirkev slávnu, bez poškvrny a vrásky a bez akejkoľvek inej chyby, aby bola svätá a bez úhonu. Takto i mužovia sú povinní milovať svoje ženy ako svoje vlastné telo. Kto miluje svoju ženu, seba samého miluje. Veď nikto nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale si ho živí a opatruje tak, ako Kristus svoju Cirkev, pretože sme údmi jeho tela. Preto muž opustí otca i matku a priľne k svojej manželke a stanú sa obidvaja jedným telom. Je to veľké tajomstvo, hovorím to však so zreteľom na Krista a Cirkev.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

Ž 144, 8—9; 10 a 15; 17—18

Resp. (9a): Dobrý je Pán ku všetkým.

8. Milostivý a milosrdný je Pán,*
zhovievavý a veľmi láskavý.

9. Dobrý je Pán ku každému*
a milostivý ku všetkým svojim stvoreniam. — R.

10. Nech ťa oslavujú, Pane, všetky tvoje diela*
a tvoji sväti nech ťa velebia.

15. Oči všetkých dúfajú v teba*
a ty im dávaš pokrm v pravý čas. — R.

17. Spravodlivý je Pán na všetkých svojich cestách*
a svätý vo všetkých svojich skutkoch.

**18. Blízko je Pán ku všetkým, čo ho vzývajú,*
ku všetkým, čo ho vzývajú úprimne. — R.**

ALELUJOVÝ VERS

Porov. 1 Jn 4, 8 a 11

R. Aleluja. — Boh je láska; tak sa milujme navzájom, ako si nás Boh zamiloval. — R. Aleluja.

EVANJELIUM

Co Boh spojil, človek nech nerozlučuje.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša 19, 3 – 6

V tom čase prišli k Ježišovi farizeji, aby ho pokúšali, a pýtali sa ho: „Či smie človek prepustiť svoju manželku z akejkoľvek príčiny?“ On im odpovedal: „Nečítali ste, že Stvoriteľ na počiatku stvoril ľudí ako muža a ženu?“ A povedal: „Preto muž opustí otca i matku a príne k svojej manželke a stanú sa obidvaja jedným telom.“ A tak už nie sú dvaja, ale iba jedno telo. Co teda Boh spojil, človek nech nerozlučuje!

Počuli sme slovo Pánovo.

22. Iné čítania sú v dodatku. Po prečítaní evanjelia kňaz v homílii na posvätné texty má vysvetliť tajomstvo kresťanského manželstva, dôstojnosť manželskej lásky, sviatostnú milosť a povinnosti manželov. Pritom nech má na zreteli okolnosti a životné podmienky tých, čo prijímajú sviatosť manželstva.

SOBĀŠNY OBRAD

23. Všetci vstanú. Kňaz ide k tým, čo hodlajú prijať sviatosť manželstva, a pýta sa ich:

O t á z k y:

Kňaz: M. a M., rozhodli ste sa uzavrieť sviatostné manželstvo. Teraz nastáva tá chvíľa, keď Kristus Pán tu pred zástupcom

Cirkvi a pred cirkevnou obcou sviatostne spečati vašu lásku. Preto sa vás pred Bohom a Cirkvou pýtam: Je toto vaše rozhodnutie slobodné a úprimné?

Obidvaja: Áno.

Kňaz: M. a M., ste rozhodnutí žiť v úprimnej láske a vo vzájomnej úcte po celý život?

Obidvaja: Áno.

24. Dalšíu otázku možno vynechať, ak sú prijímajúci sviatosť manželstva už starší.

Kňaz: Chcete si založiť rodinu. Pýtam sa vás pred Bohom a Cirkvou. Ste ochotní s láskou prijať deti ako dar Boží a vychovávať ich podľa Kristovho evanjelia a zákonov jeho Cirkvi?

Obidvaja: Áno.

M a n ž e l s k ý s ú h l a s

25. Kňaz ich vyzve, aby vyjadrili svoj súhlas:

Ked' teda chcete uzavrieť sviatostný manželský zväzok, podajte si ruky a pred Pánom Bohom a jeho Cirkvou vyjadrite svoj manželský súhlas.

Podajú si ruky. Kňaz sa pýta najprv muža:

Kňaz: M., beriete si (berieš si) M. za svoju manželku?

Muž: Beriem.

Kňaz: Sľubujete (sľubuješ) pred všemohúcim Bohom, že jej budete (budeš) verným manželom a že ju nikdy neopustíte (neopustiš) ani v štastí ani v neštastí, ani v zdraví ani v chorobe a že ju budete (budeš) milovať a ctíť po všetky dni svojho života?

Muž: Sľubujem.

Potom sa kňaz pyta ženy:

Kňaz: M., beriete si (berieš si) M. za svojho manžela?

Žena: Beriem.

Kňaz: Sľubujete (sľubuješ) pred všemohúcim Bohom,
že mu budete (budeš) vernou manželkou
a že ho nikdy neopustíte (neopustíš)

ani v šťastí ani v neštasti,
ani v zdraví ani v chorobe
a že ho budete (budeš) milovať a ctit
po všetky dni svojho života?

Žena: Sľubujem.

Druhú formu manželského súhlasu pozri v dodatku, str. 159.

P o t v r d e n i e kň a z o m

26. Kňaz, ktorý prijal súhlas novomanželov, potvrdí ich manželský zväzok. Položí štôlou na spojené ruky novomanželov a hovorí:

*A ja v mene svätej Cirkvi potvrdzujem,
že ste uzavreli sviatostné manželstvo,
a požehnávam ho v mene Otca i Syna ☩ i Ducha Svätého.
Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje.*

Všetci: Amen.

P r i s a h a n o v o m a n ž e l o v

27. Kňaz povie:

Milí novomanželia, teraz prisahou potvrdte, čo ste si navzájom slúbili.

Manžel položí dva prsty pravej ruky na kríž a hovorí:

Pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista prisahám, že svoj manželský sľub dodržím. Tak mi Pán Boh pomáhaj!

Hned po ňom položí prsty pravej ruky na kríž manželka a hovorí:

Pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista prisahám, že svoj manželský sľub dodržím. Tak mi Pán Boh pomáhaj!

Odporúča sa, aby si už pred sobášom zadovážili vlastný kríž a potom ho umiestnili v spoločnej domácnosti na čestnom mieste.

P o ž e h n a n i e a o d o v z d a n i e p r s t e n o v

28. Kňaz vyzve novomanželov, aby mu predložili prstene na posvätenie. Miništrant drží tacnu, na ktorú novomanželia položia prstene.

Kňaz: Teraz vám požehnám snubné prstene.

Požehnaj, Pane, tieto prstene.

Zehnáme ☩ ich v tvojom mene,
aby ti, čo ich budú nosiť,
zachovávali neporušenú vernosť,
plnili tvoju vôľu,
zotrvačovali v tvojom pokoji
a žili vo vzájomnej láske až do smrti.
Skrze Krista, nášho Pána.

Novomanželia: Amen.

Kňaz pokropí prstene svätenou vodou.

Iné formuly požehnania pozri na str. 113.

Manžel nastokne prsteň manželke na prst, pričom hovorí:

*M., prijmi tento prsteň ako znak mojej lásky a vernosti
v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.*

Podobne manželka nastokne manželovi na prst jeho prsteň, pričom hovorí:

*M., prijmi tento prsteň ako znak mojej lásky a vernosti
v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.*

Krstná matka novomanželky môže, kde je to zvykom, zahaliť novomanželku závojom.

Modlitba veriacich

29. Nasleduje modlitba veriacich. Možno použiť tu uvedený text alebo text z dodatku alebo aj iný, schválený biskupskou konferenciou. Ak by podľa rubrík omšového poriadku malo byť Krédo, nasleduje až po spoľočných modlitbách.

Kňaz od sedadla riadi spoločnú modlitbu.

Kňaz: Bratia a sestry, prosme nášho Pána Ježiša Krista, ktorý na svadbe v Káne urobil svoj prvý zázrak, aby zachoval v láske svoju nevestu Cirkev i týchto novomanželov a všetky manželstvá našej farnosti.

1. *Pane, zachovaj týchto novomanželov vo vernosti, svornosti a v láske a daj, aby si navzájom pomáhali viesť príkladný kresťanský život.*

R. Prosíme ňa, vyslyš nás.

2. *Pane, ved svoju nevestu Cirkev k duchovnej dokonalosti, kráse a svätosti.*

3. *Pane, daj, aby sa spravodlivými zákonmi chránilo po celom svete duchovné i hmotné dobro rodín a manželstiev.*

4. *Pane, daj, aby všetci manželia našej farnosti pamätali na svoj manželský sľub a prísahu pred tvojím oltárom.*

Pane Ježišu, vyslyš naše prosby a pomáhaj týmto novomanželom i celému svoju ľudu, ktorý sa zhromažďuje v tvojom meni; zachovaj nás vo svojej láske, aby sme boli vždy tvoji, teraz i na veky vekov.

R. Amen.

EUCHARISTICKÁ BOHOSLUŽBA

30. Pokračuje sa podľa omšového poriadku (okrem zmien, ktoré sú na príslušných miestach označené).

Novomanželia môžu na obetovanie priniesť k oltáru chlieb a víno.

NAD OBETNÝMI DARMAMI

Pane, láskavo prijmi dary,
ktoré ti v túto radostnú chvíľu prinášame
a otcovskou láskou ochraňuj tých,
ktorých si spojil sviatostným zväzkom.
Skrze Krista, nášho Pána.

31. PREFACIA

V. Pán s vami.

R. I s duchom tvojím.

V. Hore srdcia.

R. Máme ich u Pána.

V. Vzdávajme vďakky Pánu Bohu nášmu.

R. Je dôstojné a správne.

Je naozaj dôstojné a správne, dobré a spasiteľné
vzdávať vďakky vždy a všade tebe,
Pane, svätý Otče, všemohúci večný Bože,
skrze Krista, nášho Pána.

Lebo ty si uzavrel so svojím ľudom novú zmluvu,
ked' si nás vykúpil tajomnou silou Kristovej smrti
a zmŕtvychvstania,
aby sme mali v Kristovi účasť na Božom živote
a podiel na jeho nebeskej sláve.

Ty si v manželskom zväzku muža a ženy
naznačil nesmiernu lásku a milosť Kristovu.

A tak sviatostné manželstvo, ktoré sa tu uzatvára,
pripomína nám tvoju nevýslovnú lásku,
ktorou nás miluješ.

A preto ňa s anjelmi a so všetkými svätými chválime
a neprestajne voláme:

Svätý, svätý, svätý . . .

Je na-o-zaj dôs-toj-né a správ-ne, dob-re a spa-si-teľ-né vzdávať
 vďa-ky vždy a vša-de te-be, Pa-ne, svä-tý Ot-če, vše-mo-hú-ci
 več-ný Bo-že, skr-ze Kris-ta, náš-ho Pá-na. Le-bo ty si u-zav-rel
 so svo-jim ľu-dom no-vú zmlu-vu, keď si nás vy-kú-pil ta-jom-nou
 si-lou Kri-sto-vej smr-ti a zmí-tvych vsta-nia, aby sme ma-li
 v Kris-to-vi ú-časť na Božom ži-vo-te a po-diel na je-ho ne-be-
 skej slá-ve. Ty si v man-žel-skom zväz-ku mu-ža a že-ny na-zna-
 čil nes-mier-nu lás-ku a mi-losť Kri-sto-vu. A tak svia-tos-tné
 man-žel-stvo, kto-ré sa tu u-zat-vá-ra, pri-po-mí-na nám two-ju

ne-výs-lov-nú lás-ku, kto-rou nás mi-lu-ješ. A preto s an-jel-mi a
 so všet-ky-mi svä-tý-mi chvá-li-me ťa a ne-pres-taj-ne vo-lá-me:

32. Ak sa berie Rímsky kánon, použije sa vlastné Hanc igitur. Slová
 Prijmi, Bože, túto zmiernu obetu, ktorú ti prinášame my,
 tvoji služobníci, aj títo novomanželia M. a M. a celá tvoja
 rodina, ktorá za nich prosí tvoju velebnosť.
 Tak ako si im doprial dožiť sa tejto posvätnnej chvíle, daj im
 dožiť sa (radosti z detí, tvojho daru a) požehnanej staroby.

33. Modlitba požehnania nad novomanželmi

Po Pater noster sa vynechá Libera nos. Kňaz sa obráti k novomanželom
 a so zloženými rukami sa modlí:

Prosme Pána za novomanželov, ktorí pri tomto oltári uzavreli
 sviatosť manželstva (a ktorí prijmú Kristovo telo a krv), žeby
 sa navzájom vždy milovali úprimnou láskou.

Všetci sa chvíľu ticho modlia. Potom kňaz rozopne ruky a pokračuje:

A) Svätý Otče, ty si stvoril človeka na svoj obraz.
 Stvoril si ho ako muža a ženu, aby obidvaja v jednote tela a
 srdca plnili svoje poslanie.

B) Bože, ty nám zjavuješ hlbku svojej lásky.
 Vzájomnou láskou manželov naznačil si nám zmluvu,
 ktorú si uzavrel so svojim ľudom,
 a manželstvo tvojich veriacich si povýšil na sviatosť,
 aby kresťanský manželský život naznačoval

tajomné spojenie Krista s Cirkvou.

Pane, láskavo vystri na týchto novomanželov
M. a M. svoju žehnajúcu pravicu.

Z predchádzajúcej modlitby možno podľa okolností vynechať jeden z dvoch odsekov a modlitva len ten, ktorý sa zhoduje s čítaním omše.

Daj, Pane, aby sa novomanželia vzájomne obdarúvali darmi tvojej lásky v tomto sviatostnom spoločenstve,
do ktorého práve vstúpili.

Nech si láskou dokazujú, že prebývaš medzi nimi
a nech sú odteraz jedno srdce a jedna duša.

Daj, Pane, aby si založili a navždy udržali domov,
a pomáhaj im, aby svoje deti vychovávali podľa evanjelia
a pripravili ich pre twoju nebeskú rodinu.

Milostivo zahrň požehnaním našu sestru M.,
aby si dobre plnila úlohu manželky a matky.

Nech obšťastňuje celý dom
a nech ho okrašluje vlnudnosťou a milotou.

Nebeským požehnaním sprevádzaj aj nášho brata M.,
aby si dôstojne plnil povinnosti verného manžela a starostlivého otca.

Svätý Otče, dožič týmto kresťanským manželom,
ktorí túžia pristúpiť k twojmu stolu,
aby sa mohli tešiť z účasti na večnej nebeskej hostine.
Skrze Krista, nášho Pána.

R. Amen.

Iné formuly požehnania nad novomanželmi sú v dodatku. Možno si z nich vybrať podľa pastoračných okolností.

34. Omša pokračuje modlitbou Domine Iesu. Po pozdrave Pokoj Pánov nech je vždy s vami novomanželia si môžu podaním rúk prejavíť vzájomnú lásku a prianie pokoja.

35. Novomanželia môžu podľa daných úprav prijímať pod obidvoma spôsobmi.

36. PIESEN PRIJÍMANIA

JKS 507, verše 6 a 7 alebo iné schválené piesne, alebo:

ANTIFÓNIA NA PRIJÍMANIE

Jn 13, 14

Pán hovorí: Nové prikázanie vám dávam,
aby ste sa navzájom milovali, ako som vás ja miloval.

37. PO PRIJÍMANÍ

Pane, mali sme účasť na hostine pri twojom stole;
prosíme ťa
za tých, ktorých spojila sviatosť manželstva;
daj, nech sa vždy s láskou vinú k tebe
a ľuďom nech zvestujú tvoje meno.
Skrze Krista, nášho Pána.

POZEHNANIE NA KONCI OMSE

38. Po pozdrave Pán s vami kňaz požehná novomanželov. Úvodom povie:

Prijmite slávnostné požehnanie.

Potom rozprestrie ruky nad novomanželov a hovorí:

Nech vám udeli svoju radosť a na deťoch nech vás požehná všemohúci Boh Otec.

R. Amen.

Nech milostivo stojí pri vás v štasti i v neštasti jednorodený Syn Boží.

R. Amen.

Nech do vašich sŕdc ustavične vlieva svoju lásku Duch Svätý.

R. Amen.

Aj vás všetkých tu prítomných nech žehná
všemohúci Boh, Otec i Syn ☺ i Duch Svätý.

R. Amen.

Idťte v mene Božom.

R. Bohu vďaka.

Ak sa naraz uzatvárajú dve alebo viaceré manželstvá, každej z manželských dvojíc sa kladú otázky pred súhlasm osobitne. Osobitne sa vyjadruje manželský súhlas a osobitne sa vyhlasuje jeho platnosť (č. 23 až 27).

HLAVA II

OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA BEZ OMŠE

PRÍCHOD DO KOSTOLA

39. Pred oltárom treba pripraviť miesto pre tých, čo prijímajú sviatosť manželstva, a pre svedkov tak, aby mohli kľačať i sedieť. Muž nech zaujme miesto po pravom boku ženy.

V určenom čase kňaz v superpelicii a štole, alebo aj v pluviáli bielej farby, ide s miništrantmi ku vchodu do kostola a postaví sa tak, aby ho mohli počuť aj tí, čo sú v kostole. Tam privíta tých, čo hodlajú prijať sviatosť manželstva, i svadobníkov a vyjadri im radosť nad ich sobášom.
Môže použiť tento príhovor:

M. a M., prišli ste do Božieho chrámu, aby ste tu pred kňazom a svedkami prijali sviatosť manželstva. Je to veľká udalosť vo vašom živote. Preto prichádzate v sprievode svojich príbuzných a piateľov. A tešíte sa, že budete pred Bohom svoji. Aj Cirkev sa teší s vami. Ved ste jej deťmi a vašim manželským zväzkom pribudne do jej spoločenstva nová rodina. Cirkev bude prosiť svojho nebeského ženicha, aby vaše manželstvo bolo jej naozaj na radosť, vám na spásu a Bohu na čest a slávu. Všetkých vás srdečne vítam.

Podľa okolností možno privítanie pri vchode do kostola vynechať. V tom prípade kňaz ide zo sákrastie hned k oltáru. Kňaz sa prežehná a pozdraví Iud, ako na začiatku omše. Potom nasleduje niektorá kolekta zo sobášnej omše alebo uvedený príhovor. Hned potom je bohoslužba slova.

---

40. Ak sa koná sprievod k oltáru, najprv idú miništanti, za nimi kňaz, potom tí, čo prijímajú sviatosť manželstva, sprevádzaní podľa miestnych zvykov svedkami a príbuznými. Medzitým sa spieva PIESEŇ VSTUPU (z JKS č. 507 alebo iná schválená) alebo VSTUPNÁ ANTIFÓNA (zo so-bánsych omšových formulárov).

Keď kňaz príde k oltáru, vykoná príslušnú poklonu a potom od stolca po prežehnaní pozdraví ľud, ako pri omši a nasleduje KOLEKTA (z niektorého omšového formulára).

Pane, vyslyš naše pokorné prosby
 za týchto tvojich služobníkov M. a M.,
 ktorí pri tvojom oltári spájajú svoje životy;
 naplň ich milosťou
 a upevni vzájomnou lásку.
 Skrze Krista, nášho Pána.

BOHOSLUŽBA SLOVA

41. Bohoslužba slova sa koná podľa predpisov rubrik zvyčajným spôsobom. Môžu byť aj tri čítania. V tom prípade prvé má byť zo Starého zákona. Vo veľkonočnom čase pri trojčlennom čítaní prvé je zo Zjavenia sv. Jána apoštola (19, 1. 5—9a).

PRVÉ ČÍTANIE

Nadovšetko však majte lásku a buďte vďační Bohu.

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Kolosanom   **3, 12 – 17**

Bratia! Ako vyvolení Boží, svätí a milovaní, oblečte si city milosrdenstva, dobrotvosti, pokory, miernosti a trpežlivosti! Znášajte sa navzájom a odpúšťajte si, ak by sa niekto mal čo ponošovať na iného. Ako vám Pán odpustil, tak aj vy! Nadovšetko však majte lásku, ktorá je spojivom dokonalosti. A pokoj Kristov nech vládne vo vašich srdciach, ved' na to ste povolení v jednom tele, a buďte za to vďační.

Slovo Kristovo nech vo vás bohatu prebýva. Múdro sa navzájom poučujte a napominajte. Vďačným srdcom spievajte Bohu

žalmy, chválospevy a duchovné piesne. A čokoľvek robíte slovom alebo skutkom, všetko robte v mene Ježiša Krista a jeho prostredníctvom vzdávajte vďaky Bohu Otcu.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ZALM

32, 12 a 18; 20 a 21; 22

Resp. (5b): Milosti Pánovej plná je zem.

12. Blažený národ, ktorému Pánom je Boh,*
 blažený ľud, ktorý si on vyvolil za svoje dedičstvo.

18. Hľa, Pánovo oko bdie nad tými, čo sa ho boja,*
 nad tými, čo v jeho milosrdenstvo úfajú. — R.

20. Naša duša očakáva Pána,*
 on je náš pomocník a ochrana.

21. V ňom sa naše srdce raduje,*
 a v jeho sväté meno máme dôveru. — R.

22. Milosrdenstvo tvoje, Pane, nech je nami,*
 ako dúfame v teba. — R.

ALELUJOVÝ VERŠ

1 Jn 4, 16

R. Aleluja. — Kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom.
 — R. Aleluja.

EVANJELIUM

Nie sú dvaja, ale jedno telo.

¶ Čítanie zo sv. evanjelia podľa Marka

10, 6 – 9

V tom čase povedal Ježiš: „Na počiatku sveta Boh stvoril ľudí ako muža a ženu. Preto muž opustí svojho otca i matku a priľne k svojej manželke a stanú sa obidvaja jedným telom. Tak teda

už nie sú dvaja, ale iba jedno telo. Preto, čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje!"

Počuli sme slovo Pánovo.

42. Iné čítania sú v dodatku. Po prečítaní evanjelia kňaz v homílii na posvätné texty má vysvetliť tajomstvo kresťanského manželstva, dôstojnosť manželskej lásky, sviatostnú milosť a povinnosť manželov. Pritom nech má na zreteli okolnosti a životné podmienky tých, čo prijímajú sviatosť manželstva.

SOBÁŠNY OBRAD

O t á z k y

43. Všetci si vstanú. Kňaz ide k tým, čo hodlajú prijať sviatosť manželstva, a pýta sa ich:

Kňaz: M. a M., rozhodli ste sa uzavrieť sviatostné manželstvo. Teraz nastáva tá chvíľa, keď Kristus Pán tu pred zástupcom Cirkvi a pred cirkevnou obcou sviatostne spečati vašu lásku. Preto sa vás pred Bohom a Cirkvou pýtam: Je toto vaše rozhodnutie slobodné a úprimné?

Obidvaja: Ano.

Kňaz: M. a M., ste rozhodnutí žiť v úprimnej láske a vo vzájomnej úcte po celý život?

Obidvaja: Ano.

44. Ďalšiu otázku možno vynechať, ak ide o starších.

Kňaz: Chcete si založiť rodinu. Pýtam sa vás pred Bohom a Cirkvou. Ste ochotní s láskou prijať deti ako dar Boží a vychovávať ich podľa Kristovho evanjelia a podľa zákonov jeho Cirkvi?

Obidvaja: Ano.

Manželský súhlas

45. Kňaz ich vyzve, aby vyjadrili svoj súhlas:

Keď teda chcete uzavrieť sviatostný manželský zväzok, podajte si ruky a pred Pánom Bohom a jeho Cirkvou vyjadrite svoj manželský súhlas.

Podajú si ruky. Kňaz sa pýta najprv muža:

Kňaz: M., beriete si (berieš si) M. za svoju manželku?

Muž: Beriem.

Kňaz: Sľubujete (sľubuješ) pred všemohúcim Bohom, že jej budete (budeš) verným manželom a že ju nikdy neopustíte (neopustiš) ani v šťastí ani v neštastí, ani v zdraví ani v chorobe, a že ju budete (budeš) milovať a ctíť po všetky dni svojho života?

Muž: Sľubujem.

Potom sa kňaz pýta ženy:

Kňaz: M., beriete si (berieš si) M. za svojho manžela?

Žena: Beriem.

Kňaz: Sľubujete (sľubuješ) pred všemohúcim Bohom, že mu budete (budeš) vernou manželkou a že ho nikdy neopustíte (neopustiš) ani v šťastí ani v neštastí, ani v zdraví ani v chorobe a že ho budete (budeš) milovať a ctíť po všetky dni svojho života?

Žena: Sľubujem.

Druhú formu manželského súhlasu pozri v dodatku, str. 159.

Potvrdenie kňazom

46. Kňaz, ktorý prijal súhlas novomanželov, potvrdí ich manželský zväzok. Položí štôlu na spojené ruky novomanželov a hovorí:

*A ja v mene svätej Cirkvi potvrdzujem,
že ste uzavreli sviatostné manželstvo,
a požehnávam ho v mene Otca i Syna ☩ i Ducha Svätého.
Čo Boh spojil, človek nech nerozučuje.*

Všetci: Amen.

47. Prísaha novomanželov

Kňaz: *Milí novomanželia, teraz prisahou potvrďte, čo ste si na vzájom sľúbili.*

Manžel položí dva prsty pravej ruky na križ a hovorí:

Pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista prisahám, že svoj manželský sľub dodržím. Tak mi Pán Boh pomáhaj!

Hneď po ňom položí prsty pravej ruky na križ manželka a hovorí:

Pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista prisahám, že svoj manželský sľub dodržím. Tak mi Pán Boh pomáhaj!

Odporúča sa, aby si už pred sobášom zadovážili vlastný križ a potom ho umiestnili v spoločnej domácnosti na čestnom mieste.

Požehnanie a odovzdanie prsteňov

48. Kňaz vyzve novomanželov, aby mu predložili prstene na posvätenie. Miništrant drží táčnu, na ktorú novomanželia položia prstene.

Kňaz: Teraz vám požehnám snubné prstene.

1. formula:

*Požehnaj, Pane, tieto prstene.
Žehnáme ☩ ich v tvojom mene,*

*aby tí, čo ich budú nosiť,
zachovávali neporušenú vernosť,
plnili twoju vôľu,
zotrvačali v tvojom pokoji
a žili vo vzájomnej láske až do smrti.
Skrze Krista, nášho Pána.*

Novomanželia: Amen.

2. formula:

*Nech Pán požehná ☩ tieto prstene,
ktoré si dáte ako znak vzájomnej lásky a vernosti.
Novomanželia: Amen.*

3. formula:

*Pane, žehnaj ☩ a posväčuj lásku týchto manželov.
Tieto prstene nech sú im znakom vernosti
a nech im pripomínajú vzájomnú a úprimnú lásku.
Skrze Krista, nášho Pána.*

Novomanželia: Amen.

Kňaz pokropí prstene svätenou vodou.

Manžel nastokne prsteň manželke na prst, pričom hovorí:

*M., prijmi tento prsteň ako znak mojej lásky a vernosti
v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.*

Podobne manželka nastokne manželovi na prst jeho prsteň, pričom hovorí:

*M., prijmi tento prsteň ako znak mojej lásky a vernosti
v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.*

Krstná matka novomanželky môže, kde je to zvykom, zahaliť novomanželku závojom.

Spoločná modlitba a požehnanie novomanželov.

49. Spoločná modlitba a požehnanie novomanželov sa usporiada takto:
- Kňaz najprv prednesie úvodnú časť z niektorého požehnania novomanželov alebo úvodnú časť z niektorých schválených spoločných modlitieb (str. 103 alebo str. 160).
  - Po úvodnej časti môže byť chvíľka ticha alebo sa prednesú Spoločné modlitby. Jednotlivé prosby však treba zosúladiť s nasledujúcim požehnaním, aby sa vyhlo opakovaniu.
  - Záverečná modlitba pri spoločných modlitbách sa vynechá a namiesto nej sa kňaz s rozpätými rukami modlí modlitbu požehnania nad novomanželmi.

Spoločná modlitba

Bratia a sestry, pokorne prosme nebeského Otca za týchto novomanželov i za všetkých tu prítomných a za celú Cirkву.

1. Aby títo novomanželia boli v živote šťastní a spoločným úsilím aby získali šťastie večné, prosme Pána.

R. Pane, vyslyš nás.

2. Aby pamätali na lásku a starostlivosť svojich rodičov a stali sa aj sami dobrými a kresťanskými rodičmi, prosme Pána.

3. Aby v našej farnosti a v celej Cirkvi boli vždy dokonalejšie manželstvá a svätejšie rodiny, prosme Pána.

4. Aby sa pokoj a bratská láska šírili v našich obciach, v štätoch a po celej zemi, prosme Pána.

Modlitba požehnania nad novomanželmi

Sväty Otče, tvorca celého sveta,
ty si muža i ženu stvoril na svoj obraz
a ich zväzok si zahrnul svojím požehnaním.
Pokorne ta prosime za túto novomanželku,

ktorá sa dnes sviatostným manželstvom spája so svojím mužom, aby si ju štedro požehnal.

Tvoje požehnanie nech zostúpi na ňu aj na jej manžela, aby sa v manželstve vzájomne obdarúvali láskou a ich deti aby boli ozdobou rodiny a obohatením Cirkvi. V radosti nech ta chvália, v žiali nech ta hľadajú, v námahách nech majú útechu, že si s nimi a že im chceš pomôcť, v trápeniach nech cítia, že stojíš pri nich a chceš im ich zmierniť.

Nech sa zúčastňujú na bohoslužbách Cirkvi a vo svete nech svedčia o tebe.

A po šťastnej starobe nech sa stretnú so svojimi drahými v nebeskom kráľovstve.

Skrze Krista, nášho Pána.

Namiesto tejto modlitby požehnania možno použiť modlitbu požehnania z obradu pri sv. omši alebo z dodatku, str. 103 alebo str. 152.

Po modlitbe možno spievať vhodnú pieseň.

ZÁVER OBRADU

51. Celý obrad sa uzavrie modlitbou Pána a požehnaním buď jednoduchým alebo slávnostným (pozri v obrade s omšou alebo v dodatku).

Kňaz: A teraz sa obráťme k nebeskému Otcovi modlitbou, ktorú nás naučil náš Spasiteľ.

Všetci: Otče náš, ktorý si na nebesiach ...

Kňaz: Pán s vami.

Všetci: I s duchom tvojím.

Kňaz: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☩ i Duch Svätý,

Všetci: Amen.

Kňaz: Idte v mene Božom.

Všetci: Bohu vdaka.

52. Ak sa naraz uzatvárajú dve alebo viaceré manželstvá, každej z manželských dvojíc sa kladú otázky pred súhlasm osobitne. Osobitne sa vyjadruje manželský súhlas a osobitne sa vyhlasuje jeho platnosť (č. 43 až 47).

53. Podľa opisaného obradu má postupovať aj diakon, keď niet knaza a keď dostal od biskupa alebo miestneho duchovného (farára) povolenie sobásiť a požehnávať manželstvá v mene Cirkvi (porov. Pavol VI., Apošt. list motu proprio Sacrum Diaconatus Ordinem z 18. júna 1967, č. 22, 4; AAS 59/1967, str. 702).

54. Ak nemožno slúžiť omšu a pri obradoch treba podať sv. prijímanie, po modlitbe požehnania nad novomanželmi treba sa pomodliť modlitbu Pána ako úvod k sv. prijímaniu. Po sv. prijímaní je vhodné zachovať bud posv. ticho alebo zaspievať či recitovať žalm (napr. 33.), pripadne pieseň chvály alebo eucharistickú pieseň z JKS. Potom sa knaz modlí postkomúnium zo sobášnej omše (ak prijímajú iba novomanželia) alebo modlitbu: Pane Ježišu, ty si nám v obdivuhodnej Sviatosti. Celý obrad sa ukončí záverečným požehnaním.

Kňaz: Pred sv. prijímaním modlime sa, ako nás naučil náš Spasiteľ.

Všetci: Otče náš, ktorý si na nebesiach . . .

Kňaz: (vezme hostiu a hovorí):

Hla, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta.

Blažení tí, čo sú pozvaní na hostinu Baránsku.

Prijimajúci: Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie.

Kňaz: Telo Kristovo.

Prijimajúci: Amen.

Posvätné ticho alebo vhodná pieseň.

Kňaz: Modlime sa.

(Ak prijímali len novomanželia)

**Prosíme ťa, Pane, za tých, čo mali účasť na hostine
pri tvojom stole
a ktorých spojila sviatost manželstva:**

daj, nech sa vždy s láskou vinú k tebe
a ľuďom nech zvestujú tvoje meno.
Skrze Krista, nášho Pána.

Alebo:

Pane Ježišu, ty si nám v obdivuhodnej Sviatosti
zanechal pamiatku svojho umučenia:
prosíme ťa, daj,
aby sme sväté tajomstvo tvojho tela a krvi tak cili,
žeby sme ovocie tvojho vykúpenia stále v sebe cítili.
Lebo ty žiješ a kraľuješ veky vekov. — R. Amen.

Kňaz: Pán s vami.

Všetci: I s duchom tvojím.

Kňaz: Nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☩ i Duch
Svätý.

Všetci: Amen.

Kňaz: Idťte v mene Božom.

Všetci: Bohu vďaka.

SOBÁŠ KATOLÍKA S NEPOKRSTENÝM

Sobáš katolíka s nepokrsteným (či už ide o katechumena alebo nekrestanú) koná sa buď v kostole alebo na inom vhodnom mieste. Použije sa pritom tento obrad.

OBRAD PRIVÍTANIA

55. V určenom čase kňaz v superpelicii a štole alebo aj v pluviáli bielej farby ide s miništrantmi ku vchodu do kostola alebo na to miesto, kde čakajú tí, čo hodlajú uzavrieť manželský zväzok pred tvárou Cirkvi. Tam ich aj ostatných svadobníkov privíta. Môže použiť tento príhovor:

Milí priatelia, srdečne vás i vašich pribuzných a priateľov vítam. Prišli ste sem, aby ste pred kňazom, ako zástupcom Cirkvi, uzavreli manželský zväzok. Cirkva bude prosiť za vás všemožného Pána Boha, aby ste vytrvali v pravej láske a svornosti až do konca. Od vás však očakáva, že splníte, čo budete pri posvätnom sobášnom obrade slubovať. To bude základom šťastia a pokoja so vašom manželstvom.

Podľa okolností možno privítanie pri vchode do kostola vynechať a obrad sa začne hneď bohoslužbou slova.

BOHOSLUŽBA SLOVA

56. Koná sa zvyčajným spôsobom. Môžu byť aj tri čítania. V tom prípade prvé má byť zo Starého zákona. Ak by však bolo vhodnejšie, postačí čítať iba jedno čítanie. Keď neboli obrad privítania, kňaz povie:

V mene Cirkvi vás všetkých srdečne vítam. Pred sobášnym obradom vypočujte si čítanie zo Svätého písma.

Pán s vami.

R. I s duchom tvojim.

Nie sú dvaja, ale jedno telo.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Marka 10, 6 – 9

V tom čase povedal Ježiš: „Na počiatku sveta Boh stvoril ľudí ako muža a ženu. Preto muž opustí svojho otca i matku a príležite k svojej manželke a stanú sa obidva jedným telom. Tak teda už nie sú dvaja, ale iba jedno telo. Preto čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje!“

Počuli sme slovo Pánovo.

Cítania možno vybrať podľa okolností z dodatku.

57. Nasleduje homilia na posvätný text. Treba mať na zreteli povinnosti a okolnosti manželov ako aj ostatných.

SOBÁŠNY OBRAD

58. Všetci vstanú. Kňaz sa pýta:

O t á z k y

Kňaz: M. a M. rozhodli ste sa uzavrieť manželský zväzok pred tvárou Cirkvi. Teraz nastáva tá chvíľa, keď vaša láska tu pred zástupcom Cirkvi a pred cirkevnou obcou bude spečatená a posilnená k vzájomnej a ustavičnej vernosti a k ostatným manželským úlohám. Preto sa vás pred Bohom a Cirkvou pýtam: Je toto vaše rozhodnutie slobodné a úprimné?

Obidvaja: Áno.

Kňaz: M. a M., ste rozhodnuti žiť v úprimnej láske a vo vzájomnej úcte po celý život?

Obidvaja: Áno.

59. Dalšiu otázkou možno vynechať, ak ide o starších.

Kňaz: Chcete si založiť rodinu. Pýtam sa vás pred Bohom a Cirkvou. Ste ochotní s láskou prijať deti ako dar Boží a vychovávať ich podľa Kristovho evanjelia a podľa zákonov jeho Cirkvi?

Obidvaja: Áno.

Manželský súhlas

60. Kňaz ich vyzve, aby vyjadrili svoj súhlas:

Keď teda chcete uzavrieť manželský zväzok, podajte si ruky a pred Pánom Bohom a jeho Cirkvou vyjadrite svoj manželský súhlas.

Podajú si ruky. Kňaz sa pýta najprv muža:

Kňaz: M., beriete si (berieš si) M., za svoju manželku?

Muž: Beriem.

Kňaz: Sľubujete (sľubuješ) pred všemohúcim Bohom, že jej budete (budeš) verným manželom a že ju nikdy neopustíte (neopustíš) ani v štastí ani v neštasti, ani v zdraví ani v chorobe a že ju budete (budeš) milovať a ctíť po všetky dni svojho života?

Muž: Sľubujem.

Potom sa kňaz pýta ženy:

Kňaz: M., beriete si (berieš si) M. za svojho manžela?

Žena: Beriem.

Kňaz: Sľubujete (sľubuješ) pred všemohúcim Bohom, že mu budete (budeš) vernou manželkou a že ho nikdy neopustíte (neopustíš)

ani v štastí ani v neštasti, ani v zdraví ani v chorobe a že ho budete (budeš) milovať a ctíť po všetky dni svojho života?

Žena: Sľubujem.

Druhú formu manželského súhlasu pozri v dodatku, str. 159.

Potvrdenie kňazom

61. Kňaz, ktorý prijal súhlas novomanželov, potvrdi ich manželský zväzok. Položí štôlu na spojené ruky novomanželov a hovorí:

*A ja v mene svätej Cirkvi potvrdzujem,
že ste uzavreli manželstvo,
a požehnávam ho v mene Otca i Syna ☺ i Ducha Svätého.
Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje.*

Všetci: Amen.

Prísaha novomanželov

62. Ak nepokrstená stránka verí v Boha, nasleduje prísaha. Na križ však kladie prsty iba katolícka stránka.

Kňaz: A teraz prísahou potvrdte, čo ste si navzájom slúbili.

Katolícka stránka položí prsty pravej ruky na križ a hovorí:

Pred oltárom nášho Pána Ježiša Krista prisahám, že svoj manželský sľub dodržím. Tak mi Pán Boh pomáhaj!

Nepokrstená stránka hovorí:

Tak mi Pán Boh pomáhaj!

Požehnanie a odovzdanie prsteňov

63. Podľa okolností požehnanie a odovzdanie prsteňov možno vynechať. Ak sa však požehnanie koná, kňaz hovorí:

**Nech Pán požehná * tieto prstene,
ktoré si dáte ako znak vzájomnej lásky a vernosti.**

R. Amen.

Iné formuly požehnania prsteňov pozri pod č. 48, na str. 112.

Kňaz pokropí prstene svätenou vodou.

Potom manžel nastokne prsteň manželke na prst, pričom hovorí:

M., prijmi tento prsteň ako znak mojej lásky a vernosti.

Podobne manželka nastokne manželovi na prst jeho prsteň, pričom hovorí:

M., prijmi tento prsteň ako znak mojej lásky a vernosti.

Spoločná modlitba a požehnanie

64. Požehnanie novomanželov sa môže vynechať. Ak sa však koná, usporiada sa takto:

a) Kňaz najprv prednesie úvodnú časť niektorého z požehnaní novomanželov alebo úvodnú časť z niektorých schválených formúl spoločných modlitieb.

b) Po úvodnej časti môže byť buď chvíľka ticha alebo sa prednesú prosby veriacich. Jednotlivé vzývania však treba upraviť s nasledujúcim požehnaním, aby sa vyhlo opakovaniu.

c) Záverečná časť spoločných modlitieb sa vynechá a namiesto nej sa kňaz s rozpätými rukami pomodlí modlitbu požehnania nad novomanželmi, ako je tu uvedená.

65. Kňaz so zloženými rukami hovorí:

Milí bratia a sestry, týchto novomanželov Boh spojil manželským zväzkom. Pokorne prosme Pána, aby ich požehnal a svojou pomocou sprevádzal.

Všetci sa chvíľku v tichosti modlia. Potom kňaz s rozpätými rukami počračuje:

**Svätý Otče, tvorca celého sveta,
ty si muža i ženu stvoril na svoj obraz
a ich zväzok si zahrnul požehnaním.**

**Pokorne ťa prosíme za túto novomanželku,
ktorá sa manželskou zmluvou spája so svojím mužom,
aby si ju štedro požehnal.**

**Tvoje požehnanie nech zostúpi na ňu a na jej manžela,
aby sa v manželstve vzájomne obdarúvali láskou
a aby vynikali mravnou čistotou
(a boli príkladnými a čnostnými rodičmi).**

**V radosti nech ta chvália, v žiali nech ta hľadajú,
v námahách nech majú útechu, že si s nimi a že im
chceš pomôcť.**

**V trápeniach nech cítia, že stojíš pri nich a že im
ich chceš zmierniť.**

**A po šťastnej starobe nech sa stretnú so svojimi drahými
v nebeskom kráľovstve.**

Skrze Krista, nášho Pána.

R. Amen.

ZÁVER OBRADU

66. Celý obrad sa môže uzavrieť modlitbou Pána (alebo aj — ak sa vynechalo požehnanie novomanželov — nejakou kňazskou modlitbou) a záverečným požehnaním, ako je v obrade mimo omše.

HLAVA IV

DODATOK

ROZLIČNÉ TEXTY
K SOBÁŠNYM OBRADOM

I. BIBLICKÉ ČITANIA

Tu uvedené čítania možno použiť v obrade sviatosti manželstva v omši i bez omše. Sú zostavené v omšových celkoch, ale celebrant si môže jednotlivé perikopy i medzispevy vybrať a zostaviť nové celky.

1.

PRVÉ ČITANIE

A budú dvaja v jednom tele.

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej

2, 18 – 24

Pán Boh povedal: „Nie je dobre byť človeku samotnému. Nuž učiním mu pomocnícu, ktorá mu bude podobná.“ Potom, keď bol Pán, Boh, utvoril z hliny všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo, priviedol ho k Adamovi, aby videl, ako by ho nazval, pretože, ako ho nazve, také bude jeho meno. A nazval Adam menom všetok dobytok, všetko nebeské vtáctvo a všetku poľnú zver. Pomocnícu však, čo by mu bola podobná, nenašiel. Potom Pán, Boh, dopustil na Adama tvrdý spánok a keď zaspal, vybral mu jedno rebro a jeho miesto zaplnil mäsom. Nato z rebra, ktoré vybral Adamovi Pán, Boh, utvoril ženu a priviedol ju k Adamovi. Vtedy povedal Adam: „Napokon toto je kost z mojich kostí a telo z môjho tela. Bude sa volať „mužena“, lebo

z muža je vzatá. Preto opustí muž svojho otca i matku a priľne k svojej manželke a budú jediným telom.“

Počuli sme Božie slovo.

Alebo:

Je to veľké tajomstvo; hovoríme to však so zreteľom na Krista a Cirkev.

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Efezanom 5, 2a; 21 – 33

Bratia! Žite v láske, ako aj Kristus nás miloval a seba samého vydal za nás. Budte si navzájom poddaní v bázni Kristovej! — Ženy, budte podriadené svojim mužom akoby samému Pánovi, lebo muž je hlavou ženy, ako Kristus je hlavou Cirkvi; on, ktorý je Spasiteľom tohto svojho tela! A ako Cirkev je podriadená Kristovi, tak aj ženy svojim mužom vo všetkom.

Vy, mužovia, milujte svoje ženy, ako si aj Kristus zamiloval Cirkev a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil a očistil obmytím vodou a slovom. A tak si pripravil Cirkev slávnu, bez poškvrny a vrásky a bez akejkolvek inej chyby, aby bola svätá a bez úhony. Takto i mužovia sú povinní milovať svoje ženy ako svoje vlastné telo. Kto miluje svoju ženu, seba samého miluje. Ved' nikto nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale si ho živí a opatruje tak, ako Kristus svoju Cirkev, pretože sme údmi jeho tela. „Preto muž opustí otca i matku a priľne k svojej manželke a stanú sa obidvaja jediným telom.“ Je to veľké tajomstvo, hovoríme to však so zreteľom na Krista a Cirkev.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

148; (pozri: str. 135.);
alebo: 144, 8—9; 10 a 15; 17—18

Resp. (9a): Dobrý je Pán ku všetkým.

8. Milostivý a milosrdný je Pán,*
zhovievavý a veľmi láskavý.

9. Dobrý je Pán ku každému*
a milostivý ku všetkým svojim stvoreniam. — R.
10. Nech ťa oslavujú, Pane, všetky tvoje diela *
a tvoji svätí nech ťa velebia.
15. Oči všetkých dúsfajú v teba*
a ty im dávaš pokrm v pravý čas. — R.
17. Spravodlivý je Pán na všetkých svojich cestách*
a svätý vo všetkých svojich skutkoch.
18. Blizko je Pán ku všetkým, čo ho vzývajú,*
ku všetkým, čo ho vzývajú úprimne. — R.

ALELUJOVÝ VERS

1 Jn 4, 16; (pozri: str. 109);
alebo: Porov. 1 Jn 4, 8 a 11

R. Aleluja. — Boh je láska; tak sa milujme navzájom, ako si nás Boh zamiloval. — R. Aleluja.

EVANJELIUM

Co Boh spojil, človek nech nerozlučuje.

- * Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša 19, 3 – 6
V tom čase prišli k Ježišovi farizeji, aby ho pokúšali, a pýtali sa ho: „Či smie človek prepustiť svoju manželku z akejkolvek príčiny?“ On im odpovedal: „Nečítali ste, že Stvoriteľ na počiatku stvoril ľudí ako muža a ženu?“ A povedal: „Preto muž opustí otca i matku a príne k svojej manželke a stanú sa obidvaja jedným telom. A tak už nie sú dvaja, ale iba jedno telo. Čo teda Boh spojil, človek nech nerozlučuje!“

Počuli sme slovo Pánovo.

Alebo:

Nie sú dvaja, ale jedno telo.

- * Čítanie zo sv. evanjelia podľa Marka 10, 6 – 9

V tom čase povedal Ježiš: „Na počiatku sveta Boh stvoril ľudí ako muža a ženu. Preto muž opustí svojho otca i matku a príne k svojej manželke a stanú sa obidvaja jedným telom. Tak teda už nie sú dvaja, ale iba jedno telo. Preto, čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje!“

Počuli sme slovo Pánovo.

2.

Aby sme sa obidvaja v zdraví dožili staroby.

Čítanie z Knihy Tobiáša

8, 5 – 10

Po svadobnej hostine Tobiáš povedal Sáre: „Sme deti svätých, a preto naše manželstvo nemôže byť také ako pohanov, ktorí nepoznajú Boha.“ Obidvaja teda vstali a vrúcne sa spolu modlili, aby sa im dostalo zdravia. Tobiáš takto vravel: „Pane, Bože našich otcov, nech ti dobrorečia nebo i zem, more i pramene a rieky i všetky tvoje stvorenia, ktoré žijú v nich. Ty si stvoril Adama z hliny zeme a za pomocnicu si mu dal Evu. A teraz, Pane, ty vleň, že nie z chlupnosti si beriem svoju sestru za manželku, ale iba z lásky k potomkom, aby požehnávali tvoje meno na veky vekov.“ Aj Sára vravela: „Zmiluj sa nad nami, Pane, zmiluj sa, aby sme sa obidvaja v zdraví dožili staroby.“

Počuli sme Božie slovo.

Alebo:

Buďte jednomyselní, súcitní, milujte bratov.

Čítanie z Prvého listu sv. Petra apoštola

3, 1 – 9

Drahí bratia! Ženy nech sú podriadené svojim mužom, aby sa aj tí, čo neveria slovu Božiemu, mlčky dali získať životom svojich žien, keď uvidia ich čistý život v bázni Božej. Ich ozdoba

nech nie je vonkajšia, ako pozapletané vlasy, navešané zlato, naobliekané rúcho, lebo osobnosť skrytá v srdeci a neporušiteľný duch jemnosti a tichosti je Bohu veľmi vzácný. Tak sa kedysi ozdobovali sväté ženy, ktoré mali nádej v Bohu a boli podriadené svojim mužom. Tak aj Sára, ktorá poslúchala Abraháma a nazývala si ho pánom. A vy ste jej dcérami, ak konáte dobro a nedáte sa zastrašiť nijakou vyhrážkou.

Podobne aj vy, mužovia, uznanlivu nažívajte so svojimi ženami ako so slabším pohlavím. Uctite si ich ako spoludedičky milosti a života, aby ste si neprekážali v modlitbách.

Napokon, všetci buďte jednomyselní, spoločného cítenia, milujte sa bratsky. Buďte milosrdní a pokorní. Neodplácajte sa zlým za zlé a zlorečením za zlorečenie, naopak, žechnajte im, lebo ste povolení, aby ste boli dedičmi požehnania.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZORIOVÝ ZALM

Ž 102 (pozri: str. 133);
alebo: 127, 1—2; 3. 4—5

Resp. (4): Hľa, tak býva požehnaný muž, ktorý sa bojí Pána.

1. Blažený každý, kto sa bojí Pána,*
kto kráča po jeho cestách.
2. Budeš jest z práce svojich rúk,*
blažený budeš a bude ti dobre. — R.
3. Tvoja manželka je ako plodný vinič*
vnútri tvojho domu;
tvoji synovia budú ako mládničky olivy*
okolo tvojho stola. — R.
4. Hľa, tak býva požehnaný muž,*
ktorý sa bojí Pána.
5. Nech ta Pán žechná zo Sionu, +
aby si videl šťastie Jeruzalema*
po všetky dni svojho života. R.

ALELUJOVÝ VERŠ

1 Jn 4, 12

R. Aleluja. — Ak sa milujeme navzájom, Boh je v nás, a jeho láska v nás dosahuje dokonalosť. — R. Aleluja.

EVANJELIUM

Tento div v Káne Galilejskej bol prvý, čo urobil Ježiš.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

2, 1—11

V tom čase bola svadba v Káne Galilejskej. Bola tam aj Ježišova matka. Na svadbu pozvali aj Ježiša a jeho učeníkov. Keď sa im minulo víno, povedala matka Ježišovi: „Nemajú vína.“ Ježiš jej odpovedal: „Žena, čo mi to hovoríš? Ešte neprišla moja hodina.“ Tu jeho matka povedala posluhovačom: „Čokoľvek vám povie, urobte!“ A bolo tam šesť kamenných nádob, každá na dve až tri miery, ako si to vyžadovali židovské očistovacie obrady. I prikázal Ježiš: „Naplňte tie nádoby vodou!“ A naplnili ich až po okraj. Potom im Ježiš povedal: „Teraz načrite a zaneste starejšiemu!“ A oni zanesli. Keď starejší ochutnal vodu, premenenú na víno — ten totiž nevedel, kde sa vzalo, ale posluhovači, ktorí načierali vodu, to vedeli, — zavolal si ženicha a vravel mu: „Každý človek podáva najprv dobré víno a horšie až potom, keď si hostia upili. Ty si však zachoval dobré víno až doteraz“.

Tento div v Káne Galilejskej bol prvý, čo urobil Ježiš, a tak zjavil svoju slávu. I uverili v neho jeho učeníci.

Počuli sme slovo Pánovo.

3.

PRVÉ ČÍTANIE

Ako vychádzajúce slnko, tak je ozdobou pre dom pôvab dobrej ženy.

Čítanie z Knihy syna Sirachovho

26, 1 – 4; 16 – 21

Muž dobrej ženy je blažený,
počet jeho rokov sa zdvojnásobí.
Zdatná žena oblažuje muža,
takže on v pokoji prežíva roky žitia.
Dobrá žena je dobrý podiel,
muž ju dostane ako odmenu za dobré skutky.
Či je bohatý a či chudobný, má spokojné srdce
a jeho tvár je veselá v každom čase.
Pôvab usilovnej ženy oblažuje muža
a jej rozumnosť osviežuje jeho sily.
Mlčanlivá žena je dar od Pána;
nič nevyváži dobre vychovanú ženu.
Nad všetok pôvab je svätá a cudná žena,
neoceniteľná je zdržanlivá duša.
Ako ranné slnko osvetí svet z výšin božích,
tak je ozdobou pre dom pôvab dobrej ženy.

Počuli sme Božie slovo.

Alebo:

Aby ste svoje telá dávali v živú, svätú a Bohu lúbeznú obeť.

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Rimanom 12, 1 – 2; 9 – 13
alebo dlhšie: 12, 1 – 2; 9 – 18

Pre milosrdensť Božie vás, bratia, veľmi prosím, aby ste svoje telá dávali v živú, svätú a Bohu lúbeznú obeť, a to ako svoju duchovnú bohoslužbu. Nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premenťte sa a obnovte si mysel', aby ste vybadali, čo je Božia vôle, čo je dobré, bohumilé a dokonalé.

Láska nech nie je pokrytecká! Hrozte sa zla a pridŕžajte sa

dobra! Milujte sa navzájom bratskou láskou! Predbiehajte sa navzájom v úctivosti! V horlivosti neochabujte; buďte vždy vrúceho srdca! Pánovi vždy slúžte! V nádeji sa radujte, v súžení bud'te trpezliví, v modlitbe vytrvanliví! Majte činorodé porozumenie pre potreby svätých! Bud'te pohostinní!

(V. 14 až 18)

(Dobrorečte tým, čo vás prenasledujú. Dobrorečte a neprekli-najte! Radujte sa s radujúcimi, pláchte s pláčúcimi! Buďte na-pospol jednomyselní! Nezmýšľajte vysoko, ale bud'te naklonení k nízkym. Nepokladajte sa za múdrych! Nikomu sa neodplácaj-te zlým za zlé, ale usilujte sa konáť dobre, a to pred všetkými ľuďmi. Nakoľko je to možné a nakoľko to závisí od vás, žite v pokoji so všetkými ľuďmi.)

Počuli sme Božie slovo.**RESPONZÓRIOVÝ ŽALM**

33, 2 – 3; 4 – 5; 6 – 7; 8 – 9

Resp. (2a): Velebit' budem Pána v každom čase.

2. Velebit' budem Pána v každom čase,*
budem ho vždy chváliť svojimi ústami.
3. V Pánovi nech sa chváli moja duša,*
nech to počujú pokorní a nech sa tešia. — R.
4. Velebte so mnou Pána*
a oslavujme jeho meno spoločne.
5. Hľadal som Pána a on ma vyslyšal*
a vyslobodil ma zo všetkej hrôzy. — R.
6. Na neho hľaďte a on vás osveti*
a tvár vám nesčervenie hanbou.
7. Hľa, volal úbožiak a Pán ho vyslyšal *
a vyslobodil ho zo všetkých jeho tiesní. — R.

**8. Jak ochranca sa utáboril anjel Pánov vôkol tých,*
čo si ctia Pána, a vyslobodil ich.**

**9. Skúste a presvedčte sa, aký je dobrý Pán;*
blažený človek, čo sa utieka k nemu. — R.**

ALELUJOVÝ VERŠ

1 Jn 4, 8b, 11 (pozri: str. 136.)
alebo: 1 Jn 4, 16

R. Aleluja. — Kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom.
— R. Aleluja.

EVANJELIUM

Radujte sa a veselte, lebo vaša odplata je hojná v nebi.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša 5, 1–12a

V tom čase, keď Ježiš uzrel zástupy, vystúpil na vrch a tam si sadol. Jeho učenici pristúpili k nemu. Potom otvoril ústa a takto ich začal vyučovať:

Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Blahoslavení pláčuci, lebo oni budú potešení.

Blahoslavení tichí, lebo im bude patriť zem.

Blahoslavení, čo sú lační a smädní po spravodlivosti, lebo budú nasýtení.

Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uzrú Boha.

Blahoslavení, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.

Blahoslavení, ktorých prenasledujú pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť. Radujte sa a veselte sa, lebo vaša odplata bude hojná v nebi.“

Počuli sme slovo Pánovo.

4.

PRVÉ ČÍTANIE

Kto nás odlúči od lásky Kristovej?

Čítanie z Listu sv. Pavla apoštola Rimanom 8,31b – 35; 37 – 39

Bratia: Keď Boh s nami, kto proti nám? Keď on neušetril vlastného Syna, ale vydal ho v obeť za nás, za všetkých, akože by nám s ním neboli všetko darovali? Kto teda bude žalovať na vyvolených Božích? Boh ich ospravedlnil, kto by ich ešte odсудil? Je tu Kristus Ježiš; on umrel a bol vzkriesený, je po právici Božej a prihovára sa za nás. Kto nás odlúči od lásky Kristovej? Azda súženie alebo úzkosť alebo prenasledovanie? Či hlad alebo nahota? Či nebezpečenstvo alebo meč? — Ale v tomto všetkom víťazíme skrize toho, ktorý si nás zamiloval. A som presvedčený, že ani smrť ani život ani anjeli ani kniežatstvá ani mocnosti ani prítomnosť ani budúcnosť ani sily ani výška ani hĺbka ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježišovi, našom Pánovi.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

102, 1—2; 8 a 13; 17—18a

R. (8a) : Milostivý a milosrdný je Pán.

1. Zvelebuj, duša moja, Pána*
a celé moje vnútro jeho sväté meno.
2. Zvelebuj, duša moja, Pána*
a nezabúdaj na jeho dobrodenia. — R.
8. Milostivý a milosrdný je Pán,*
zhovievavý a veľmi láskavý.
13. Ako sa zmilúva otec nad synmi,*
tak sa zmilúva Pán nad bohabojnými. — R.

17. No milosrdenstvo Pánovo je od večnosti*
až na veky pre všetkých bohabojných
18. a z detí na deti prechodí jeho spravodlivosť,*
na tých, čo zachovávajú jeho zmluvu. — R.

ALELUJOVÝ VERS

1 JN 4, 16

R. Aleluja. — Kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom.
— R. Aleluja.

EVANJELIUM

Ostaňte v mojej láske.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

15, 9 – 12

V tom čase povedal Ježiš svojim učeníkom: „Ako mňa miloval Otec, tak aj ja som miloval vás. Ostaňte v tejto mojej láske! Ak budete zachovávať moje prikázania, ostanete v mojej láske, ako aj ja som zachovával prikázania svojho Otca a ostávam v jeho láske. Toto som vám povedal, aby moja radosť bola aj vašou a aby radosť vaša bola úplná. Prikázanie moje je, aby ste sa navzájom milovali, ako ja som miloval vás.“

Počuli sme slovo Pánovo.

5.

PRVÉ ČITANIE

Keby som lásky nemal, nič by mi neosožilo.

Čítanie z Prvého listu sv. Pavla apoštola Korintanom

12, 31 – 13, 8a

Bratia! Usilujte sa dosiahnuť ešte väčšie dary milosti. A teraz vám chcem ukázať ešte vzácnejšiu cestu.

Čo by som hovoril jazykmi ľudskými i anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som iba cvendžiacim kovom a zuniacim zvoncom. A čo by som mal dar proroctva a poznal všetky tajomstvá a mal všemožné vedomosti a čo by som mal vlieru takú silnú, že by som hory prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol. A čo by som rozdal všetko svoje imanie, ba čo by som svoje telo vydal do muk ohňa, a lásky by som nemal, nič by mi to neosožilo. Láska je trpezlivá, láska je dobrôtivá, nezávidí. Láska sa márnivo nevypína ani nenadúva. Nie je dotieravá, nie je sebecká, nerozčuluje sa, nezmýšľa zle. Neteší sa z neprávosti, ale raduje sa s pravdou. Všetko vie zniest, všetko verí, všetko úfa, všetko pretrpi. Láska nikdy neprestane.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZORIOVÝ ZALM

Z 148, 1 – 2; 3 – 4; 9 – 10; 11 – 13a.

Resp. (porov. 12c): Chváľte meno Pánovo. — Alebo: Aleluja.

1. Chváľte Pána stvorenia na nebi,*
chváľte ho vy, čo ste na výsostach.
2. Chváľte ho, všetci jeho anjeli,*
chváľte ho, všetky jeho zástupy. — R.
3. Chváľte ho, slinko a mesiac,*
chváľte ho, všetky hviezdy žiarivé.
4. Chváľte ho, nebesá nebies *
a všetky vody nad oblohou. — R.
9. Vrchy a všetky pahorky,*
ovocné stromy a všetky cédre,
10. divá zver i domáce zvieratá,*
plazy i vtáctvo lietavé. — R.
11. Kráľovia zeme a všetky národy,*
kniežatá a všetci sudcovia na zemi,

**12. mládenci a panny,*
starci spolu s chlapcami**

**13. nech chvália meno Pánovo,*
lebo jedine jeho meno je vznešené. — R.**

ALELUJOVÝ VERŠ

Porov. 1 Jn 4, 8b; 11

R. Aleluja. — Boh je láska; milujme sa navzájom, ako nás miloval Boh. — R. Aleluja.

EVANJELIUM

Toto vám prikazujem, aby ste sa navzájom milovali.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

15, 12 – 16

V tom čase povedal Ježiš svojim učeníkom: „Moje prikázanie je, aby ste sa navzájom milovali, ako ja som miloval vás. Nikto nemôže väčšmi milovať, ako keď svoju dušu položí za priateľov. Ak robíte, čo vám prikazujem, ste moji priatelia.

Už vás nenazývam sluhami, lebo slúha nevie, čo robí jeho pána, ale nazval som vás priateľmi, pretože som vám zvestoval všetko, čo som počul od Otca.

Nie vy ste si mňa vyvolili, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostało, žeby vám dal Otec všetko, čo budete od neho prosiť v mojom mene.“

Počuli sme slovo Pánovo.

6.

PRVÉ ČÍTANIE

Milujem skutkom a pravdou.

Čítanie z Prvého listu sv. Jána apoštola

3, 18 – 24

Deti moje, nemilujte slovom ani jazykom, ale skutkom a pravdou. Tak poznáme, že sme z pravdy; a keby nám svedomie niečo vyčítalo, tak si pred ním utišíme srdce, pretože Boh je väčší ako naše srdce a pozná všetko.

Milovaní, ak nám svedomie nič nevyčíta, môžeme mať dôveru v Boha a dostaneme od neho, čokoľvek si budeme prosiť, lebo zachovávame jeho prikázania a robíme, čo je milé jemu.

A toto je jeho prikázanie, aby sme verili v meno jeho Syna Ježiša Krista a milovali sa navzájom, ako nám prikázal. Kto zachováva jeho prikázania, zostáva v Bohu a Boh v ňom. A potom, po Duchu, ktorého nám dal, poznáme, že zostáva v nás.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

Ž 111, 1—2; 3—4; 5—7a; 7bc—8; 9

Resp. (porov. 1) : Blažený muž, ktorý má veľkú záľubu v príkazoch Pánových.

1. Blažený muž, ktorý sa bojí Pána,*
ktorý má veľkú záľubu v jeho príkazoch.
2. Mocné bude na zemi jeho potomstvo,*
pokolenie počestných bude požehnané. — R.
3. Hojnoscť a bohatstvo bude v jeho dome *
a jeho dobročinnosť potrvá na veky.
4. Žiari v temnotách ako svetlo ľuďom statočným.*
je milosrdný, láska a spravodlivý. — R.
5. Šťastný je človek, čo sa zl'utúva a požičiava,†
čo o svoje veci stará sa podľa práva.*

6. taký sa nikdy nezachvie.

Vo večnej pamäti bude spravodlivý,*

7. zlej zvesti sa báť nebude. — R.

Jeho srdce je pevné, v Pánovi má dôveru, †

8. posilnené je jeho srdce, nebojí sa*

kým svojich nepriateľov zahanbených neuzrie. — R.

9. Rozdeľuje a dáva chudobným,†

jeho dobročinnosť potrvá naveky,*

jeho moc vzrástie v sláve. — R.

ALELUJOVÝ VERŠ

Porov 1 Jn 4, 8b; 11

R. Aleluja. — Boh je láska; milujme sa navzájom, ako nás miloval Boh. — R. Aleluja.

EVANJELIUM

Toto je najväčšie a prvé prikázanie. Druhé sa mu však podobá.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša

22, 35 — 40

V tom čase sa spýtal Ježiša jeden zákonník, aby ho pokúšal: „Učiteľ, ktoré je hlavné prikázanie v Zákone?“ Odpovedal mu Ježiš: „Milovať budeš Pána Boha svojho celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou! Toto je najväčšie a prvé prikázanie.

Druhé však sa mu podobá: „Milovať budeš blízkeho svojho ako seba samého. Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci.“

Počuli sme slovo Pánovo.

7.

PRVÉ ČITANIE

Boh je láska.

Čítanie z Prvého listu sv. Jána apoštola

4, 7 — 12

Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha, a každý, kto miluje, pochádza z Boha a pozná Boha. Kto však nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska. A v tom sa prejavila láska Božia k nám, že Boh poslal na svet svojho jednorodeného Syna, aby sme skrze neho mali život.

A táto láska sa nezakladá na tom, žeby sme my najprv boli milovali Boha, ale že on si nás zamiloval a poslal svojho Syna ako obetu zmierenia za naše hriechy.

Milovaní, keď si nás Boh takto zamiloval, aj my sa máme navzájom milovať. Boha nikto nikdy nevidel, ale keď sa milujeme navzájom, Boh je v nás a jeho láska v nás dosahuje dokonalosť.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZORIOVÝ ŽALM

Z 127, 1 — 2; 3; 4 — 5; — a

ALELUJOVÝ VERŠ 1 Jn 4, 12 (pozri v celku č. 2, na str. 129)

EVANJELIUM

Aby všetci jedno boli.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Jána

17, 20 — 23

alebo dlhšie: 17, 20 — 26

V tom čase Ježiš pozdvihol oči k nebu a modlil sa: „Svatý Otče, prosím nielen za nich, ale aj za tých, ktorí pre ich slovo uveria vo mňa, aby všetci jedno boli, ako ty, Otče, si vo mne a ja som v tebe; aby aj oni v nás jedno boli, aby svet uveril, že si ma ty poslal.

A slávu, ktorú si ty dal mne, dal som aj im, aby boli jedno, ako sme my jedno. Ja som v nich a ty si vo mne, aby boli dokonale jedno, aby svet poznal, že ty si ma poslal a že si aj ich miloval tak, ako si miloval mňa.

(Počuli sme slovo Pánovo.)

(Verš 24—26)

Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som aj ja, a aby uzreli moju slávu, ktorú si mi dal, lebo si ma miloval ešte pred stvorením sveta.

Spravodlivý Otče, svet ta nepoznal, ale ja som ta poznal a tito poznali, že ty si ma poslal. Zjavil som im tvoje meno a ešte zjavím, aby bola v nich láska, ktorou si ma miloval a ja aby som bol v nich.

Počuli sme slovo Pánovo.

8.

PRVÉ ČITANIE

Vaše telo je chrámom Ducha Svätého.

Čítanie z Prvého listu sv. Pavla apoštola Korintanom

6, 13c—15a; 17—20

Bratia! Telo nie je pre smilstvo, ale pre Pána, a Pán pre telo. Boh vzkriesil Pána a vzkriesí aj nás svojou mocou. Neviete, že vaše telá sú údmi Kristovými?

Kto sa však spája s Pánom, je s ním jeden Duch. Varujte sa smilstva! Každý iný hriech, ktorého sa človek dopustí, je mimo tela; ale kto smilní, hreší proti vlastnému telu. A neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás a ktorého ste prijali od Boha, takže už nie ste svoji? Veľmi draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele!

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM 33

(Pozri v celku č. 3, na str. 131.)

ALELUJOVÝ VERŠ

1 Jn 4, 12 (pozri str. 129).

R. Aleluja. — Každý, kto miluje, pochádza z Boha a pozná Boha. — R. Aleluja.

EVANJELIUM

Vy ste svetlo sveta.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša 5, 13—16

V tom čase povedal Ježiš svojim učeníkom: „Vy ste sol zeme. Keby soľ stratila svoju chut, čím sa osolí? Na nič už nie je, len aby sa vyhodila von a aby ju ľudia pošliapali.

Vy ste svetlo sveta. Mesto vystavené na návrši nemôže sa ukryť. Ani sviecu nezažihajú nato, aby ju postavili pod mericu, ale položia ju na svietnik, aby svietila všetkým, ktorí bývajú v dome. Tak nech svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.“

Počuli sme slovo Pánovo.

9.

PRVÉ ČITANIE

Kol 3, 12—17

Nadovšetko však majte lásku a budte vďační.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

32

ALELUJOVÝ VERŠ

1 Jn 4, 16

EVANJELIUM

Mk 10, 6—9

Nie sú dvaja, ale jedno telo.

Pozri v Obrade sviatosti manželstva bez omše, str. 108.

10.

(Vo Veľkonočnom čase)

PRVÉ ČÍTANIE

Blažení tí, čo sú pozvaní na hostinu Baránkovu.

Čítanie z Knihy Zjavenia sv. Jána apoštola 19, 1; 5—9a

Ja, Ján, počul som akoby mohutný hlas preveľkého zástupu na nebesiach. Volali: „Aleluja! Blaho a sláva a moc nášmu Bohu!“

Od trónu však zaznel hlas: „Spievajte chvály nášmu Bohu, všetci jeho služobníci a vy, ktorí sa ho bojíte, malí i veľkí!“

Tu som počul hlas akoby veľkého zástupu, ktorý bol ako zvuk mnohých vôd a ako zvuk mocného hromobitia: „Aleluja! Náš všeobecný Pán Boh ujal sa kráľovania. Radujme sa a veselme sa! Vzdávajme mu slávu, že prišiel čas svadby Baránkovej, že sa pripravila jeho nevesta a mohla sa obliect do skvúceho a čistého kmentu!“ A ten kment, to je spravodlivosť svätých.

Potom mi povedal: „Napiš: Blažení sú tí, čo sú pozvaní na hostinu Baránkovu!“

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ZALM

Ž 148, 1—2; 3—4; 9—10; 11—13

Resp. (porov. 12c): Chváľte meno Pánovo. — Alebo: Aleluja.

1. Chváľte Pána, stvorenia na nebi,*
chváľte ho vy, čo ste na výsostiah.
2. Chváľte ho, všetci jeho anjeli,*
chváľte ho, všetky jeho zástupy. — R.
3. Chváľte ho, slnko a mesiac,*
chváľte ho, všetky hviezdy žiarivé.

4. Chváľte ho, nebesá nebies*
a všetky vody nad oblohou. — R.

9. Vrchy a všetky pahorky,*
ovocné stromy a všetky cédre,

10. divá zver i domáce zvieratá,*
plazy i vtáctvo lietavé. — R.

11. Kráľovia zeme a všetky národy,
kniežatá a všetci sudcovia na zemi,*

12. mládenci a panny —
starci spolu s chlapcami*

13. nech chvália meno Pánovo, —
lebo jedine jeho meno je vznešené. — R.

ALELUJOVÝ VERS

1 Jn 4, 16

R. Aleluja. — Kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom.
— R. Aleluja.

EVANJELIUM

Vybudoval dom na skale.

* Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša 7, 21; 24—25
alebo dlhšie: 7, 21; 24—29

V tom čase povedal Ježiš svojim učeníkom: „Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane — vojde do kráľovstva nebeského, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach.“

Preto každý, kto počúva moje poučenia a plní ich, podobá sa múdreemu mužovi, ktorý si vybudoval dom na skale. I prišiel príval, rozvodnili sa potoky, duli vetry a oborili sa na ten dom, ale nezrútil sa, lebo mal základy na skale.“

Počuli sme slovo Pánovo.

(Verše 26—29)

„A naopak, každý, kto sice počúva tieto moje slová, ale ich neplní, podobá sa nemúdremu mužovi, ktorý si vybudoval dom na piesku. I prihnal sa príval, rozvodnili sa potoky, duli vetry a oborili sa na ten dom, takže sa zrútil, a jeho pád bol veľký.“ A keď Ježiš skončil tieto svoje reči, divili sa zástupy jeho učeniu. Lebo vyučoval ich ako ten, čo má moc, a nie ako ich zákoníci.

Počuli sme slovo Pánovo.

(Namiesto tohto evanjelia možno čítať iné, ktoré je uvedené v predchádzajúcich celkoch.)

Pri trojčlennom čítaní sa berie čítanie zo Starého zákona vždy ako prvé, okrem Veľkonočného času, keď sa číta prvé zo Zjavenia sv. Jána apoštola. Rímska predloha uvádza ešte ďalšie čítania zo Starého zákona.

1

Muža a ženu stvoril ich.

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej

1, 26 – 28; 31a

Boh povedal: „Učiňme človeka na nás obraz, nám podobný. Nech vládne nad rybami mora i nad vtáctvom neba i nad dobytkom i divou zverou a nad všetkými plazmi, čo sa po zemi plazia.“

A stvoril Boh človeka na svoj obraz; na obraz Boží stvoril ho, muža a ženu stvoril ich.

A požehnal ich Boh a povedal im: „Plodťte sa a množte sa a naplňte zem. Podmaňte si ju a panujte nad rybami mora, nad vtáctvom neba a nad všetkou zverou, čo sa na zemi hýbe.“

A Boh videl všetko, čo učinil, a hľa, bolo to veľmi dobré.

Počuli sme Božie slovo.

(Vhodný responzóriový žalm: 32, ako je na str. 109.)

2.

Izák si tak zamíľoval Rebeku, že sa uspokojil nad stratou svojej matky.

Čítanie z Prvej knihy Mojžišovej

24, 48 – 51; 58 – 67

V tých časoch povedal Abrahámov služobník Lábanovi: „Velebil som Pána, Boha môjho pána Abraháma, ktorý ma viedol po pravej ceste, aby som priviedol dcéru príbužného môjho pána pre jeho syna. A teraz, ak chcete môjmu pánovi preukázať lásavosť a vernosť, dajte mi to vedieť, a ak nie, dajte mi to vedieť, aby som sa dal napravo alebo naľavo.“

I odpovedal Lában a Batuel takto: „Od Pána vyšla táto vec. My ti nemôžeme povedať ani hej ani nie. Pozri, Rebeka je pred tebou, vezmi ju a chod! Nech sa stane ženou syna tvojho pána, ako hovoril Pán.“

Zavolali teda Rebeku a povedali jej: „Chceš odísť s týmto mužom?“ Ona odpovedala: „Chcem.“

Potom teda prepustil Rebeku, svoju sestru, i s jej dojkkou a Abrahámovho sluhu spolu s jeho mužmi. I požehnávali Rebeku a hovorili jej: „Sestra naša, rozmnož sa v tisíce a desaťtisíce a potomstvo tvoje nech zaujme brány tvojich nepriateľov.“ Potom sa Rebeka vybrala spolu aj so svojimi slúžkami, vysadli na tavy a nasledovali muža. A sluha vzal Rebeku a odišiel.

Vtedy sa Izák práve vrátil z cesty od studne Lachaj roi; býval totiž v zemi Negeb. Keď sa zvečerievalo, vyšiel Izák na pole, aby si porozmýšľal. Zdvihol svoje oči a tu videl prichádzat tavy. I Rebeka zdvihla svoje oči a zbadala Izáka. Rýchlo zosadla z tavy a povedala sluhovi: „Ktože je to, čo ide po poli oproti nám?“ A keď sluha odpovedal: „To je môj pán,“ vzala si závoj a zahalila sa.

Potom porozprával sluha Izákovi všetko, čo vykonal a Izák ju viedol do stanu svojej matky Sáry. Vzal si teda Rebeku za

ženu. Tak si ju zamiloval, že sa uspokojil nad stratou svojej matky.

Počuli sme Božie slovo.

(Vhodný responzóriový žalm: 144, ako je na str. 125.)

3.

A on nech vás spojí a naplní požehnaním.

Čítanie z Knihy Tobiáš

7, 9c – 10; 11c – 17

V tých dňoch, keď Raguel povzbudzoval Tobiáša, aby si zasadol k jedlu, Tobiáš povedal: „Ja tu dnes nebudem ani jest ani piť, kým prv nesplníš, o čo ta prosím, a neprisľúbíš mi dať Sáru, svoju dcéru.“

Keď Raguel váhal a nedával odpoveď tomu, čo ho prosil, povedal mu anjel: „Neboj sa mu ju dať, lebo ako manželka má patrīť tomuto bohabojnému mužovi twoja dcéra; preto ju doteraz nikto iný nemohol mať.“

Vtedy odpovedal Raguel: „Nepochybujem, že Boh prijal moje prosby a slzy pred svoju tvár. A verím, že aj vás preto priviedol ku mne, aby sa táto podľa Mojžišovho zákona vydala do svojho príbuzenstva. A teraz už nemaj pochybnosti o tom, že ti ju dám.“

A uchopil za pravú ruku svoju dcéru a vložil ju do pravice Tobiášovej a povedal: „Nech je s vami Boh Abrahámov, Boh Izákov a Boh Jakubov a on nech vás spojí a nech vás naplní svojim požehnaním!“

Vzali listinu a spísali manželskú zmluvu. Potom hodovali a velebili Boha.

Počuli sme Božie slovo.

(Vhodný responzóriový žalm: 32, ako je na str. 109.)

4.

Láska je mocná ako smrť.

Čítanie z Veľpiesne

2, 8 – 10; 14; 16a; 8; 6 – 7a

Hlas môjho miláčka:

Hľa, prichodí;
po horách skáče,
po vrškoch hupká.
Milý môj je stá srna
alebo ako jeleniča.

Hľa, veď už stojí pred naším múrom,
okiencom hľadí,
mriežkou sa dívá.

Môj milý začal a povedal mi:
„Hore sa, moja priateľka,
krásava moja, a pod!“

Holúbka moja v rozsadlinách skál,
v úkryte zápolí,
daj mi zrieť svoju tvár,
daj slyšať mi tvoj hlas,
ho sladký je tvoj hlas,
tak prekrásna je twoja tvár.

Môj milý je môj a ja som jeho.
Povedal mi:

„Na srdce svoje polož ma ako pečať,
jak pečať na rameno svoje.“

Vskutku, je láska mocná ako smrť
a žehra lásky tvrdá ako hrob.

Jej páľava – ohňa plápoly,
jej plamene – plameň to Pánov.

Zátopy vôd tej sily nemajú,
by uhasili lásky plam,
a neodplavia ju ani dravé prúdy vôd.

Počuli sme Božie slovo.

(Vhodný responzóriový žalm: 127, ako je na str. 128.)

5.

Uzavriem s domom Izraela a s domom Júdu novú zmluvu.

Čítanie z Knihy proroka Jeremiáša   31, 31 – 32a; 33 – 34a

Hľa, prídu dni, hovorí Pán, keď uzavriem s domom Izraela a s domom Júdu novú zmluvu. Nie ako zmluvu, ktorú som uzavrel s ich otcami, keď som ich chytil za ruku, aby som ich vyviedol z Egypta.

Ale toto bude zmluva, ktorú po týchto dňoch uzavriem s domom Izraela – to výrok Pánov. Svoj zákon dám do ich vnútra a napišem ho do ich srdca. A budem im Bohom, oni budú mojím národom.

Už sa nebudú vzájomne poučovať a brat bratovi nebude hovoriť: Poznajte Pána!, pretože ma všetci poznajú od najmenšieho po najväčších – to bol výrok Pánov.

Počuli sme slovo Pánovo.

(Vhodný responzóriový žalm: 111, ako je na str. 137.)

II. OMŠOVÉ TEXTY

1.

VSTUPNÁ ANTIFÓNA

Ž 19, 3.5

Nech vám Pán zošle pomoc zo svätyne
a zo Sionu nech vás ochraňuje.

Nech vám dá, po čom túži vaše srdce,
a nech vám vyplní každý váš zámer.

KOLEKTA

Bože, ty si povýšil manželstvo na veľkú sviatosť,
žeby nám manželský zväzok naznačoval
tajomné spojenie Krista s Cirkvou:

prosíme ťa, daj,
aby títo tvoji služobníci M. a M.
prijali túto sviatosť s vierou
a jej úlohy spĺňali životom.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým
Boh po všetky veky vekov.

Alebo:

Bože, ty si stvoril muža a ženu,
aby boli jedno:
zviaž putom vzájomnej lásky tvojich služobníkov M. a M.,
ktorí vstupujú do manželského zväzku,
požehnaj ich lásku, aby prinášala ovocie,
a urob ich svedkami pravej lásky.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým
Boh po všetky veky vekov.

NAD OBETNÝMI DARMAMI

Prijmi, Pane, obetný dar,
ktorý ti prinášame za tento posvätný manželský zväzok:
a uskutočňuj vo svojich služobníkoch dielo,
ktoré má v tebe počiatok.
Skrze Krista, nášho Pána.

PREFÁCIA

V. Pán s vami.

R. I s duchom tvojím.

V. Hore srdcia.

R. Máme ich u Pána.

V. Vzdávajte vďakу Pánu Bohu nášmu.

R. Je dôstojné a správne.

Je naozaj dôstojné a správne, dobré a spasiteľné,
vzdávať vďakу vždy a všade

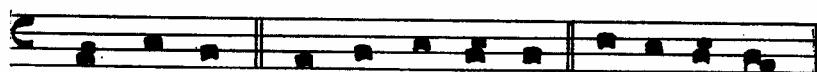
tebe, Pane, svätý Otče, všemohúci večný Bože.

Lebo ty manželské zväzky spájaš sladkým jarmom svornosti
a nezlomným putom pokoja,
aby z cudnej plodnosti svätých manželstiev
rástol počet tvojich detí.

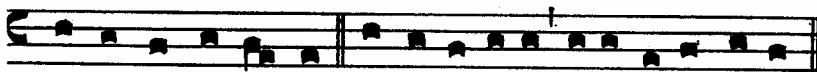
Tým tvoja prozreteleľnosť a tvoja milosť, Pane,
tajomným spôsobom dosahuje obidvoje:
že zrodené deti okrašľujú svet

a krstom znovuzrodené zveľaďujú Cirkev
skrze Krista, nášho Pána.

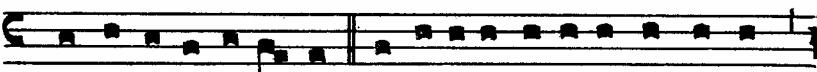
A preto s anjelmi a so všetkými svätými
spievame chválospev na tvoju slávu
a neprestajne voláme:

Pán s va-mi. I s du-chom tvo-jím. Ho-re srд-cia.

Má-me ich u Pá-na. Vzdá-vaj-me vda-ky Pá-nu Bo-hu náš-mu.

Je dôs-toj-né a správ-ne. Je na-o-zaj dôs-toj-né a správ-ne,

dob-ré a spa-si-teľ-né vzdá-vať vda-ky vždy a vša-de te-be,
Pa-ne, svä-tý Ot-če, vše-mo-hú-ci več-ný Bo-že. Le-bo ty
man-žel-ské zväz-ky spá-jaš slad-kým jar-mom svor-nos-ti a
nez-lom-ným pu-tom po-ko-ja, aby z cud-nej plod-nos-ti svä-tých
man-žel-stiev rás-tol po-čet tvo-jich de-tí. Tým tvo-ja proz-re-
tel-nosť a tvo-ja mi-lošť, Pa-ne, ta-jom-ným spô-so-bom do-sa-hu-je
o-bi-dvo-je, že zro-de-né de-ti o-kráš-ľu-jú svet a krs-tom zno-
vu-zro-de-né zve-la-du-jú Cir-kev skr-ze Kri-sta, náš-ho Pá-na.
A pre-to s an-jel-mi a so všet-ký-mi svä-tý-mi spie-va-me chvá-lo-
spev na tvo-ju slá-vu a ne-pres-taj-ne vo-lá-me:

Modlitba požehnania nad novomanželmi

Drahí bratia a sestry, pokorne prosme Pána,
aby požehnal a obdaril milosťou túto manželku
(ktorá sa v Kristovi snúbi s týmto manželom).
Obidvoch už spojil posvätným zväzkom.
Prosme ho, aby ich
(sviatostou Kristovho tela a krvi)
spájal vo svornosti a láske.

Slová v zátvorkách sa vynechajú, ak nejdú obidvaja na sv. prijímanie.
Všetci sa chvíľu ticho modlia. Potom kňaz rozopne ruky a pokračuje:

a) Všemohúci Bože, ty si stvoril všetko z ničoho
a celému stvorenstvu si dal svoj poriadok.

Ty si stvoril človeka na svoj obraz
a v žene si dal mužovi nerozlučnú pomocnicu,
takže už nie sú dvaja, ale iba jedno telo.
A ustanovil si, že nikdy neslobodno rozlúčiť,
čo ty spájaš v jedno.

b) Bože, ty si povýšil manželské spojenie na sviatost,
žeby nám manželský zväzok naznačoval
tajomné spojenie Krista s Cirkvou.

c) Bože, ty si postavil ženu vedľa muža.
A toto spoločenstvo si už pri stvorení tak požehnal,
že ho nezničil ani dedičný hriech
ani potopa sveta.

Z predchádzajúcej modlitby možno podľa okolností vynechať dva z troch
odsekov (a, b, c) a modliť sa iba ten, ktorý sa zhoduje s čítaniami omše.

Zhliadni milostivo na túto manželku,
ktorá tá na prahu manželstva prosí o požehnanie.
Daj jej čaro lásky a miernosti.
Nech žije podľa príkladu svätých žien,
ktoré chválí Písmo sväté.

Zhliadni aj na jej manžela,
aby mal k nej dôveru a pravú úctu.
Nech ju miluje takou láskou,
akou Kristus miluje svoju Cirkev.
A nech si pamäta, že mu je rovnocennou spoločnicou
a dedičkou milosti a večného života.

Pane, vrúcne ťa prosíme,
daj týmto novomanželom dar vytrvalosti vo viere,
aby boli vždy verní tebe a navzájom i sebe.
Nech vynikajú bezúhonným životom.

Nech čerpajú silu z evanjelia,
aby mohli vydávať dobré svedectvo o Kristovi.

(Požehnaj im deti
a daj, aby sa ako príkladní a čnostní rodičia
dožili detí svojich detí.)

A napokon ťa prosíme, aby po spokojnej starobe
prišli do blaženého života v nebeskom kráľovstve.

Skrze Krista, nášho Pána.

R. Amen.

ANTIFÓNIA NA PRIJÍMANIE

Porov. Ef 5, 25; 27

Kristus si zamiloval Cirkev a seba samého obetoval za ňu, aby
si ju pripravil svätú a nepoškvrnenú.

PO PRIJÍMANÍ

Pane, nech sila tejto obety sprevádzza
ustanovizeň twojej prozreteľnosti;
otcovskou láskou hľaď na týchto novomanželov,
ktorých si spojil vo svätom spoločenstve
a daj, aby boli jedno srdce a jedna duša
(ako si im dal jest z jedného chleba a piť z jedného kalicha).
Skrze Krista nášho Pána.

POŽEHNANIE NA KONCI OMŠE

Nech vás zachová večný Boh Otec vo vzájomnej láske
a svornosti; pokoj Kristov nech prebýva vo vás
a nech vždy ostáva vo vašom dome.

R. Amen.

Nech vás požehná na deťoch,
nech vám dá potešenie z priateľov
a pravý pokoj so všetkými.

R. Amen.

Nech vám dá milosť, aby ste boli vo svete svedkami Bozej lásky
a dobrodincami trpiacich a chudobných,
žeby vás raz vďačne prijali do večných Božích príbytkov.

R. Amen.

Aj vás všetkých tu prítomných
nech žehná všemohúci Boh, Otec i Syn ☩ i Duch Svätý.

R. Amen.

2.

Pozri v Obrade sviatosti manželstva v omši.

3.

VSTUPNÁ ANTIFÓNA

Z 144, 2; 9

Pane, budem ťa velebiť deň čo deň
a chváliť tvoje meno na večné veky,
lebo si dobrotvív ku všetkým
a nad všetkými svojimi stvoreniami sa zamilúvaš.

KOLEKTA

Všemohúci Bože, daj, aby tito tvoji služobníci M. a M., čo
chcú prijať sviatosť manželstva,
rástli vo viere, ktorú vyznávajú,
a zveľaďovali Cirkev veriacimi deťmi.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým
Boh po všetky veky vekov.

NAD OBETNÝMI DARMAMI

Pane, milostivo vyslyš naše modlitby
a láskavo prijmi dary,
ktoré ti prinášame za týchto novomanželov,
spojených posvätným zväzkom.
Nech ich táto svätá obeta posilňuje v oddanosti k sebe
i v láske k tebe.
Skrze Krista, nášho Pána.

PREFÁCIA

V. Pán s vami.

R. I s duchom tvojím.

V. Hore srdecia.

R. Máme ich u Pána.

V. Vzdávajme vďakу Pánu Bohu nášmu.

R. Je dôstojné a správne.

Je naozaj dôstojné a správne, dobré a spasiteľné
vzdávať vďakу vždy a všade tebe,

Pane, svätý Otče, všemohúci večný Bože.

Lebo tvoja dobrota stvorila človeka
a povzniesla ho tak vysoko,

že zväzok muža a ženy nám verne zobrazuje tvoju lásku.

Z lásky si človeka stvoril,

na cestu lásky ho neprestajne voláš,

aby si mu dal podiel na svojej večnej láske.

Tajomná sila sviatostného manželstva,

ako znak tvojej lásky,

posväcuje ľudskú lásku v Kristovi, našom Pánovi.

Skrze neho s anjelmi a so všetkými svätými

spievame chválospev na tvoju slávu

a neprestajne voláme:

Je na-o-zaj dôs-toj-né a správ-ne, dob-ré a spa-si-tel-né vzdá-vat
vda-ky vždy a vša-de te-be, Pa-ne, svä-tý Ot-če, vše-mo-hú-ci več-ný
Bo-že. Le-bo tvo-ja dob-ro-ta stvo-ri-la člo-ve-ka a po-vznie-sla
ho tak vy-so-ko, že zvä-zok mu-ža a že-ny nám ver-ne zob-ra-zu-je
tvo-ju lás-ku. Z lás-ky si člo-ve-ka stvo-ri-l, na ces-tu lás-ky ho
ne-pres-taj-ne vo-láš, aby si mu dal po-diel na svo-jej več-nej
lás-ke. Ta-jom-ná si-la svia-tost-né-ho man-žel-stva, ako znak

tvo-jej lás-ky, po-svä-cu-je ľud-skú lás-ku v Kris-to-vi, na-šom
Pá-no-vi. Skr-ze ne-ho s an-jel-mi a so všet-ký-mi svä-tý-mi
spie-va-me chvá-lo-spev na tvo-ju slá-vu a ne-pre-staj-ne vo-lá-me:

MODLITBA POŽEHNANIA NAD NOVOMANŽELMI

Drahí bratia a sestry, pokorne sa modlime za týchto novomanželov,

ktorých Pán spojil sviatostným manželstvom.

Prosme, aby ich požehnal a láskavo podporoval svojou pomocou.

Všetci sa chvíľku ticho modlia. Potom kňaz rozpne ruky a pokračuje:

Svä-tý Ot-če, tvorca celého sveta,
ty si muža i ženu stvoril na svoj obraz
a ich zväzok si zahrnul svojím požehnaním.

Pokorne ťa prosíme za túto novomanželku
ktorá sa dnes sviatostným manželstvom spája so svojím mužom,
aby si ju štedro požehnal.

Tvoje požehnanie nech zostúpi na ňu aj na jej manžela,
aby sa v manželstve vzájomne obdarúvali láskou
a ich deti aby boli ozdobou rodiny a obohatením Cirkvi.
V radosti nech ťa chvália, v žiale nech ťa hľadajú,
v námahach nech majú útechu, že si s nimi
a že im chceš pomôcť;

v trápeniach nech cítia, že stojíš pri nich
a chceš im ich zmierniť.

Nech sa zúčastňujú na bohoslužbách Cirkvi
a vo svete nech svedčia o tebe.

A po šťastnej starobe nech sa stretnú so svojimi drahými
v nebeskom kráľovstve.
Skrze Krista, nášho Pána.

R. Amen.

ANTIFÓNIA NA PRIJÍMANIE

Z 33, 1; 9

Velebiť budem Pána v každom čase,
moje ústa budú ho vždy chváliť.
Skúste a presvedčte sa, aký je dobrý Pán,
blažený človek, čo sa utieka k nemu.

PO PRIJÍMANÍ

Všemohúci Bože, prosíme ťa, daj,
aby sila prijatej sviatosti mohutnela v týchto novomanželoch
a my všetci aby sme získali spasiteľný účinok z tejto obety.
Skrze Krista, nášho Pána.

POŽEHNANIE NA KONCI OMŠE

Pán Ježiš, ktorý sa zúčastnil na svadbe v Káne,
nech vám i vašim pribuzným udelí svoje požehnanie.

R. Amen.

Pán Ježiš, ktorý až do krajinosti miloval svoju Cirkву,
nech vlieva neprestajne do vašich sŕdc svoju lásku.

R. Amen.

Pán Ježiš nech vás posilní,
aby ste boli svedkami viery v jeho zmŕtvychvstanie
a aby ste v radosti a nádeji očakávali večnú blaženosť.

R. Amen.

Aj vás všetkých tu prítomných nech žehná všemohúci Boh,
Otec i Syn ☺ i Duch Svätý.

R. Amen.

III. SOBĀŠNE FORMULY

a) Prvá formula manželského súhlasu: Pozri v sobášnych obradoch.

b) Druhá formula manželského súhlasu

Kňaz vyzve k manželskému súhlasu:

Keď teda chcete uzavrieť sviatostný manželský zväzok, podajte si ruky a pred Pánom Bohom a jeho Cirkvou vyjadrite svoj manželský súhlas.

Podajú si ruky.

Muž povie žene:

Ja M., beriem si teba, M., za manželku
a slúbujem pred všemohúcim Bohom,
že ti budem verným manželom
a že ťa nikdy neopustím
ani v štasi ani v neštasi,
ani v zdraví ani v chorobe
a že ťa budem milovať a ctiť
po všetky dni svojho života.

Zena povie mužovi:

Ja, M., beriem si teba, M., za manžela
a slúbujem pred všemohúcim Bohom,
že ti budem vernou manželkou
a že ťa nikdy neopustím
ani v štasi ani v neštasi,
ani v zdraví ani v chorobe
a že ťa budem milovať a ctiť
po všetky dni svojho života.

Nasleduje potvrdenie kňazom:

*A ja v mene svätej Cirkvi potvrdzujem,
že ste uzavreli sviatostné manželstvo,
a požehnávam ho v mene Otca i Syna ☩ i Ducha Svätého.
Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje.*

R. Amen.

IV. SPOLOČNÉ MODLITBY

1.

Pozri v Obrade sviatosti manželstva v omši.

2.

Pozri v Obrade sviatosti manželstva bez omše.

3.

Bratia a sestry, modlime sa k nebeskému Otcovi za týchto novomanželov i za posvätenie našich rodín.

1. Aby v Cirkvi bolo uždy viac svätych rodín, prosme Pána.

R. Pane, vyslyš nás.

2. Aby v našich srdciach vládla láska, v rodinách svornosť a na celom svete pokoj, prosme Pána.

3. Aby naši otcovia a matky boli prvými svedkami viery pre svoje deti, prosme Pána.

4. Aby naše deti milovali, poslúchali a ctili svojich rodičov, prosme Pána.

5. Aby naši manželia zachovávali vernosť, prehľbovali svornosť a zveľaďovali svoju lásku, prosme Pána.

6. Aby títo novomanželia posílňovali svoj manželský zväzok modlitbou, sebaobetovaním, prijímaním Eucharistie a čistou vzájomnou láskou, prosme Pána.

Dobrotivý Otče, ty si prameň všetkého dobra, preto ťa prosíme: zachovaj vo svojej milosti a láske týchto novomanželov i nás všetkých a daj, aby sme si navzájom pomáhali na ceste ku svätości života. Skrze Krista, nášho Pána.